UITVOERINGSPROGRAMMA VTH 2019

PROVINCIE UTRECHT

Uitvoeringsprogramma voor de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Uitgevoerd door:

- Provincie Utrecht

- Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht

- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Utrecht op 15 januari 2019

Ter informatie toegestuurd aan Statencommissie Bestuur, Europa en Middelen d.d. 4 februari 2019

Documentum nummer: 81E52C5C

Inhoud

Inhoud 2
1. Inleiding 3
2. Totaaloverzicht VTH-taken RUD Utrecht 4
3. Ontwikkelingen RUD Utrecht 5
4. Samenwerking en afstemming met andere VTH-partners 7
5. Organisatie 7
6. Doelen en prioriteiten van de provincie Utrecht 9
7. Monitoringsindicatoren 10
8. Financiële en personele middelen 12
9. Wet natuurbescherming 13
10. Verordening natuur en landschap 22
11. Gebiedscontroles buitengebieden 25
12. Wet bodembescherming 27
13. Ontgrondingenwet 31
14. Waterwet 32
15. Provinciale milieuverordening, onderdeel grondwaterbeschermingsgebieden 34
16. Provinciale milieuverordening – ontgassen van schepen 36
17. Provinciale milieuverordening – stiltegebieden 37
18. Wet milieubeheer en Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 37
19. Wet milieubeheer – Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO) 41
20. Wet milieubeheer – Vuurwerkbesluit 46
21. Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden 47
22. Wet luchtvaart 49
23. Wet lokaal spoor 51
24. Vergunningverlening en handhaving algemeen 52
25. Overzicht producten en uren RUD Utrecht 2019 53

INLEIDING

1. Inleiding

1.1 Doel VTH-Uitvoeringsprogramma

De RUD Utrecht is in 2014 gestart als Gemeenschappelijke Regeling van en voor elf gemeenten[1] en de provincie Utrecht. De provincie en de deelnemende gemeenten zijn samen eigenaar en tevens opdrachtgever van de RUD Utrecht. De RUD Utrecht is een uitvoeringsorganisatie waarbij de opdrachtgevers het beleid bepalen. Op basis daarvan stelt de RUD Utrecht in samenspraak met de opdrachtgevers jaarlijks een VTH-uitvoeringsprogramma met concrete VTH-activiteiten op en, voor zover van toepassing, aanvullende opdrachten. De Dienstverlenings-overeenkomst (DVO) 2018-2021 fungeert daarbij als onderlegger. Het Besluit omgevingsrecht (zie onderstaande schematische voorstelling) is het wettelijk kader voor dit alles. Ze geeft de essentiële onderdelen van de beleidscyclusgedachte aan (de zogeheten BIG-8 cyclus). Een VTH-uitvoeringsprogramma vormt een onderdeel van deze BIG-8 cyclus en maakt onderdeel uit van de bovenste beleidscirkel.

Besluit omgevingsrecht - Artikel 7.3 Uitvoeringsprogramma

1. De bestuursorganen, bedoeld in artikel 7.2, eerste en tweede lid, werken jaarlijks het uitvoerings- en handhavingsbeleid uit in een uitvoeringsprogramma voor de desbetreffende rechtspersoon, waarin wordt aangegeven welke van de vastgestelde activiteiten zij het komende jaar zullen uitvoeren. Daarbij houden ze rekening met de krachtens die leden gestelde doelen en de krachtens artikel 7.2, zesde lid, onder a, gestelde prioriteiten.
2. De bestuursorganen stemmen het uitvoeringsprogramma af met de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving.
3. De bestuursorganen, bedoeld in artikel 7.2, tweede lid, dragen zorg voor een uniform uitvoeringsprogramma voor de taken, bedoeld in artikel 7.1, eerste lid, op het niveau van de met die taken belaste omgevingsdienst.
4. Burgemeester en wethouders, gedeputeerde staten en het dagelijks bestuur van een waterschap maken het uitvoeringsprogramma bekend aan de gemeenteraad, provinciale staten, onderscheidenlijk het algemeen bestuur van het waterschap.

De provincie en iedere gemeente stellen zelf doelen en prioriteiten vast op basis van een probleem-, annex risicoanalyse (het strategisch beleidskader). De risicoanalyse maakt deel uit van het beleid dat die organen opstellen. Het VTH-uitvoeringsprogramma is het operationele kader waarin de gestelde doelen en prioriteiten zijn geconcretiseerd tot activiteiten die in het programmajaar worden uitgevoerd.

1.2 Leeswijzer

Dit VTH-Uitvoeringsprogramma van de provincie Utrecht bestaat uit twee delen:

- **Deel I:** Algemeen deel met landelijke en toekomstige ontwikkelingen voor de RUD Utrecht, een totaaloverzicht van VTH-taken van de RUD Utrecht in 2019 (voorzien van aantallen/uren en budgetten) + randvoorwaarden voor uitvoering en monitoring.
- **Deel II:** Specifiek deel voor de provincie Utrecht met daarin een korte typering van de provincie, beleid en doelstellingen, monitoringsindicatoren (o.a. streefnormen naleefgedrag), inbreng budget bij de RUD Utrecht voor 2019 en een overzicht van uit te voeren taken (voorzien van bijbehorende aantallen/uren voor 2019 en vertaling van DVO/kwartaalrapportages naar PDC-producten).

[1] Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht en Woudenberg.

DEEL I – ALGEMEEN DEEL (RUD Utrecht)

2. Totaaloverzicht VTH-taken RUD Utrecht

2.1 Vergunningverlening

Het programma Vergunningverlening zorgt voor adequate vergunningverlening en de afhandeling van meldingen bij bedrijven en locaties. Vergunning- en ontheffingsaanvragen moeten, voor zover van toepassing, binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten beoordeeld worden op juistheid en volledigheid.

2.2 Toezicht en handhaving

Het programma Handhaving zorgt voor adequaat toezicht bij bedrijven, op locaties, in de afvalstoffenketen en in het vrije veld (buitengebied). Het toezicht wordt overeenkomstig een programma uitgevoerd (eventueel naar aanleiding van meldingen of klachten of een verzoek tot handhaving).

2.3 VTH-taken

De provincie Utrecht voert de volgende *vergunningverlenende* taken uit het VTH-Uitvoeringsprogramma zélf uit:

- Wet natuurbescherming – alleen vergunningverlening
- Verordening natuur en landschap provincie Utrecht 2017 (hoofdstuk 2 t/m 5) – alleen vergunningverlening
- Natuurschoonwet (advisering)

De RUD Utrecht voert voor de provincie Utrecht VTH-taken uit binnen de volgende beleidsterreinen (wetten):

- Wet natuurbescherming en Verordening natuur en landschap provincie Utrecht 2017 (hoofdstuk 2 t/m 5) – beide alleen handhavingstaken
- Gebiedscontroles buitengebied, Ontgrondingenwet, Wet bodembescherming
- Waterwet, Provinciale milieuverordening (grondwaterbeschermingsgebieden en stiltegebieden), Distelverordening en Wegenverordening.[2]
- Wet milieubeheer / Wabo en Wet milieubeheer / Vuurwerkbesluit
- Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden, Wet luchtvaart en Wet lokaal spoor

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) voert voor de provincie Utrecht taken uit op basis van de Wabo en het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO 2015). Met het toezicht op de naleving van het BRZO wordt in interdisciplinair verband, voor zover van toepassing, ook uitvoering gegeven aan de Arbeidsomstandighedenwet (bevoegd gezag is het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid) en de Wet op de Veiligheidsregio's.

2.4 Advies

Naast vergunningverlening, toezicht en handhaving, maken de individuele gemeenten en de provincie met de RUD Utrecht ook nadere afspraken over aanvullende advisering/ondersteuning over o.a. de volgende onderwerpen: externe veiligheid (vergunningverlening), milieuzaken in bestemmingsplannen / RO (vergunningverlening), specialistische milieu-onderwerpen (zoals advisering bij bodemverontreinigingen), Informatie Gestuurde

[2] In voorkomende gevallen worden ook werkzaamheden 'meegenomen' in het kader van aanpalende verordeningen, zoals de Distelverordening en de Wegenverordening. Zodra deze werkzaamheden een structureel karakter krijgen, volgt overleg met de provincie. Zie ook het slot van par. 10.3.4 op pag. 25.

Handhaving (toezicht & handhaving), uitvoeringsbeleid, vierde tranche Activiteitenbesluit en ontwikkelingen in het kader van de komende Omgevingswet.[3]

2.5 Formatie RUD Utrecht

Op dit moment is de taakuitvoering bij de RUD Utrecht gescheiden in enerzijds vergunningverlening en anderzijds toezicht & handhaving. Daarbij is het team Vergunningverlening Bedrijven belast met de vergunningverleningstaken en het team Handhaving Bedrijven voert toezichts- en handhavingstaken uit. In het team Bodem zijn de taken op functieniveau gescheiden. Vergunningverleners en toezichthouders zitten in één team, maar de functies zijn gescheiden. Binnen de RUD Utrecht is in 2018 het traject 'organisatie in ontwikkeling' uitgevoerd, waardoor de organisatie op een andere wijze is ingericht. In 2019 zal dit verder vorm worden gegeven. De scheiding van taken op functieniveau blijft bestaan. Op dit moment beloopt de totale formatie van de RUD Utrecht 118,15 fte. De personeelsformatie is verdeeld over bedrijfsvoering, vergunningverlening, en toezicht/handhaving. Met deze formatie worden niet alleen taken ten behoeve van de provincie, maar ook die van de overige opdrachtgevers uitgevoerd. De formatie is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	Formatie
Bedrijfsvoering	24,08 fte
Vergunningverlening	36,30 fte
Toezicht en Handhaving	51,59 fte
Juristen	6,18 fte
Totaal	118,15 fte

3. Ontwikkelingen RUD Utrecht

Deze paragraaf beschrijft een aantal belangrijke ontwikkelingen die de RUD Utrecht doorloopt, waarbij twee uitgangspunten worden gehanteerd: aansluiten op wat de opdrachtgever nodig heeft en als RUD Utrecht voorbereid zijn op toekomstige veranderingen.

a) Outputfinanciering

Sinds 2018 is de omslag naar outputfinanciering een feit en wordt de hoogte van de variabele bijdrage op basis van output bepaald. Deze omslag zorgt ervoor dat er door de provincie via de afname van producten- en diensten gestuurd kan worden op wat de RUD Utrecht doet. Dit leidt tot meer transparantie tussen de provincie als opdrachtgever en de RUD Utrecht als opdrachtnemer. Afspraken over output en het nakomen hiervan, vormen de basis voor het werk. Om de kwaliteit en een positief effect van dit werk te waarborgen, worden de werkzaamheden afgestemd op de gestelde beleidsdoelstellingen. Samen met de provincie zal de RUD Utrecht dit samenspel tussen beleid en uitvoering verder doorontwikkelen.

b) Herindeling Vijfheerenlanden

Op 1-1-2019 was de bestuurlijke herindeling van Vijfheerenlanden een feit. De gemeenten Vianen, Zederik en Leerdam maken sinds begin 2019 onderdeel uit van de provincie Utrecht. De herindeling brengt een toename van door de RUD Utrecht uit te voeren taken met zich mee. De overheveling van taken van Zuid-Holland naar Utrecht en de impact hiervan op aan de RUD Utrecht uit te besteden taken, wordt gedurende de looptijd van de DVO 2019 t/m 2021 onderzocht.

c) VTH 3.0

De wereld om ons heen is constant in beweging. Vanuit vergunningverlening, toezicht en handhaving is het noodzakelijk om daarin mee te blijven bewegen. De RUD Utrecht wil nog slimmer omgaan met technische

[3] Daarin staat dat elke provincie één visie moet hebben voor de hele fysieke leefomgeving: de omgevingsvisie. De huidige wettelijk verplichte plannen (Ruimtelijke Structuurvisie, Waterplan, Milieubeleidsplan, Verkeer- en vervoersplan en ruimtelijke aspecten Wet natuurbescherming) vervallen en komen allemaal samen in die éne omgevingsvisie. Om de omgevingsvisie in de praktijk goed te laten werken, zijn op onderdelen regels nodig. Deze regels worden vastgelegd in één omgevingsverordening.

hulpmiddelen om beleidsdoelen van onze opdrachtgevers te behalen. In 2018 heeft de RUD Utrecht onder de vlag van VTH 3.0 nieuwe producten en werkwijzen ontwikkeld. Het gaat om producten die de RUD Utrecht in staat stellen om via applicaties informatie in het veld beschikbaar te hebben en om diverse data met elkaar te kunnen combineren. Het project VTH 3.0 loopt deels nog door in het jaar 2019 en zal daarna overgaan in de reguliere producten die de RUD Utrecht levert.

d) Omgevingswet

In 2019 gaat de RUD Utrecht de Omgevingswet implementeren in haar organisatie. Het beoogd resultaat is een cultuurverandering in de werkwijze, een goede kennis van de Omgevingswet onder de medewerkers van de RUD Utrecht en het voorbereiden van een digitale omgeving die Omgevingswet proof is. Om dit te bereiken maakt de RUD Utrecht een plan van aanpak. Hierbij is het uitgangspunt van de RUD Utrecht om een lerende organisatie te zijn, waarbij het leren van de impact van omgevingsgericht werken vooral bereikt wordt door het te gaan doen.

e) Wijzigingen wet- en regelgeving

Veranderingen in wet- en regelgeving hebben een belangrijke impact op de werkzaamheden. Op korte termijn zijn er ontwikkelingen op het gebied van asbest, energie, crisisbeheersing, indirecte lozingen, natuurbescherming, ruimtelijk ordening en bouwen. Daarnaast is de verwachting dat in 2021 de Omgevingswet van kracht zal worden. De RUD Utrecht wil qua werkwijze, kennis, organisatie-inrichting en informatiehuishouding voorbereid zijn op deze veranderingen.

f) Samenwerking met Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)

Bij de uitvoering van de werkzaamheden is het opzoeken van samenwerking met de ODRU een logische stap. Het draait daarbij vooral om kennisuitwisseling en samenwerking op onderdelen van bedrijfsvoering. Uitgangspunt is het aanvullend zijn op elkaar.

g) Indirecte lozingen

Met de komst van de Wabo zijn gemeenten en provincies bevoegd gezag geworden voor alle indirecte lozingen. Bij de vernieuwde wetgeving is samenwerking het uitgangspunt. Om alle taken en plichten goed te kunnen uitvoeren, moeten gemeenten, provincie en waterbeheerders (waterschappen en Rijkswaterstaat) samenwerken en hun bevoegdheden gezamenlijk inzetten. Dit vraagt duidelijkheid wie waarover gaat en over afspraken over samenwerking. In 2019 wordt in afstemming tussen opdrachtgevers en RUD Utrecht invulling gegeven aan de uitvoering van deze wettelijk verplichte taak.

4. Samenwerking en afstemming met andere VTH-partners

De RUD Utrecht werkt in het veld samen met andere VTH-partners. De intensiteit van samenwerking en de mate waarin de samenwerking structureel is ingericht, verschilt. De RUD Utrecht werkt in toenemende mate steeds meer samen met de ODRU, niet alleen op het gebied van bedrijfsvoering, maar ook op het gebied van kennisdeling. Hieronder zijn (niet limitatief) samenwerkingspartners opgesomd en een aantal samenwerkingsafspraken.

Partij	Opmerkingen
Provincie	Samenwerkingsprogramma VTH
Verschillende partners	Samenwerkingsovereenkomst getekend in het kader van optreden op elkaars grondgebied
Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek	Samenwerking op het gebied van handhaving Randmeren
Veiligheidsregio Utrecht	Incidenteel afstemmingsoverleg
Driehoek: RUD Utrecht, OM en Politie	Overleg in het kader van strafrecht (wettelijk)
ODRU	Verschillende inhoudelijke samenwerkingen
Omgevingsdienst NL	Afstemming en kennisuitwisseling voor omgevingsdienst-overschrijdende zaken
Inspectie Leefomgeving en Transport	Samenwerking op transportcontroles

5. Organisatie

Het Besluit omgevingsrecht (Bor) stelt een aantal kwaliteitseisen aan de uitvoering van de taken op het gebied van VTH. Er zijn inhoudelijke en meer procesmatige eisen. In het VTH-uitvoeringsprogramma zijn de vereiste onderdelen verwerkt. Hieronder is op hoofdlijnen m.b.t. een aantal procesmatige eisen uit hoofdstuk 7 van het Bor aangegeven of de RUD Utrecht hieraan al dan niet voldoet of welke afspraken hierover zijn gemaakt.

5.1 24-uurs bereikbaarheid

De RUD Utrecht heeft een milieuklachtentelefoon. Per februari 2019 is de RUD Utrecht voor klachten ook bereikbaar via één telefoonnummer (frontoffice). Deze meldkamer is 24/7 bereikbaar en zorgt er voor dat klanten direct en professioneel te woord worden gestaan. Zo nodig wordt de melding doorgezet naar de gemeente of een waterschap. Wanneer een melding/klacht door de RUD Utrecht namens het bevoegd gezag opgepakt moet worden, zorgt de meldkamer er voor dat de juiste discipline (groen, grijs, blauw) ingezet wordt. Bij het organiseren van de consignatie kijkt de RUD Utrecht hoe de verschillende taakvelden zo efficiënt en effectief mogelijk kunnen worden ingezet.

5.2 Scheiding vergunningverlening / toezicht en handhaving

Vergunningverlening enerzijds en toezicht en handhaving anderzijds zijn functioneel gescheiden en deels in verschillende teams belegd. Hiermee is gewaarborgd dat de medewerkers, die verantwoordelijk zijn voor een vergunning, niet ook toezicht houden of handhaven op diezelfde vergunning.

5.3 Periodieke roulatie

Om te voorkomen dat na verloop van tijd de toezichthouder te lang verantwoordelijk is voor handhaving van één en dezelfde inrichting, worden medewerkers periodiek gerouleerd over de inrichtingen. Ook in 2019 zal weer gerouleerd worden.

5.4 Monitoring en digitale systemen

De RUD Utrecht werkt bij het monitoren van resultaten met digitale systemen (Squit XO, Decos (voor archivering)). Deze systemen worden steeds verder geoptimaliseerd om monitoringsgegevens te verbeteren.[4] Waar mogelijk

[4] Er loopt een opschoonoperatie van het registratiesysteem, zodat het bijvoorbeeld ook als basis kan dienen voor de GIS-applicatie. Nu ligt de focus nog op de Wet natuurbescherming en de Wet luchtvaart. Ook externe veiligheid staat nog op het programma.

worden digitale systemen binnen het proces gefaciliteerd en, waar al beschikbaar, geoptimaliseerd om de datakwaliteit te verbeteren. Real time beschikbaarheid van data draagt bij aan het inzichtelijk maken van naleefdoelstellingen en maakt een betere monitoring mogelijk.

5.5 Werkprocessen

De werkprocessen, de procedures en de bijbehorende informatievoorziening met betrekking tot vergunningverlening en handhaving en het voorbereiden, opleggen en het doorzetten van bestuurlijke sancties, zijn vastgesteld.

5.6 Brede inzetbaarheid personeel

Nieuwe, op de RUD Utrecht afkomende wetten vergen het nodige van haar personeel. Een brede inzetbaarheid van personeel wordt steeds belangrijker voor een adequate/efficiënte taakuitvoering. De RUD Utrecht traint daarom haar medewerkers op bijv. adviesvaardigheden en het vergaren van nieuwe kennis (bijv. op het gebied van ruimtelijke ordening).

5.7 Buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's)

Met de komst van de landelijke Handhavingsstrategie (LHS)[5] heeft strafrecht een duidelijkere plek gekregen in de taakuitvoering van de RUD Utrecht. De RUD Utrecht beschikt over een grote groep Boa domein 2 handhavers. Om er voor te zorgen dat ook de strafrechtelijke handhaving goed wordt ingevuld, zal hier in overleg met onze opdrachtgevers nader invulling aan worden gegeven. Daarnaast voorziet de RUD Utrecht een sterke groei met betrekking tot het toezicht in het buitengebied. Vanaf 2017 kon, als uitvloeisel van het huidige Coalitieakkoord, al over twee extra 'groene' Boa's landelijk buitengebied worden beschikt. Zoals afgesproken, is begin 2018 een derde extra 'groene' Boa ingezet in het buitengebied. In 2019 gaat de RUD Utrecht de discussie over de bewapening verder uitwerken in een voorstel.

5.8 Kwaliteitscriteria

Gemeenten en provincie hebben elk in een eigen VTH-verordening afspraken gemaakt met de RUD Utrecht over de kwaliteit van dienstverlening. Daarvoor al (eind 2015), vond er een inventarisatie plaats en is er een plan van aanpak gemaakt om in 2017 te kunnen voldoen aan de landelijke wettelijke kwaliteitscriteria. Wat betreft de capaciteits-, ervarings- en kenniscriteria: hieraan voldeed de RUD Utrecht al in 2017. Om ook in de toekomst te kunnen blijven voldoen aan de landelijke wettelijke professionaliseringscriteria, worden er aanvullende maatregelen getroffen. De noodzakelijke opleidingen worden opgenomen in het opleidingsplan van de RUD Utrecht. Ook hier wordt nadrukkelijk de samenwerking opgezocht met de ODRU. De RUD Utrecht voldoet op dit moment op hoofdlijnen aan de landelijk al veel langer geldende overige procescriteria.

[5] De Landelijke Handhavingsstrategie is door Gedeputeerde Staten van Utrecht vastgesteld op 27 oktober 2015.

DEEL II – SPECIFIEK DEEL

6. Doelen en prioriteiten van de provincie Utrecht

6.1 De provincie Utrecht nader getypeerd

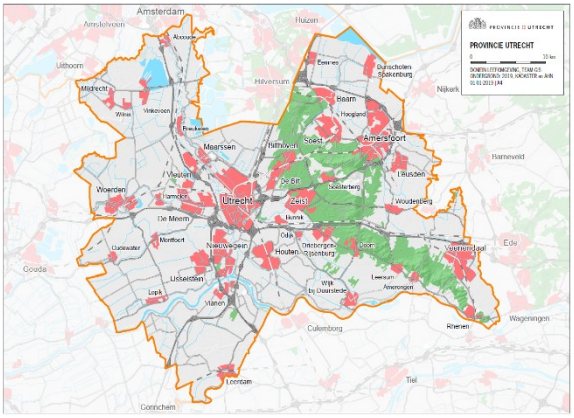

De provincie Utrecht bestaat uit een aantal grotere steden, zoals Utrecht en Amersfoort, en een aantal kleinere steden/dorpen met daaromheen veel groen en landbouw-gebied. De provincie heeft alle basistaken en een divers aantal plustaken ondergebracht bij de RUD Utrecht. Vergunningverlening van de 'groene' wetten is bij de provincie gebleven. De handhaving van BRZO-bedrijven is belegd bij de interprovinciale Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied te Zaandam.

De provincie is voor meer dan de helft eigenaar van de RUD Utrecht. Daarnaast worden er extra opdrachten uitgevoerd (bijvoorbeeld Nedereindse plas, bodemsanering en Wet lokaal spoor). Ook heeft de RUD Utrecht BOA's in dienst gekregen voor het buitengebied t.b.v. handhaving openbare orde en veiligheid in toegankelijke natuurterreinen. Dit is geen wettelijke taak, maar een extra taak uit het provinciale Coalitieakkoord 2015-2019.

6.2 Doelen en prioriteiten provincie Utrecht

De provincie Utrecht heeft een aantal beleidsdocumenten, verordeningen en beleidsregels vastgesteld die relevant zijn voor de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma VTH 2019 provincie Utrecht.

- Beleidsplan VTH 2015-2019;
- provinciale Strategie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht 2016-2019;
- Natuurvisie provincie Utrecht 2017, Realisatiestrategie natuurvisie 2018-2027, Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017, de Verordening natuur en landschap provincie Utrecht 2017 (hierna VNL) en Beleidsregels natuur en landschap provincie Utrecht 2017 (hierna BNL).

Uitgangspunten voor de invulling van de provinciale taken zijn:

- De focus van de provincie ligt op het uitvoeren en verder versterken van kerntaken met een omslag van beleidsvorming naar uitvoering ('doen uitvoeren');
- Het handhaven van een gezonde leefomgeving is een provinciale verantwoordelijkheid;
- Het bereiken van doelen staat voorop; de provincie zet alleen regels in ter ondersteuning daarvan;
- De provincie gaat uit van vertrouwen in de samenleving, in de kracht van mensen, met meer nadruk op eigen verantwoordelijkheid.

In de provinciale strategie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht 2016-2019 is vermeld dat (in het jaarlijkse VTH-Uitvoeringsprogramma) minimaal de volgende doelstellingen moeten worden geformuleerd:

- Prestatiedoelstellingen: geleverde prestaties van de RUD Utrecht, uitgedrukt in bijv. het aantal uit te voeren controles, voorlichtingsinspanningen, uren- en middelenbesteding, enz.;
- Naleefdoelstellingen: de mate waarin wettelijke voorschriften worden nageleefd (op een bepaald moment, door een bepaalde doelgroep);
- Leefomgevingsdoelstellingen (of breder: effectdoelstellingen): de gewenste kwaliteit van de fysieke woon- en leefomgeving (o.a. af te leiden uit het aantal gegronde klachten of bijv. het aantal handhavingsverzoeken);
- Inputdoelstellingen: de inzet van de RUD Utrecht / de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, uitgedrukt in het aantal uren (bijvoorbeeld voor surveillances, c.q. het opsporen van illegale activiteiten, enz.).

Doelen toezicht provincie:

- Toezicht verschaft inzicht in het naleefgedrag, motieven daarvoor en effecten bij specifieke bedrijven, locaties of activiteiten;
- Toezichtsresultaten zijn bepalend voor de vraag of, en zo ja, hóe moet worden opgetreden door de provincie en/of andere instanties;
- Toezicht biedt (op aggregatieniveau) zicht op de effectiviteit van het optreden en legt trends en ontwikkelingen bloot die mogelijk vragen om een bijstelling van het toezichts-, handhavings- en/of communicatiebeleid.

7. Monitoringsindicatoren

Om te bepalen of de provincie op de goede weg is, wordt er voor de verschillende beleidsterreinen al meerdere jaren gebruik gemaakt van zogeheten kritische prestatie-indicatoren (KPI's). Een indicator is bijvoorbeeld het percentage vergunningen dat binnen de daarvoor gestelde wettelijke termijn is afgegeven. Vanaf 2017 wordt er gesproken over 'monitoringsindicatoren'.

7.1 Spontaan naleefgedrag en toezichtseffect

Bij monitoringsindicatoren wordt bij toezicht en handhaving onderscheid gemaakt tussen 'spontaan naleefgedrag' en 'toezichtseffect':

- Spontaan naleefgedrag ziet op de situatie waarbij een locatie (bijvoorbeeld de Vecht, in relatie tot hetgeen er aan vaartuigen en andere objecten in is aangemeerd), of een vergunning- of ontheffinghouder bij een eerste controle vrij is van overtredingen, resp. aan alle voorschriften voldoet.[6]
- Toezichtseffect ziet (zie opnieuw de laatst vermelde noot) op de situatie ná een eerste controle. Het toezichtseffect is goed wanneer de overtreding al direct ná de eerste controle ongedaan is gemaakt zónder een noodzakelijke tweede of derde controle, een (vooraankondiging van) bestuursdwang of een last onder dwangsom.

Indien een streefnorm niet blijkt te worden bereikt, dan wordt onderzocht op welke wijze de streefnorm wél bereikt kan worden. Soms kan met voorlichting meer bereikt worden dan met toezicht en handhaving. Dit kan ertoe leiden dat de streefnorm voor controles (nog) niet wordt gehaald. Wanneer dit het geval is, wordt dit gemonitord.
Onderstaande tabel geeft inzicht in de diversiteit aan monitoringsindicatoren, de streefnormen voor 2019 en de gerealiseerde percentages in 2018.

	Monitoringsindicatoren	Streefnorm 2019	Gerealiseerde percentages 2018
VERGUNNINGVERLENING			
1	Percentage binnen de termijn verleende milieuvergunningen bij: • Wet milieubeheer • Vuurwerkbesluit • Wet luchtvaart	90%	• Wet milieubeheer: 88 % • Vuurwerkbesluit: 100 % • Wet luchtvaart: 100 %
2	Percentage binnen de termijn verleende vergunningen bodem- en waterregelgeving: • Wet bodembescherming • Ontgrondingenwet • Waterwet	90%	• bodemdeelzaken: 90% • ontgrondingen: 75% • Waterwet: 80%
HANDHAVING			
	Resultaten spontaan naleefgedrag in 2018 op basis 3e kwartaalcijfers 2018		**Streefnorm 2019**
3	**Wet natuurbescherming (hoofdstuk 4 Houtopstanden):** bij 90 % van de bezochte locaties werden geen overtredingen geconstateerd		80%
4	**Wet natuurbescherming hoofdstuk 2 (gebieden) en hoofdstuk 3 (Soorten):** bij 90% van de bezochte locaties werden geen overtredingen geconstateerd		80%
5	**VNL, hoofdstuk 5.2 (VNL); borden, banieren, etc.**: bij 60% van de bezochte locaties werden geen overtredingen geconstateerd		80%
6	**VNL hoofdstuk 5.3. (VNL); storten, ophogingen, etc.**: bij 30% van de bezochte locaties werden geen overtredingen geconstateerd		80%
7	**VNL hoofdstuk 5.4 (VNL); wateren, recreatievaartuigen, etc.**: bij 60% van de bezochte locaties werden geen overtredingen geconstateerd		80%
8	**Wet milieubeheer:** aantal ingediende en beoordeelde EED-rapportages (aantal en % van EED-plichtige bedrijven)		p.m.

[6] Monitoring van spontaan naleefgedrag is vooral in het buitengebied minder gemakkelijk. Wanneer bedrijfsgebonden vergunningen/ontheffingen vóórdat er is gecontroleerd, goed worden nageleefd, is er sprake van een spontaan naleefgedrag van 100%. Bij surveillances in het veld ligt het lastiger. Daar waar in redelijkheid geen vast aantal locaties per dag bezocht kan worden, wordt het totaal aantal per jaar bezochte potentiële overtredingslocaties gedeeld door het aantal aangetroffen overtredingen. Ook dat levert een goed beeld op van het actuele spontane naleefgedrag op het betreffende (deel)werkterrein.

9	**<u>Ontgrondingenwet</u>:** bij 95% van de bezochte locaties werden geen overtredingen geconstateerd	80%
10	**<u>Waterwet</u>:** bij 80% van de bezochte locaties werden geen overtredingen geconstateerd	90%
11	**<u>WHVBZ</u>:** bij 32% van de bezochte locaties werden geen overtredingen geconstateerd	40%

Toezichtseffect		**Streefnorm 2019**	**Gerealiseerd in 2018**
12	**<u>Wet milieubeheer</u>:** percentage van het aantal gecontroleerde Wet milieubeheer bedrijven dat de bij de eerste controle aangetroffen (majeure) overtredingen binnen de daarvoor bestemde termijn ongedaan heeft gemaakt	90%	100%
13	**<u>Ontgrondingenwet</u>:** percentage van het aantal gecontroleerde ontgrondingsvergunningen, waar de bij de eerste controle aangetroffen (majeure) overtredingen binnen de daarvoor gegeven termijn ongedaan zijn gemaakt	90%	95%
14	**<u>Waterwet</u>**: percentage van het aantal gecontroleerde WKO- en andere Waterwetvergunningen, waar de bij de eerste controle aangetroffen (majeure) overtredingen binnen de daarvoor gegeven termijn ongedaan zijn gemaakt	90%	95%
15	**<u>WHVBZ</u>:** percentage van het aantal gecontroleerde badinrichtingen (getoetst op WHVBZ-voorschriften) waar de bij de eerste controle aangetroffen (majeure) overtredingen binnen de daarvoor gegeven termijn ongedaan zijn gemaakt	90%	90%

Controle-intensiteit		**Streefnorm 2019**	**Gerealiseerd in 2018**
16	**<u>Wet milieubeheer</u>:** percentage van het geplande aantal Wet milieubeheer-bedrijven dat in 2018 1x is bezocht en gecontroleerd	95%	65%
17	**<u>Ontgrondingenwet</u>:** percentage van het aantal ontgrondingsvergunningen dat fysiek is gecontroleerd	90%	90%
18	**<u>WHVBZ</u>:** percentage van het totaal aantal badinrichtingen en peuterbaden dat jaarlijks wordt gecontroleerd	90%	72%
19	**<u>WHVBZ</u>:** percentage geplande aantal zwemplaatsen in oppervlaktewater dat minimaal één keer per jaar wordt gecontroleerd	100%	100%

Milieuklachtentelefoon		**aantal in 2018**	**Streefnorm 2019**
20	aantal locaties, bedrijven en/of objecten dat per jaar aanleiding geeft tot 15 of meer milieuklachten	3 stuks	< 3 locaties, bedrijven en/of objecten

Milieuklachten		**Percentage**
21	percentage van het aantal milieuklachten waarover binnen 2 weken richting klager is gemeld, hoe de provincie er mee om is gegaan	100%

8. Financiële en personele middelen

8.1 Financiële / personele middelen voor taakuitvoering van vergunningverleningstaken door de provincie (team VVN)

Overzicht uren	
Totaal uren team VVN	
16.760 (incl. MT)	

8.2 Financiële en personele middelen voor de taakuitvoering door de RUD Utrecht

De deelnemers binnen de RUD Utrecht leveren allemaal hun eigen bijdrage. In de Dienstverleningsovereenkomst is overeengekomen welke taken de RUD Utrecht uitvoert en hoeveel geld de provincie inbrengt. De bijdrage van de provincie Utrecht aan de totale begroting is € 7.848.782,-. Binnen dit bedrag zitten uren die aan producten en diensten worden besteed en de volgende posten:

- Materiële middelen
- Project spoedlocaties
- Provinciale taken
- Regionale taken

Daarnaast heeft de provincie nog aanvullende opdrachten die de RUD uitvoert. Het betreft hier, naast de DVO, aparte afspraken waar per activiteit een budget voor wordt afgesproken. Voor een deel zijn deze aanvullende werkzaamheden in het VTH-uitvoeringsprogramma benoemd, zoals de werkzaamheden voor de Wet lokaal spoor. Daarnaast is er de mogelijkheid om meer aanvullende opdrachten af te nemen. De uitvoering van DVO-taken krijgt prioriteit boven het uitvoeren van aanvullende opdrachten.

Vanaf het volgende hoofdstuk wordt per taakonderdeel door de RUD Utrecht een omschrijving gegeven van de formatieve inzet. En in de opgenomen tabellen wordt een volledig overzicht gegeven van de producten en diensten die de RUD Utrecht in 2019 levert. Dit is een specificering van de DVO. In de DVO staat het totaal aantal uren per wetsonderdeel vermeld. Er is in de tabellen een onderscheid gemaakt tussen producten met een kengetal, waar het aantal wordt getoond, en de producten en diensten zonder kengetal, waar de uren staan opgenomen. Onder de tabel wordt aangegeven of voor de betreffende taakuitvoering daarnaast tevens uren worden gevraagd voor algemene dienstverlening, vertegenwoordiging in overleggen, informatieverstrekking en bezwaar en beroep.

8.3 Financiële middelen voor de taakuitvoering door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG)

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (opdrachtnemer) te Zaandam heeft voor wat betreft de provincie Utrecht als opdrachtgever een totale begroting van € 917.400,-. De deelnemers in de Gemeenschappelijke Regeling van de OD NZKG zijn 8 gemeenten en Noord-Holland. Flevoland en Utrecht zijn alleen opdrachtgever. De bijdrage van de provincie Utrecht aan de totale begroting is hieronder weergegeven.

Overzicht uren en budgetten	
Totaal uren Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	**Totaal materieel budget**
9.467	€ 917.400,-

Monitoringsindicatoren

De Randstedelijke Rekenkamer concludeerde in 2016 dat de provincie Utrecht haar opdrachtgeverschap voor 'haar' BRZO-RUD (de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied) goed invulde (Rapport 'Sturen op afstand', juni 2016). Belangrijk (landelijk) verbeterpunt is het formuleren van transparante indicatoren voor de kwaliteit van de uitvoering van VTH-taken bij risicobedrijven. De 3 provincies hebben samen met de OD NZKG aan nieuwe indicatoren gewerkt (het 'stoplichtmodel'). De OD NZKG past deze indicatoren vanaf medio 2018 toe (zie paragraaf 19.5).

9. Wet natuurbescherming

9.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht (algemeen)

De Wnb is het sluitstuk van de decentralisatie van het natuurbeleid van het Rijk naar de provincies, onder andere vastgelegd in het Bestuursakkoord Natuur (2011) en het Natuurpact (2013). De Wnb onderscheidt het beschermen van gebieden (hoofdstuk 2), dier- en plantensoorten (hoofdstuk 3) en houtopstanden (hoofdstuk 4). De verschillende onderdelen worden hieronder behandeld. De vergunningen en ontheffingen worden verleend door de provincie zelf. Toezicht en handhaving wordt uitgevoerd door de RUD Utrecht.

9.2 Aandachtspunten vanuit 2017/ 2018

Ter uitvoering van de Wnb heeft de provincie op 12 december 2016 haar strategisch natuurbeleid herzien met de provinciale Natuurvisie, een 'plus' op Natuurbeleid 2.0. De provincie heeft als grote ambitie om de natuur, het landschap en de cultuurhistorische waarde, het behoud en herstellen van de biodiversiteit (het stoppen van de achteruitgang van de verschillende plant- en diersoorten) en het behoud van waardevolle landschappen en houtopstanden vanwege hun bijdrage aan de biodiversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, binnen dit kader prioriteit te geven. De bevoegdheden, taken en verplichtingen uit de Wnb dienen allemaal te worden uitgevoerd en uitgeoefend met het oog op de hiervoor genoemde ambitie. Vanuit de visie is gelijktijdig het Beleidskader Wet natuurbescherming, Natuurlijk waardevol, vastgesteld. Dat is het juridisch-beleidsmatig kader voor de uitvoering van de VTH-taken binnen dit jaarprogramma. In drie supplementen zijn bij dit kader de uit de Wnb voortvloeiende Verordening Natuur en Landschap provincie Utrecht 2017 (hierna: VNL), Beleidsregels natuur en landschap provincie Utrecht 2017 (hierna: Bnl) en de Beleidsregels schadebestrijding per diersoort (hierna: Bsd) samengebracht. In de VNL zijn de wettelijke verplichtingen uitgewerkt op het gebied van faunabeheer, gebieden, soorten en houtopstanden. De vaste gedragsregels, met name ten behoeve van de vergunningverlening, zijn opgenomen in de Bnl en de Bsd.
De opbouw van de Wnb is ook in dit VTH-Jaarprogramma 2019 overgenomen:

- Gebiedsbescherming (2.2.2) – zie hierna par. 9.3
- Soortenbescherming (2.2.3) – zie hierna par. 9.4
- Houtopstanden (2.2.4) – zie hierna par. 9.5
- Landschap (2.2.5) – zie hoofdstuk 10.

Voor dit VTH-jaarprogramma 2019, onderdeel natuur en landschap, is in de Programmabegroting 2019 een procesindicator meegegeven (3.2.1.3.) waarbij 90% van de aanvragen binnen de wettelijke termijn zal worden afgedaan. In aanvulling daarop werkt de RUD toe naar een spontaan naleefgedrag van 90% en een toezichtseffect van 90%. Meldingen en klachten handelen zij zoveel als technisch mogelijk tot tevredenheid van alle betrokkenen af. De RUD Utrecht controleert steekproefsgewijs de lopende ontheffingen. In overleg met de provincie worden prioriteiten afgesproken. Nieuw is dat het VTH-Uitvoeringsprogramma moet aansluiten op de nieuwe indeling van de provinciale Programmabegroting 2019 en de Realisatiestrategie natuurvisie 2018-2027. De daarin gestelde beleidsdoelen zijn doorvertaald in deze uitvoeringspraktijk. De doelen (voornamelijk paragraaf 2.2.3 van de Begroting 2019 en paragraaf 2.5 van de Realisatiestrategie) zijn hieronder kort samengevat en zijn verder verwerkt in de opgaven voor 2019 van vergunningverlening en handhaving:

- Blijven inzetten op natuurinclusief vergunnen (in de ontwerpfase van een activiteit de eisen van de Wnb al betrekken);
- Bijdragen aan het samenwerkingsproject Utrechtse Aanpak van de gehele Wnb-keten (beleid vergunningen en handhaving). Dit project zal in 2019 zeker een zwaar accent gaan leggen op de externe communicatie over de omgang met de Wnb en de meekoppelkansen die de Wnb biedt voor de biodiversiteitsopgave;
- Er zijn 2 aanvragen voor gebiedsgerichte ontheffingen op basis van een Soort(en) Managementplan (SMP) afgehandeld.
- Invulling geven (voor zover niet reeds gedaan) aan de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek 'Evaluatie van de uitvoering van de groene VTH-taken in 2017' (opgeleverd in februari 2018).
- Invulling geven aan de aanbevelingen eindrapport Randstedelijke Rekenkamer over de verbetering van de uitvoering van de natuur- en boscompensatie. In dit verband gaat het om deelprojecten zoals de ontwikkeling van belangrijke basisonderdelen, zoals de kaart met het bosareaal (de bomenmonitor), het ontwikkelen en verbeteren van de registraties van de verplichtingen door o.a. gebruikmaking van GIS en in afstemming daarop het doorvoeren van voldoende veldcontroles bij boscompensaties.

Verder zijn er nog prioriteiten die direct voortkomen uit de VTH keten in de range van beleid-vergunningen en handhaving. Die zijn onder het desbetreffende kopje hieronder genoemd. De provincie (beleid) kan op deze doelen tussentijds op beleids- en zaakniveau bijsturen en in overleg nieuwe VTH-prioriteiten stellen. In 2018 werden de consequenties bepaald van de toevoeging van de nieuwe fusiegemeente Vijfheerenlanden (Leerdam, Zederik en Vianen) aan de provincie Utrecht (per 1 januari 2019) voor de provinciale VTH-taken Wnb. Voor de overgang zijn alle relevante vergunningen en handhavingstrajecten uitgewisseld met Zuid-Holland en zijn de organisatorische aspecten geregeld.

9.3 Vergunningverlening (provincie Utrecht, LFO/VVN)

9.3.1 Vergunningverlening in relatie tot gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming is voornamelijk gericht op activiteiten die mogelijk een negatieve invloed uitoefenen op te beschermen waarden in Natura 2000-gebieden. Het gaat om activiteiten in de gebieden zelf, maar ook om activiteiten buiten deze gebieden, die middels de zogeheten externe werking wel effect hebben op natuurwaarden in deze gebieden. In Utrecht zijn (zie de tabel hieronder) 8 (soms overlappende) Natura 2000-gebieden aangemeld en aangewezen die beschermd zijn op grond van de Wnb.

Natura 2000-gebied	Beheerplan vaststellers	Voortouwnemer	PAS-gebied	Stand van zaken beheerplan
Rijntakken (38)	Gelderland, I&M, EZ, Defensie, Financiën, Overijssel, Utrecht	Gelderland	ja	Definitief beheerplan vastgesteld november 2018
Binnenveld (65)	Utrecht, Gelderland	Utrecht	ja	ontwerp beheerplan vastgesteld oktober 2018
Lingebied & Diefdijk-Zuid (70)	Zuid-Holland, Gelderland, Utrecht	Gelderland	ja	Definitief beheerplan vastgesteld december 2016
IJsselmeer, onderdeel Eemmeer & Gooimeer Zuidoever (77)	Noord-Holland, Utrecht, Friesland, Gelderland, EZ, I&M	I&M, Rijkswaterstaat	nee	Definitief beheerplan vastgesteld maart 2018
Kolland & Overlangbroek (81)	Utrecht	Utrecht	ja	ontwerp beheerplan vastgesteld juni 2018
Uiterwaarden Lek (82)	Utrecht , I&M	Utrecht	ja	Definitief beheerplan vastgesteld november 2016
Botshol (83)	Utrecht	Utrecht	ja	Definitief beheerplan vastgesteld november 2016
Oostelijke Vechtplassen (95)	Noord-Holland, I&M, Utrecht	Noord-Holland	ja	Vaststelling ontwerp beheerplan verwacht 2019
Nieuwkoopse Plassen & De Haeck (103)	Zuid-Holland, Utrecht	Zuid-Holland	ja	Definitief beheerplan vastgesteld augustus 2015
Zouweboezem (105)	Utrecht	Utrecht	ja	beheerplan vastgesteld november 2018

Op 1 januari 2019 is de nieuwe fusiegemeente Vijfheerenlanden (Leerdam, Zederik en Vianen) aan de provincie Utrecht toegevoegd waardoor de Natura 2000-gebieden Zouweboezem (geheel), Uiterwaarden Lek (geheel) en Lingegebied & Diefdijk-Zuid (deels) binnen de provincie Utrecht vallen. Dit houdt in dat de provincie het beheerplan en de Gebiedsanalyses van het Programma aanpak stikstof van Zouweboezem en Uiterwaarden Lek als trekker moet overnemen. De provincie Gelderland is trekker van het beheerplan voor Lingegebied en Diefdijk-Zuid, maar Utrecht zal de honneurs moeten overnemen voor het deel op het dan Utrechtse grondgebied. Voor projecten en handelingen die van invloed zijn op deze Natura 2000-gebieden, kan een vergunning in het kader van de Wnb worden aangevraagd bij de provincie Utrecht, aangezien de provincie Utrecht vanaf 1 januari 2019 bevoegd gezag in het kader van de Wnb is voor de nieuwe gemeente.

Voordat het tot aanvragen van vergunningen komt, wordt in overleg getreden met de potentiële aanvragers waardoor er soms door aanpassing van de plannen geen vergunningplicht meer is. Als significant negatieve effecten op de kwaliteit van habitats niet zijn uitgesloten of de handeling een merkbaar verstorend effect heeft op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen, dan wordt beoordeeld of de handeling of het project past binnen het

toetsingskader van de Wnb. Indien er bij deze aanvragen sprake is van stikstofemissie, kan sinds 1 juli 2015 een beroep worden gedaan op het Programma Aanpak Stikstof (hierna: het PAS). Het PAS is ontstaan om de vergunningverlening rond Natura 2000-gebieden weer mogelijk te maken. Doel is economische ontwikkelingen de ruimte te geven en tegelijk de bijzondere natuur van Natura 2000-gebieden te behouden. Ontwikkelingsruimte in het kader van het PAS is een schaars goed. De provincie wil de beschikbare ruimte inzetten om een normale bedrijfsontwikkeling van ondernemers mogelijk te maken. De ruimte is in principe vrij beschikbaar voor iedere initiatiefnemer in de provincie. Voor initiatieven met bijzondere regionale of landelijke belangen is een aparte pot ontwikkelingsruimte beschikbaar. De provincie wil voorkomen dat een nieuwe activiteit op een slecht gekozen locatie of uitbreiding een onevenredig groot deel van de beschikbare ontwikkelingsruimte gebruikt, waardoor er voor bestaande ondernemingen in de regio onvoldoende ruimte overblijft. Ook moet worden voorkomen dat ontwikkelingsruimte wordt toebedeeld die vervolgens niet wordt gebruikt, terwijl voor andere ontwikkelingen dan onvoldoende ruimte beschikbaar is. Daarom is in de Bnl een aantal uitgangspunten geformuleerd om te bewaken dat de schaarse ontwikkelingsruimte goed gebruikt wordt.

In 2018 zijn in een pilot stikstofemissie producerende niet-veehouderijbedrijven actief aangeschreven en is hen de mogelijkheid geboden om een Wnb-vergunning aan te vragen. Voorheen lag de focus vooral op veehouderijen omdat deze sector het leeuwendeel van de stikstofemissie veroorzaakt. Ook andere bedrijvigheid, zoals industrie of recreatie, kan relevante uitstoot hebben. Voor de pilot zijn recreatiebedrijven in de gemeente Stichtse Vecht en bedrijven op een industrieterrein in Veenendaal geselecteerd. De pilot is eind 2018 geëvalueerd en er worden keuzes gemaakt voor het vervolg. Mogelijk dat hieruit een vervolg komt voor 2019 en verder.

Naar aanleiding van de behandeling van hoger beroepszaken bij de Raad van State (RvS) m.b.t. verleende Wnb-vergunningen en afgewezen Wnb handhavingsverzoeken betreffende de vrijstelling beweiden en bemesten (allen buiten Utrecht), heeft de Afdeling prejudiciële vragen ter toetsing voorgelegd aan het Hof van Justitie. Het Europese Hof heeft op 7 november 2018 Arrest uitgesproken. Uit het Arrest wordt duidelijk dat een programmatische aanpak, zoals het PAS, mogelijk is binnen het Europese wetgevingsstelsel. Wel worden de hoge eisen benadrukt die aan (de randvoorwaarden van) het programma worden gesteld. Het Hof laat het aan de nationale rechter, in casu de Raad van State, om te bepalen of het PAS aan deze eisen voldoet. De uitspraak van de RvS wordt in het voorjaar van 2019 verwacht. Met de partners in het PAS programma wordt t.z.t. op de uitspraken van de RvS gereageerd. Vooralsnog is onderstaand aantal beschikkingen gebaseerd op beschikkingen voor agrarische bedrijven stikstof (circa 60), industrieel/ recreatief stikstof (circa 20), beheer en schadebestrijding binnen Natura 2000-begrenzing (circa 5) en overige effecten (5).

Van een aantal vergunningen Wnb gebiedsbescherming die onder het PAS zijn verleend, is de termijn van 2 jaar waarbinnen het project gerealiseerd dient te zijn, verstreken. Wanneer deze projecten niet of slechts gedeeltelijk zijn gerealiseerd, dienen de vergunningen te worden ingetrokken of aangepast. De provincie heeft op 11 december 2018 ingestemd met deze zogenaamde aanpak tweejaarstermijn PAS, die start in januari. Hiervoor zal in samenwerking met de RUD en het team VVN een handhavingstraject en vergunningstraject worden opgezet en uitgevoerd. De vrijkomende ontwikkelingsruimte kan worden benut voor nieuwe aanvragen.

Vergunningverlening gebiedsbescherming	**aantal 2019**	**uren 2019**	**uren inhuur 2019**	**Opmerkingen**
Vergunningen/ beschikkingen gebiedsbescherming	90	2700		
Beleidsmatig advies gebiedsbescherming		600		
Bezwaar en beroep	12	360		
TOTAAL	102	3660		

9.3.2 Ontheffingverlening in relatie tot soortenbescherming

Het hoofdstuk soortenbescherming heeft als doel de bescherming van in het wild levende dieren en aldaar voorkomende planten. Ter bescherming van de biodiversiteit omvat hoofdstuk 3 van de Wnb een stelsel van verbodsbepalingen waarin is bepaald welke activiteiten in beginsel niet zijn toegestaan – het zogenoemde passieve soortenbeleid. Te denken valt aan het doden, vangen of verstoren van dieren of het verwijderen van planten. Deze verbodsbepalingen gelden voor de soorten die door de Wnb beschermd worden – zoals soorten die in de bijlagen

van de Vogel- en Habitatrichtlijnen staan of bepaalde soorten die op de Rode Lijsten voorkomen. Dit juridisch instrumentarium uit de Wnb wordt ingezet om de natuurkwaliteit binnen en buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN) te behouden en waar mogelijk te verbeteren. In het Beleidskader Wnb zijn het beschermingsregiem, de desbetreffende soorten en de provinciale aanpak nader toegelicht.
De rol van de provincie is ten eerste het afwegen van belangen, getoetst aan het beleidskader. Zorgvuldig wordt omgegaan met het verlenen van vrijstellingen en ontheffingen van de gebods- en verbodsbepalingen uit de wet. Als een bepaalde activiteit wordt toegestaan die de natuurkwaliteit schade berokkent – bijvoorbeeld doordat een beschermde soort of een beschermd leefgebied aangetast wordt – wordt om mitigerende of compenserende maatregelen gevraagd, waarbij de provincie streeft naar een zo goed mogelijk resultaat. Daarbij streeft de provincie er naar om in 2018 deze maatregelen in de natuurcompensatiebank te registreren, zodat ze meegaan in de controles op de feitelijke realisatie. Als het gaat om de aantasting van een aandachtsoort, wordt onderzocht of eventuele compensatie in de provinciale natuurparels kan worden gerealiseerd. Ten tweede ziet de provincie voor zichzelf ten aanzien van het passieve soortenbeleid ook een ondersteunende rol weggelegd: partijen die een bepaalde ontwikkeling willen ontplooien in hun streven, wil de provincie bijstaan door op voorhand met hen in overleg te treden en te kijken welke mogelijkheden er zijn. Vaak kan op voorhand door eenvoudige planaanpassing enige schade reeds worden voorkomen, waarna ontheffingverlening niet langer nodig is. Met deze natuurinclusieve manier van werken wordt beoogd om de vergunningverlening soepel te laten verlopen en tegelijkertijd tijdig de natuurkwaliteit te bewaken.

De hoeveelheid aanvragen in 2017 en 2018 bleef enigszins achter bij de inschatting vooraf, zowel wat betreft rechtstreekse aanvragen bij de provincie, als verzoeken om verklaringen van geen bedenkingen (VVGB's) via de gemeente als onderdeel van een Omgevingsvergunning. Deels is dit te verklaren door het veelvuldig gehouden goede vooroverleg, maar deels ook door onbekendheid van gemeenten en initiatiefnemers met de materie. Door in 2019 extra in te zetten op communicatie over de Wnb via de Utrechtse Aanpak, richting gemeenten en koepelorganisaties, en de extra inzet van toezicht en handhaving (pro-actief toezicht), zullen naar verwachting feitelijk meer aanvragen worden ingediend dan in 2017 en 2018 (aantal blijft hetzelfde als de verwachting voor 2017 en 2018). Het aantal uren is licht naar boven bijgesteld, gezien de ervaringen in tijdsbesteding bij grootschalige en complexe projecten. Aanbevelingen uit de evaluatie van de uitvoering van de groene VTH-taken zullen meegenomen worden in de communicatie richting gemeenten en koepelorganisaties. Intentie is om nog steeds in te zetten op soortenmanagementplannen en gebiedsgerichte ontheffingen, en waar mogelijk gebruik te laten maken van relevante (goedgekeurde) gedragscodes. Dit zal op de lange termijn mogelijk consequenties hebben voor het aantal ontheffingen (hoe meer gebiedsgerichte ontheffingen, hoe minder reguliere ontheffingen).

Ontheffingverlening soortenbescherming	**aantal 2019**	**uren 2019**	**uren inhuur 2019**	**Opmerkingen**
Ontheffing soortenbescherming	200	5265		
Beleidsmatig advies soortenbescherming		600		
Bezwaar en beroep	20	600		
TOTAAL	220	6465		

9.3.3 Ontheffingverlening in relatie tot beheer en schadebestrijding

De provincie is tevens verantwoordelijk voor de besluitvorming op het gebied van beheer en schadebestrijding. Om invulling te geven aan dit beleid verleent de provincie ontheffingen en vrijstellingen, en worden er opdrachten gegeven voor ingrepen in populaties ten behoeve van beheer en schadebestrijding. In het Beleidskader Wnb, supplementen VNL en Bsd zijn de vaste gedragsregels op dat gebied per diersoort opgenomen. Binnen deze uitgangspunten heeft de Faunabeheereenheid (FBE) Utrecht haar Faunabeheerplan (FBP) (2014-2019) vast-gesteld dat door de provincie is goedgekeurd. Door de komst van de Wnb is dit plan in 2017 aangevuld met een plan voor de wildsoorten en de landelijk vrijgestelde soorten. De planning van de Faunabeheereenheid is dat deze plannen in 2019 zullen opgaan in één nieuw Faunabeheerplan 2019-2024. Mede op basis daarvan zullen, na provinciale goedkeuring, in 2019 de eerder aan de FBE verleende ontheffingen worden geactualiseerd. Vooruitlopend op het nieuwe FBP wordt er een aantal nieuwe ontheffingen afgegeven, voor de duur van het geldende FBP, waar in gerechtelijke procedures de noodzaak is aangegeven om de beargumentering aan te vullen. De uitvoering van het 'Utrechtse Ganzenakkoord' loopt door, maar de evaluatie van het ganzenbeleid zal dit jaar, een jaar eerder dan

gepland, worden uitgevoerd. Mogelijke wijzigingen of nieuwe besluiten als gevolg van het akkoord of de evaluatie, hebben prioriteit bij de afhandeling. In het geval van aanhoudende winterse omstandigheden stelt de provincie het draaiboek sluiting jacht bij bijzondere weersomstandigheden in werking (zie verder paragraaf 3.3.6.3 Beleidskader Wnb).

Ontheffingverlening beheer- en schadebestrijding	**aantal 2019**	**uren 2019**	**uren inhuur 2019**	**Opmerkingen**
Ontheffingen beheer- en schadebestrijding	37	1000		
Beleidsmatig advies beheer- en schadebestrijding		600		
Bezwaar en beroep	7	350		
TOTAAL	44	1950		

9.3.4 Ontheffingverlening in relatie tot Houtopstanden

In Hoofdstuk 4 van de Wnb is de bescherming van houtopstanden geregeld, waarvan de kern wordt gevormd door de kapmelding en de verplichting tot herbeplanting ter plaatse binnen 3 jaar na het vellen van de houtopstand. De herbeplanting dient op bosbouwkundig verantwoorde wijze te worden uitgevoerd. De bescherming vloeit als zodanig niet onmiddellijk voort uit internationale verplichtingen, maar is van wezenlijk belang in het licht van nationale én internationale natuur-, landschaps- en milieudoelstellingen. Met de invulling van het instrumentarium heeft de provincie rekening gehouden met de hedendaagse principes in het natuur- en bosbeheer, zoals ruimte voor natuurherstel en natuurontwikkeling versus behoud van het bestaande bosareaal. Het beleid is gericht op het behoud, het realiseren van natuurdoelen en op de bescherming van bossen binnen de natuurparels. In de overige bossen streeft de provincie naar variatie ten behoeve van de belevings- en natuurwaarden in een balans met duurzame houtproductie. In deze bossen hebben de verschillende functies een plek naast elkaar. Afhankelijk van de lokale situatie kan een bepaalde functie prevaleren boven andere functies.

In hoofdstuk 5 Beleidskader Wnb en paragraaf 5.5. van de VNL wordt het behoud van de kleine landschaps-elementen die niet onder Hoofdstuk 4 Houtopstanden van de Wnb vallen, met elkaar gekoppeld (zie paragraaf 10.3.4 hierna). Vanuit natuur- en landschappelijk oogpunt zijn ook de kleinere houtopstanden van groot belang. Deze landschapselementen, in al hun vormen en afmetingen, zorgen voor afwisseling en geven het landschap haar eigen specifieke identiteit. Ook dragen zij bij aan de biodiversiteit als leefgebied en als ecologische verbinding, ook buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De provincie richt zich daarom actief op het behoud van het areaal kleine bos- en landschapselementen (KLE) ook buiten het NNN. Van deze elementen is een selectie van meest waardevolle elementen gemaakt en deze zijn op de provinciale waardenkaart kleine landschapselementen ingetekend. Vanaf dat moment geldt voor deze meest waardevolle elementen op grond van de VNL een vergelijkbare bescherming als voor houtopstanden onder de voormalige Boswet. De waardenkaart zal in 2019 worden geactualiseerd. Indien mogelijk zal opdracht worden gegeven om Vijfheerenlanden te inventariseren en aan de waardenkaart toe te voegen. In 2018 is aan de slag gegaan met de conclusies van het onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer aangaande de registratie van houtareaal en compensaties. Naar verwachting wordt in 2019 de afweging gemaakt of er nut en noodzaak is tot het op- en vaststellen van een strategisch houtopstandenbeleid. Zo ja, dan komen mogelijke gevolgen voor de VTH taken waarschijnlijk pas in 2020 aan de orde.

Zoals verwoord in paragraaf 4.3. van het Beleidskader Wnb geldt er overgangsrecht voor de twee 'generieke' ontheffingen, verleend op basis van de voormalige Boswet aan Rijkswaterstaat (RWS) en Staatsbosbeheer(SBB).[7] Deze ontheffingen maken het voor deze organisaties mogelijk om te vellen zonder melding en bieden de mogelijkheid elders te compenseren of zelfs helemaal niet te compenseren. RWS blijft voor 90% vallen onder de bevoegdheid van het Ministerie van EZ. Dit Ministerie heeft aangegeven de ontheffing te zullen wijzigen en in lijn te brengen met de Wnb en in afstemming met de provincies. Voor Staatsbosbeheer ligt het anders. De provincie is bevoegd gezag, maar de jaarlijkse rapportageplicht ligt nog bij RVO, wat niet wenselijk is, aangezien RVO geen bevoegd gezag meer is voor deze houtopstanden. In 2019 zal, in overleg met Staatsbosbeheer, de bestaande ontheffing worden ingetrokken. Hiervoor in de plaats kan Staatsbosbeheer, net als andere grondeigenaren met

[7] Zie: http://wetten.overheid.nl/BWBR0010626/2005-01-01 en http://wetten.overheid.nl/BWBR0011180/2005-01-01

meer dan 1000 hectare bos in onze provincie, in aanmerking komen voor deze nieuwe generieke ontheffing (ontheffing van de kapmeldingsplicht). In 2018 is overleg gepleegd met de verschillende spelers. De Beleidsregels zijn naar aanleiding van deze overleggen in 2018 op dit punt gewijzigd om een meer praktische benadering mogelijk te maken. Naar verwachting wordt in 2019 het ontheffingstraject afgerond met twee spelers: SBB en de provincie Utrecht zelf, voor wat betreft boomonderhoud langs provinciale wegen.

Ten behoeve van de beoordeling van kapmeldingen en ontheffingen houtopstanden op het grondgebied van de gemeente Vijfheerenlanden zullen de themakaarten toepassingsgebied houtopstanden, A-locatie bos, Bosreservaat, Oude bosgroeiplaatsen en Oude boskern in 2019 worden geactualiseerd.

Ontheffingverlening houtopstanden	**aantal 2019**	**uren 2019**	**uren inhuur 2019**	**Opmerkingen**
Ontheffing en melding houtopstanden	140	1800		
Beleidsmatig advies houtopstanden		200		
Bezwaar en beroep	14	420		
TOTAAL	154	2420		

9.4 Toezicht en handhaving – RUD Utrecht

Het toezicht en de handhaving van de Wnb is belegd bij de RUD Utrecht. De RUD Utrecht heeft een professionaliseringsslag gemaakt. Administratief zijn de zaken op orde en er zijn/worden de nodige ondersteunende apps ontwikkeld. Uitgangspunt hierbij is de eerdergenoemde consequent gehanteerde indeling van gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden (bosbescherming). De noodzakelijke kaders en instrumenten zijn grotendeels ontwikkeld en worden in 2019 verder verbeterd.
Ter voorkoming van herhalingen is par. 9.1 hier ook van toepassing. Er wordt gewerkt vanuit de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) en er zal zoveel mogelijk worden aangesloten op het Beleidskader Wnb, waarin het twee sporenbeleid, waarbij de inzet is verdeeld over zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijke optreden, wordt gevolgd. Vanuit stedelijke ontwikkeling komen er te weinig VVGB's en worden teveel renovaties uitgevoerd zonder dat de Wnb hier goed is bekeken (dus zonder de juiste voorzorgsmaatregelen). De RUD Utrecht zal daarom binnen de Utrechtse aanpak extra hierop inzetten (van communicatie naar sanctioneren). De afgelopen jaren is vooral geïnvesteerd in preventie. In 2019 zal er sneller tot sanctionering worden overgegaan. Er wordt een voorstel gemaakt om in 2019 een pilot te starten voor een Gebiedsgerichte aanpak soorten (GGA). Het doel is om hiermee effectiever te gaan bijdragen aan de provinciale natuurdoelen uit de Natuurvisie. Deze inzet maakt geen deel uit van het JUP 2019. Voorts zal er de komende twee jaar planmatig gewerkt gaan worden aan het wegwerken van de geconstateerde achterstanden op controles herplantverplichtingen houtopstanden bij boscompensatielocaties (zie ook par. 9.4.3).

9.4.1 Toezicht en Handhaving Gebiedsbescherming

Om gebiedsbescherming te realiseren zijn er drie instrumenten: gebiedscontroles, fysieke controles en administratieve controles. Gebiedscontroles zijn surveillances in de Natura 2000-gebieden. Fysieke controles zien toe op de naleving van wet- en regelgeving bij bedrijven, voornamelijk veehouderijen, om milieuschade en milieuhinder te voorkomen. Administratieve controles zijn deskcontroles. Op basis van afschriften van milieucontroles bij veehouderijen kan getoetst worden of aan het PAS wordt voldaan. In 2018 is de jaarproductie van de integrale gebiedscontroles bij Natura 2000-gebieden grotendeels gerealiseerd en zijn alle eerste fysieke controles natuurbeschermingswet/PAS bij veehouderijen uitgevoerd. Vanwege hersteltermijnen zal een deel van de hercontroles in 2019 worden uitgevoerd. In 90% van de controles zijn geen overtredingen geconstateerd (= goed spontaan naleefgedrag). Er worden bijna geen overtredingen geconstateerd in gevallen dat al een Wet natuurbeschermingsvergunning is verleend. Als nog geen Wet natuurbeschermingsvergunning is verleend, wordt regelmatig vastgesteld dat toch een vergunning nodig is. Het toezichtseffect is goed.

Voor 2019 zet de RUD Utrecht gebiedscontroles, fysieke controles en administratieve controles in om de kwaliteit van de Natura 2000-gebieden te beschermen. Er wordt in elk Natura 2000-gebied minimaal één gebiedscontrole uitgevoerd. Wanneer herstelmaatregelen in de gebieden worden uitgevoerd, wordt daarop gecontroleerd. Daarnaast hebben de fysieke controles bij veehouderijen (cross compliance controles en 2-jaarstermijn ontwikkelruimte PAS) prioriteit boven de administratieve controles. In januari wordt onderzocht of er in 2019

controles bij milieubedrijven nodig zijn. Wanneer dit het geval is, wordt met de provincie overlegd hoe de RUD Utrecht daaraan invulling gaat geven. In de loop van 2019 wordt met de RUD Utrecht beoordeeld hoe wordt omgegaan met controles van de luchtwassers bij veehouderijen. Het uitvoeren van circa 30 rendementsmetingen door een daartoe gespecialiseerd bedrijf zal circa € 100.000,- kosten. Deze taak is onderdeel van het JUP 2019.

Voor alle Natura 2000-gebieden zijn beheerplannen en handhavingsplannen opgesteld. Voor de gebieden waar de provincie trekker is voor het opstellen van deze plannen, moet jaarlijks een evaluatie-overleg met de handhavingspartners worden belegd. Tijdens dit overleg worden de handhavingsdoelen gemonitord. De RUD Utrecht zal hier het voortouw in nemen. Andere provincies zijn verantwoordelijk voor monitoring van de overige gebieden. Hiervoor zal de RUD Utrecht actief input leveren.

9.4.2 Toezicht en Handhaving Soortenbescherming / Beheer en Schadebestrijding

Voor soortenbescherming zijn er eveneens gebiedscontroles en fysieke controles, maar dan gericht op de bescherming van dier- en plantensoorten. Afgelopen jaar zijn de meeste controles uitgevoerd naar aanleiding van ingekomen meldingen. Er zijn in 2018 154 meldingen van verstoring van soorten ontvangen waarbij controle is uitgevoerd. De meldingen variëren van het leegroven en vernielen van nesten van zwanen, het kappen van bomen met nesten en buitenevenementen met verstoring van diverse vogelsoorten (o.a. veldleeuweriken). De meest voorkomende melding is verstoring van vleermuizen, huismussen en/of gierzwaluw door toedoen van renovaties of bouwprojecten. In het merendeel van de gevallen kon de RUD samen met de provincie aan de initiatiefnemer annex overtreder een passende oplossing aanbieden. Bij een aantal locaties is strafrechtelijk opgetreden. Verder zijn controles uitgevoerd op de naleving van ontheffingen. Bij minder dan 15% van de eerste controles op een tijdig afgegeven ontheffing volgt een hercontrole (= goed spontaan naleefgedrag). Alle overtredingen worden tijdig ongedaan gemaakt. Complexe onderzoekdossiers lopen nog. Overtredingen worden bestuursrechtelijk aangepakt en eventueel volgt een strafrechtelijke sanctie.
In 2019 gaat de RUD Utrecht, in nauw overleg met de provincie, strenger optreden tegen overtredingen. Het doel blijft om populaties van beschermde dieren te beschermen. Samen met de provincie zal het soortenbeleid verder worden doorvertaald naar handhavingsuitvoeringsbeleid. Hiermee zal de handhaving effectiever bijdragen aan de natuurbeleidsdoelen. De gebiedsgerichte aanpak is daarbij o.a. de proeftuin. Het signaal is echter duidelijk dat in het stedelijk gebied veel bouwwerkzaamheden plaatsvinden zonder de juiste aandacht voor de Wnb. Daarom de extra inzet binnen het project 'de Utrechtse aanpak' via het project gebiedsgerichte aanpak soortenbescherming, wat reeds eerder is benoemd.

Door de invoering van de consignatiedienst is een 24/7 beschikbaarheid gerealiseerd voor toezicht en handhaving op de Wnb. In 2019 zal de RUD via de beschikbare media extra aandacht hieraan geven om de bekendheid hiervan te vergroten bij burgers, bedrijven en overige overheidsinstanties.
Hiernaast zal tijd worden vrijgemaakt voor themagerichte controles (o.a. weidevogelkerngebieden) op de naleving van de Wnb binnen en buiten het Natuurnetwerk Utrecht. Ook wordt onderzocht hoe aangesloten kan worden bij het programma 'Provinciebrede aanpak asbestdaken'.

Wat betreft het faunabeheer heeft de provincie het toezicht op het handhaven van de winterrust voor overwinterende ganzen in het Beleidskader Wnb als structurele prioriteit aangemerkt. In 2018 zijn wel controles op koppelreductie uitgevoerd (zonder noemenswaardige overtredingen), maar niet op vangacties van ganzen in verband met de ingediende bezwaren tegen de afgegeven ontheffingen door de provincie omdat de bestuursrechter de ontheffingen heeft geschrorst. Conform de opgave in het Beleidskader Wnb blijft de RUD Utrecht ook in 2019 prioriteit geven aan het handhaven van de winterrust, ook in ganzenrustgebieden en de inzet van toezicht bij iedere ganzenvangactie.

In 2019 zal door de RUD pro-actief contact worden gezocht met de organisatoren van de zogenaamde slipjacht. Op deze manier kunnen mogelijke overtredingen vooraf worden voorkomen en hebben we een goed beeld van de hoeveelheid slipjachten in de provincie. Deze jachten kunnen een groot risico opleveren voor verstoring van diverse diersoorten vanwege de omvang van de groep deelnemers en het cross country idee. De jachten worden vooraf meestal niet aangekondigd en reactief handhaven levert dan ook goed resultaat op. Voor de pro-actieve handhaving zal 100 uur van de gebruikelijke gebiedscontrole worden gereserveerd.

Ook zal een inventarisatie plaatsvinden op de aangetroffen overtredingen van stroperij. Het doel is om uiteindelijk op een effectieve wijze toezicht op deze overtredingsvorm te kunnen uitvoeren. Het controleren van stroperij is

tijdrovend en risicovol (nachtelijke uren en risico op aantreffen vuurwapens) en vraagt een specifieke aanpak. De uren voor deze inventarisatie komen uit de reguliere uren van gebiedscontrole buitengebied. Om deze controle effectiever uit te kunnen voeren, zal een voorstel gedaan worden om warmtebeeldcamera's aan te schaffen. Het betreft materieel waar stropers ook over beschikken.

9.4.3 Toezicht en Handhaving Houtopstanden

Om de regelgeving rondom houtopstanden te handhaven worden er herbeplantingscontroles en aanslagcontroles uitgevoerd. In de afgelopen jaren zijn illegale vellingen door middel van gebiedscontroles en luchtverkenningen aangepakt. Tijdens ongeveer 150 controles zijn in ongeveer 85% van de gevallen geen overtredingen geconstateerd (= redelijk spontaan naleefgedrag). Het toezichtseffect (d.w.z. het aantal locaties waar de overtreding bij de 1e hercontrole was hersteld) was ruim 90%.

De belangrijkste doelstelling van het provinciale beleid is het behoud van het bosareaal en de bescherming van oude bosgroeiplaatsen en oude boskernen (artikel 4.6 van de Bnl). Op deze laatstgenoemde gebieden zal in 2019 intensiever toezicht worden gehouden.

De Randstedelijke Rekenkamer heeft geconcludeerd dat er een achterstand bestaat bij het uitvoeren van controles bij boscompensatielocaties. Omdat de provincie besloten heeft de aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamer te volgen, krijgt de RUD Utrecht de opdracht om de aanwezige achterstand in de werkvoorraad bij boscompensaties binnen twee jaar in te lopen, zonder dat er nieuwe achterstanden ontstaan. E.e.a. zal moeten leiden tot het inlopen van de werkachterstand en daarmee het veiligstellen van de realisatie van deze compensatieverplichtingen. Compensatielocaties in de achterstandsdossiers zullen met prioriteit worden opgepakt. Er is onvoldoende budget om ook alle niet-boscompensaties binnen twee jaar op te pakken. De verwachting is dat de overige dossiers binnen vier jaar zijn weggewerkt.

Ook is (eveneens als reactie op de aanbevelingen van het eindrapport van de Randstedelijke Rekenkamer) eind 2017 de 'bomenmonitor' gestart met de implementatie. Hiermee is het mogelijk om op basis van luchtfoto's vergelijkingen te maken van het bosareaal in de tijd gezien, en om zo mogelijke illegale vellingen op te sporen. Als de bomenmonitor geen volledige duidelijkheid biedt, moeten fysieke gebiedscontroles alsnog uitsluitsel geven. De fysieke controles worden uitgevoerd door middel van herbeplantings- en aanslagcontroles. Het op orde brengen van het houtopstandenbestand heeft de hoogste prioriteit. De RUD Utrecht heeft een voorstel met aanbevelingen en bijbehorende extra middelen ingediend bij de provincie om het bestand op orde te krijgen. De bomenmonitor zal deel uitmaken van de nieuwe registraties van natuur- en boscompensaties. Uren zijn geraamd voor het voorkomen van nieuwe achterstanden, de verdere implementatie van de bomenmonitor en het beoordelen van de bijbehorende luchtfoto's. Naast de bomenmonitor blijven luchtverkenningen noodzakelijk voor andere natuur- en landschapsovertredingen en zijn hier uren voor opgenomen.

- **Doelstelling:** Er wordt toegewerkt naar een spontaan naleefgedrag van 90% en een toezichtseffect van 90%. Meldingen en klachten worden zoveel als technisch mogelijk inhoudelijk tot tevredenheid van alle betrokkenen afgehandeld. De RUD Utrecht controleert steekproefsgewijs de lopende ontheffingen (soortenbescherming en schadebestrijding). In overleg met de provincie worden prioriteiten afgesproken.
- **In concreto:** In 2019 wordt de Landelijke Handhavingsstrategie gevolgd. De uren voor beleidsondersteuning en advies worden hiervoor benut. Wat betreft de diverse taakvelden het volgende:
  - *Gebiedsbescherming:* het doel is om de kwaliteit van deze gebieden te beschermen. Hiervoor worden gebiedscontroles, fysieke controles en administratieve controles ingezet. Er wordt in elk Natura 2000-gebied minimaal één gebiedscontrole uitgevoerd. Indien herstelmaatregelen in de gebieden worden uitgevoerd, wordt daarop gecontroleerd. Daarnaast hebben de fysieke controles bij veehouderijen (op de cross compliance en 2-jaarstermijn PAS vergunningen en meldingen) prioriteit. Op verzoek van de provincie Utrecht kan een deel van de fysieke controles ingezet worden voor controles bij milieubedrijven. In de loop van het jaar wordt beoordeeld hoe er wordt omgegaan met controles van de luchtwassers bij veehouderijen. Voor deze taak is een PM-post opgenomen. Het uitvoeren van ongeveer 30 rendementsmetingen door een daartoe gespecialiseerd bedrijf, zal ongeveer € 100.000,- kosten.
  - *Soortenbescherming:* Het doel is om de populaties van beschermde dieren te beschermen. De afhandeling van klachten en meldingen, die onder andere via de milieuklachtentelefoon worden ontvangen, krijgt daarom prioriteit boven de controles op de ontheffingen. Niet alle afgegeven ontheffingen kunnen worden

gecontroleerd, maar via het genoemde project GGA soorten wordt effectief een gebied 'uitgekamd' om zo meer resultaat te behalen.

- *Houtopstanden:* Het doel is om het bosareaal te behouden. Met de bomenmonitor (GIS-tool in combinatie met luchtfoto's) kunnen illegale vellingen effectiever opgespoord worden. Deze methode wordt in 2019 verder uitgerold. Daar waar de bomenmonitor geen volledige duidelijkheid biedt, kunnen gebiedscontroles worden uitgevoerd om de situatie ter plaatse te beoordelen. De fysieke controles worden benut om herbeplantings- en aanslagcontroles uit te voeren en illegale vellingen vast te leggen. Er zijn uren opgenomen voor implementatie van de bomenmonitor en het beoordelen van de bijbehorende luchtfoto's. In 2019 en 2020 zullen de door de Randstedelijke Rekenkamer geconstateerde achterstanden op controles herplantverplichtingen houtopstanden bij boscompensatielocaties planmatig worden weggewerkt.

Handhaving Wet natuurbescherming DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
PRD.ECO	Advisering Ecologie		407
PRD.ANBG	Beleidsondersteuning & advies Wnb gebiedsbescherming		520 + 102 [8]
PRD.ANBH	Beleidsondersteuning & advies Wnb houtopstanden		285
PRD.ANBS	Beleidsondersteuning & advies Wnb soortbescherming		700
TH01.NB1	Administratieve controle Natuurbeschermingswet / PAS		410
C02.NB	Behandeling groene meldingen en consignatie		
TH02.NB8	Fysieke controle beheermaatregelen		144
TH02.NB2	Fysieke controle Houtopstanden	143 + 18	1573 + 198 [9]
TH02.PV8	Fysieke controle Melding/klacht Soortenbescherming		2550
TH02.NB1	Fysieke controle Natuurbeschermingswet / PAS	92	2300
TH02.PV9	Fysieke controle Ontheffing Soortenbescherming		1047
TH03.NB4	Gebiedscontrole Landschap	40	320
TH03.NB2	Gebiedscontrole Milieuvlucht	6	54
TH03.NB	Gebiedscontrole Natuur Natura 2000	16	128
TH03.NB3	Gebiedscontrole schadebestrijding	49	1078
TH03.NB7	Gebiedscontrole soortenbescherming	43	344
TOTAAL		**389 + 18**	**12.160**

Jaarlijks worden nog 5 gebiedscontroles in de stiltegebieden uitgevoerd (TH03, 65 uur). Voor uitvoering van bovenstaande taken wordt deelgenomen aan diverse werkgroepen (PRD.VAB), zoals het Groen Platform en PIU (Pas in uitvoering) toezicht/handhaving.

[8] Uren (102 uur) zijn afkomstig van beëindigde gebiedsschouwen grondwaterbeschermingsgebieden (300 uur).

[9] Idem noot 8 (198 uur).

10. Verordening natuur en landschap

10.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht - algemene toelichting

De provincie heeft de Landschapsverordening provincie Utrecht 2016 volledig en beleidsneutraal overgenomen in hoofdstuk 5 van de VNL (hierna VNL5 genoemd). VNL5 is een belangrijk instrument in het Utrechtse landschaps-beleid om de vaak sluipenderwijs optredende 'verrommeling' van het landschap te voorkomen. Het doel van dit hoofdstuk is het waarborgen van ruimtelijke kwaliteit in het landelijk gebied, door het beschermen van landschappelijke, natuurwetenschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden (LNCA-waarden). De provincie hecht sterk aan een samenhangend beleid, gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden. Bij het verloren gaan van genoemde waarden gaat het, naast grootschalige aantasting, ook en vooral om kleinschalige vormen van aantasting. Insteek is daarom het in de kiem smoren van ongewenste ontwikkelingen vóórdat het een grootschalige aantasting kan worden. De ontheffingen worden verleend door de provincie zelf. Toezicht en handhaving wordt uitgevoerd door de RUD Utrecht.

10.2 Ontheffingverlening - provincie Utrecht

10.2.1 Paragraaf 2 (borden, vlaggen, spandoeken en objecten)

Alle toegestane opschriften in paragraaf 2 zijn benoemd in de vrijstellingsbepalingen. Wanneer wordt voldaan aan de voorwaarden voor een vrijstelling, mag het opschrift zonder meer geplaatst worden. Er is dus geen taak weggelegd voor vergunningverlening. Wel vindt actieve handhaving plaats op opschriften die niet onder een vrijstelling vallen.

10.2.3 Paragraaf 3 (storten, dempen, ophogen en 'rommelterreinen')

Paragraaf 3 heeft als doel het voorkomen van een onaanvaardbare aantasting van landschappelijke, natuurwetenschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden in het buitengebied door stortingen (van zand, etc.), ophogingen, het dempen van wateren en de aanwezigheid van 'rommelterreinen'. Er is sprake van een algemeen stortverbod, waaraan een aantal vrijstellingen is gekoppeld. Als niet aan de voorwaarden van de vrijstelling wordt voldaan, dan is het storten in beginsel ontheffingplichtig.
Op 24 maart 2015 heeft de provincie de waardenkaart dempingen vastgesteld. Dit houdt in dat er voor slootdempingen in een aantal op de kaart aangegeven gebieden geen ontheffing meer aangevraagd hoeft te worden. In de overige gebieden zal voor slootdempingen nog steeds een ontheffing aangevraagd moeten worden. Dat maakt een goede bescherming van waardevolle verkavelingspatronen mogelijk. Deze waardenkaart dient in 2019 geactualiseerd te worden vanwege de oprichting van de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden, waarbij de gemeenten Zederik en Leerdam op 1 januari 2019 aan de provincie Utrecht zijn toegevoegd. Daartoe dient in 2019 een inventarisatie van het voormalig grondgebied van de gemeenten Zederik en Leerdam te worden uitgevoerd. Tevens kent paragraaf 3 een verbod op 'verrommeling' van percelen bij bedrijven, waarbij sprake is van het al dan niet geordend bewaren of opslaan van goederen, materieel of al dan niet los gestort materiaal. Daarmee wordt beoogd bestaande en nieuwe 'verrommeling' in het buitengebied tegen te gaan.

10.2.4 Paragraaf 4 (wateren)

Paragraaf 4 heeft als doel het voorkomen van een onaanvaardbare aantasting van landschappelijke, natuurwetenschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden in het buitengebied door de aanwezigheid van woonschepen, vaartuigen en afmeervoorzieningen. De aanwezigheid van deze elementen kan onder een vrijstelling vallen. Als niet aan de voorwaarden van een vrijstelling wordt voldaan, dient een ontheffing te worden aangevraagd.
De afgelopen jaren heeft zich landelijk, mede aan de hand van een aantal uitspraken van de Hoge Raad en de Raad van State, een aantal ontwikkelingen voorgedaan op het gebied van woonarken. Woonarken, bedoeld om als woning te functioneren, zullen voortaan moeten voldoen aan de regels uit de Woningwet en het Bouwbesluit. Hierdoor zijn gemeentelijke en provinciale verordeningen op dat onderdeel over het algemeen niet meer van toepassing. Dit geldt ook ten aanzien van de bepalingen in paragraaf 4 van VNL5 voor zover deze zien op de afmetingen en tussenafstanden van woonarken. Zodoende is aanpassing van de VNL wenselijk. Deze aanpassing zou kunnen plaatsvinden in 2019, dan wel wanneer de VNL5 opgaat in de omgevingsverordening. In de tussentijd worden de desbetreffende bepalingen niet toegepast. Ten aanzien van woonschepen (geschikt voor de vaart), zijn de Woningwet en het Bouwbesluit niet van toepassing. Provincies en gemeenten behouden hun bevoegdheden met betrekking tot deze (van origine) varende woonschepen.

In 2019 worden de ontheffingsaanvragen afgehandeld voor woonschepen die niet zijn vrijgesteld op grond van paragraaf 4 van VNL5. Ook worden ontheffingsaanvragen voor het afmeren van vaartuigen en het hebben of realiseren van aanlegplaatsen (in de vorm van steigers en insteekhavens) afgehandeld. Ten slotte worden in 2019 woonschepen, die ontheffingplichtig zijn en blijven en ten aanzien waarvan de ontheffing is verlopen, zoveel mogelijk van een nieuwe ontheffing voorzien. In 2018 hebben Gedeputeerde Staten het type- en oeverbeleid heroverwogen met betrekking tot vier woonschepenligplaatsen aan de Nigtevechtseweg te Vreeland. Daarbij is geconcludeerd dat er niet langer voldoende landschappelijke en cultuurhistorische redenen aanwezig zijn om dit beleid met betrekking tot deze vier woonschepenlocaties nog langer toe te passen.

10.2.5 Paragraaf 5 (kleine landschapselementen)

Kleine landschapselementen zijn de groene componenten van het landschap met een beperkte oppervlakte of een klein volume die mede bepalend zijn voor de identiteit van het landschap. Landschappen in het agrarisch cultuurlandschap zijn de laatste decennia fors veranderd. Veel van deze kleine landschapselementen, die van zeer grote betekenis zijn voor de kernkwaliteiten van de verschillende landschappen, de cultuurhistorische waarden en de biodiversiteit, kennen geen landelijke bescherming. Sluipenderwijs verdwijnen ze uit het landschap. Ook elementen waarvoor via de provinciale subsidieregeling voor kleine landschapselementen jarenlang subsidie is betaald. De afgelopen jaren zijn aan de hand van in de Bnl geformuleerde criteria de meest waardevolle landschapselementen geïdentificeerd en op de Waardenkaart beschermde kleine landschapselementen gezet. Deze kaart is op 24 maart 2015 door Gedeputeerde Staten vastgesteld. Alle elementen op deze kaart zijn nu beschermd door de VNL.
In paragraaf 5 van VNL5 is een verbod opgenomen om een beschermd klein landschapselement te beschadigen, te vernietigen of onvoldoende te onderhouden. Een initiatiefnemer die dit toch wil doen, kan een melding indienen. De provincie kan besluiten om aan de gemelde handelingen voorschriften ter compensatie en beperking van schade te verbinden of de gevraagde handelingen te verbieden. Dit zijn jaarlijks enkele meldingen.
Begin oktober 2017 is gestart met een nieuwe inventarisatie van waardevolle beschermde kleine landschapselementen voor de Waardenkaart met als doel de uitbreiding van de Waardenkaart met waardevolle kleine landschapselementen die voldoen aan de criteria van de Beleidsregels en die eerder bij de inventarisatie over het hoofd zijn gezien. Volgens planning zal de kaart in het voorjaar van 2019 geactualiseerd en vastgesteld zijn. Verder dient de Waardenkaart beschermde kleine landschapselementen in 2019 nogmaals geactualiseerd te worden vanwege de oprichting van de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden, waarbij de gemeenten Zederik en Leerdam op 1 januari 2019 aan de provincie Utrecht zijn toegevoegd. Daartoe dient na het voorjaar 2019 een inventarisatie van het voormalig grondgebied van de gemeenten Zederik en Leerdam te worden uitgevoerd.

Ontheffingverlening Landschap	**aantal 2019**	**uren 2019**	**uren inhuur 2019**	**Opmerkingen**
Melding/ontheffing Landschap (VNL)	60	2600		
Beleidsmatig advies Landschap (VNL)		900		
Bezwaar en beroep	10	300		
TOTAAL	70	3800		

10.3 Toezicht en handhaving – RUD Utrecht

VNL5 bevat vier uiteenlopende hoofdstukken met vrijstellingen en verboden die moeten worden gehandhaafd. De doelstelling is dat de RUD Utrecht toewerkt naar een spontaan naleefgedrag van 80% en een toezichtseffect van 80%.
Meldingen en klachten worden zoveel als technisch mogelijk tot tevredenheid van alle betrokkenen afgehandeld. Alle lopende ontheffingen worden gecontroleerd.
In algemene zin wordt opgemerkt dat het spontane naleefgedrag van VNL5 zich niet heeft verbeterd ten opzichte van 2018. Belangrijkste oorzaak van slechte naleving is de onbekendheid met de regelgeving. Handhaving van VNL5 vindt plaats door fysieke controles en gebiedscontroles, waarbij alle onderdelen integraal worden gecontroleerd.

10.3.1 Paragraaf 2 (borden, vlaggen, spandoeken en objecten)

Deze paragraaf gaat over alle vormen van reclame in het buitengebied. Voor veel reclame-uitingen zijn vrijstellingen van het verbod geformuleerd, maar wordt er niet conform de vrijstellingen gehandeld. Daarnaast zijn er ook niet-object gebonden overtredingen, zoals weilandborden en kortdurende reclameacties. Het naleefgedrag is tot dusver onvoldoende (60%), voornamelijk door onbekendheid met de regelgeving. Daarbij constateert de RUD Utrecht dat weilandborden tijdig voor de afloopdatum van een waarschuwing worden verwijderd, dit in tegenstelling tot de borden, etc. bij bedrijven. Vanwege de impact op de visuele belevingswaarde van het omringende landschapsschoon, blijven de niet-object gebonden borden ook in 2019 altijd de hoogste handhavingsprioriteit houden. Snel optreden is hierbij van belang, ook omdat ze andere borden aantrekken. Daarom heeft de strafrechtelijke aanpak de voorkeur boven de bestuursrechtelijke aanpak. Opgespoorde overtredingen tijdens de gebiedscontroles worden met een fysieke controle afgehandeld. De inzet is overeenkomstig het VTH-Jaarprogramma 2018. In 2019 vinden Statenverkiezingen plaats. Er zal streng worden toegezien op de juiste termijn voor het plaatsen van stemborden, ook om de provinciale voorbeeldfunctie te bewaken.

10.3.2 Paragraaf 3 (storten, dempen, ophogen en 'rommelterreinen')

Hier gaat het om illegale situaties, zoals het storten van afval, illegale slootdempingen en 'rommelterreinen'. Gebiedscontroles en luchtverkenningen zijn goede middelen om deze overtredingen op te sporen. Planmatig controleert de RUD Utrecht op het naleefgedrag van de aan ontheffingen verbonden voorschriften. Bij ongeveer 40% van de uitgevoerde controles wordt geen overtreding geconstateerd (= laag spontaan naleefgedrag). De meeste overtredingen betreffen het dempen van sloten. Na een eerste waarschuwing wordt in de meeste gevallen de overtreding ongedaan gemaakt (= goed toezichtseffect). Alle ontheffingen worden planmatig gecontroleerd (fysieke controle). Illegale situaties krijgen meer prioriteit dan controles op ontheffingen en kunnen de planning van de controle op ontheffingen doen opschuiven.

10.3.3 Paragraaf 4 (wateren, woonschepen, vaartuigen, voorwerpen en hun voorzieningen)

Deze paragraaf gaat over wateren en hun oeverlanden en de aantasting van de visuele belevingswaarde van het landschapsschoon door de aanwezigheid van woonschepen, recreatievaartuigen en afmeervoorzieningen. Het is niet toegestaan om zomaar woonschepen en recreatievaartuigen aan te meren in het buitengebied. Het gaat meestal om een scala aan overtredingen in een waterloop. Daarom worden gebiedscontroles uitgevoerd via een projectmatige aanpak per watergang. Controles op recreatievaartuigen worden grotendeels ná het vaarseizoen uitgevoerd. Bij ongeveer 60% van de uitgevoerde controles wordt geen overtreding geconstateerd (= laag spontaan naleefgedrag). De meeste overtredingen betreffen de lengte van vaartuigen of illegaal afmeren van recreatievaartuigen. Na een waarschuwing volgt vaak een besluit tot oplegging van een last onder dwangsom met bezwaar en beroep. Het laatste knelpunt uit het Uitvoeringsprogramma Notitie Woonschepenbeleid 2002-2012 knelpuntlocaties woonschepen 2004 is de herinrichting van de woonschepenhaven in Tull en 't Waal aan de Ossenwaard. De ontheffingen om de nieuwe situatie te legaliseren zijn afgegeven. Na controle van de voorschriften van de ontheffingen is gebleken, dat in geen enkel geval volledig wordt voldaan aan deze voorwaarden.
Alle ontheffingen worden gecontroleerd (fysieke controle), waarbij de ontheffingen voor de woonschepen aan de Ossenwaard prioriteit hebben. Illegale situaties krijgen meer prioriteit dan controles op ontheffingen, behalve als deze illegale situatie voortkomt uit het niet naleven van ontheffingsvoorschriften.

10.3.4 Paragraaf 5 (kleine landschapselementen)

Deze paragraaf beschermt de kleine waardevolle landschapselementen met een beperkt oppervlak of klein volume, die medebepalend zijn voor de identiteit van het landschap. Op basis van de op 24 maart 2015 vastgestelde waardenkaart zijn de op deze kaart vastgelegde elementen beschermd. Handhaving vindt vooral plaats op basis van administratieve controles op basis van GEO/GIS-informatie (mogelijk kan de bomenmonitor hier ook worden benut) en het vergelijken van de waardenkaart met luchtfotomateriaal. Als er verschillen zijn, worden op de gesignaleerde locaties fysieke controles ingepland. De administratieve controle door middel van luchtfoto's op de kleine landschapselementen is begin 2018 afgerond.
De Bomenmonitor zal worden gebruikt om te bewaken dat de op de kaart ingetekende kleine landschapselementen (KLE) niet definitief worden gekapt of vernietigd. Omdat het onomkeerbare overtredingen betreft, zal regelmatig een analyse van de luchtfoto's worden ingepland. Met een fysieke controle worden overtredingen met prioriteit aangepakt, ook omdat dan herbeplantingsverplichtingen dienen te volgen.

- **Doelstelling:** Toegewerkt wordt naar een spontaan naleefgedrag van 80% en een toezichtseffect van 80%. Hierbij krijgen preventieve handhaving en voorlichting een duidelijke rol. Meldingen en klachten worden zoveel als technisch mogelijk tot tevredenheid van alle betrokkenen afgehandeld. Alle lopende ontheffingen worden in 2019 gecontroleerd.
- **In concreto:** Middels onderstaande activiteiten wordt in 2019 inhoud aan de provinciale doelstellingen gegeven. Gebiedscontroles worden uitgevoerd om illegale situaties op te sporen. Tijdens de gebiedscontroles landschap wordt op alle onderdelen Hoofdstuk 5 uit de VNL gecontroleerd. Wat betreft de onderscheiden taakonderdelen nog het volgende:
  - **Hoofdstuk 5.2 (VNL); borden, banieren, etc.**: opgespoorde overtredingen tijdens de gebiedscontroles worden met een fysieke controle afgehandeld. De prioriteit ligt bij niet-object gebonden borden, aangezien die het landschap aanzienlijk kunnen verrommelen; daarom streng toezicht tijdens verkiezingstijd op de vrijstelling voor het tijdelijk mogen plaatsen van verkiezingsborden;
  - **Hoofdstuk 5.3 (VNL); storten, dempen, ophogen en 'rommelterreinen':** Alle ontheffingen worden gecontroleerd (fysieke controle). Illegale situaties krijgen meer prioriteit dan controles op ontheffingen;
  - **Hoofdstuk 5.4 (VNL); wateren, woonschepen, vaartuigen, voorwerpen en hun voorzieningen:**
    Alle ontheffingen worden gecontroleerd (fysieke controle). Illegale situaties krijgen meer prioriteit dan controles op ontheffingen;
  - **Hoofdstuk 5.5 (VNL); kleine landschapselementen:** De verwachting is dat in 2019 hier geen controles op nodig zijn. Mocht door signalen van buiten hier wel inzet op nodig zijn, dan worden er controles uitgevoerd.

Handhaving Verordening natuur en landschap DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
TH02.PV1	Fysieke controle Verordening natuur en landschap 5.2	52	1144
TH02.PV2	Fysieke controle Verordening natuur en landschap 5.3	58	1102
TH02.PV3	Fysieke controle Verordening natuur en landschap 5.4	50	1100
TH02.PV4	Fysieke controle Verordening natuur en landschap 5.5		
TH01.PV7	Administratieve controle Verordening natuur en landschap 5.5 (analyse GEO-informatie)		
TH03.NB4	Gebiedscontrole landschap VNL	40	320
TOTAAL Aantal producten met kengetal 2019		**200**	**3666**

In totaal is voor de uitvoering van deze taak 3.666 uur geraamd. Wanneer er (incidenteel) gehandhaafd moet worden in relatie tot het provinciaal weg- en vaarwegbeheer (denk aan de provinciale Wegenverordening, provinciale Waterverordening, Wegenverkeerswet, RVV 1990, Regeling Voertuigen, etc.), dan merkt de RUD Utrecht dit aan als aanvullende opdracht. Facturering vindt plaats op basis van nacalculatie. Zodra er geen sprake meer is van incidentele situaties, licht de RUD Utrecht de provincie Utrecht hier per omgaande over in. Zie ook noot par. 2.3.

11. Gebiedscontroles buitengebieden

11.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

Overtredingen die raakvlakken hebben met 'groene' regelgeving en recreatie worden, ingevolge het Coalitieakkoord, het hoofd geboden door inmiddels drie extra 'groene' Buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's). De prioriteiten zijn onder andere toezicht op de openstellingsregels in het buitengebied en daarin plaatsvindende activiteiten, zoals uitlaten van niet aangelijnde honden, mountainbiken buiten de aangegeven

routes, illegaal motorcrossen en (vis-)stroperij. Daarbij wordt actief ingestoken op samenwerking met partnerorganisaties om zodoende volledig invulling te kunnen geven aan de beleidsdoelstellingen. De afhankelijkheid van de bezetting van voornamelijk de politie maakt dat dit in sommige gevallen niet kan worden waargemaakt.

11.2 Aandachtspunten vanuit 2018

Sinds februari 2018 heeft de RUD Utrecht ingevolge het Coalitieakoord in totaal drie extra 'groene' toezichthouders/Boa's in dienst. De pro-actieve houding van Boa's bevordert de samenwerking met andere handhavingspartners op operationeel niveau. Om een uniforme werkwijze te bevorderen, is een werkinstructie voor alle groene Boa's gemaakt. Ook is een project tegen stroperij opgezet. Er zijn in samenwerking met VTH-partners ruim 300 constateringen gedaan die in het Boa-registratiesysteem zijn vastgelegd. Zo zij er meer dan 90 waarschuwingen opgelegd, waarbij in ruim 20 gevallen proces-verbaal is opgemaakt. Ook wordt een registratie van incidenten bijgehouden. Het betreft incidenten die betrekking hebben op stroperij, vuurwapens, steekwapens en soft- en harddrugs. Deze incidenten vinden zowel tijdens de nachtelijke uren, alsook tijdens kantooruren plaats. Er is nog geen sprake geweest van dreigende situaties waarbij de eigen veiligheid van Boa's in het geding was.

Er is een notitie 'Toezicht buitengebied' aan de provincie Utrecht aangeboden, waarin de ontwikkelingen van het toezicht in het Utrechtse buitengebied zijn beschreven. Gerefereerd wordt aan de landelijke discussie over toekenning van met name een vuurwapen aan Boa's. Boa's krijgen alleen in bijzondere gevallen (op basis van een incidentenregistratie) een vuurwapen ter beschikking. Precair zijn activiteiten in het buitengebied die betrekking hebben op de openbare orde. De politie is van mening dat zij dan juist de aangewezen instantie is om hier actie op te ondernemen. Hier wringt de schoen: Organisaties die zich bezighouden met het toezicht in het buitengebied signaleren dat de politie juist een terugtrekkende beweging maakt in plaats dat ze zichtbaar en aanwezig is. Ook is de politie niet toegerust om de buitengebieden te betreden met de voertuigen die zij ter beschikking heeft. Het voorgaande heeft tot gevolg dat Boa's in het buitengebied veelal op zichzelf zijn aangewezen. Veel Boa's komen veelvuldig in aanraking met incidenten in relatie tot openbare orde. Dit blijkt ook uit de incidentenregistratie.

11.3 Toezicht en handhaving – RUD Utrecht

In 2019 zijn 3 Boa's actief in het veld.

- **Doelstelling:** Het vergroten van de belevingswaarden van het buitengebied in gezamenlijkheid met de landeigenaren en terrein beherende organisaties (ook op basis van een jaarlijkse handhavingskalender).
- **In concreto:** De drie extra 'groene' Boa's landelijk gebied zijn gefocust op het optreden tegen overtredingen van openstellingsregels, loslopende honden, mountainbikers buiten de aangegeven routes, illegaal motorcrossen en (vis-)stroperij. Deze zijn vastgelegd in een handhavingskalender, die samen met de partners is opgesteld. Daaraan wordt in 2019 prioriteit gegeven, waarmee een bijdrage wordt geleverd aan het vergroten van de belevingswaarden van het buitengebied. Verder wordt hoge prioriteit gegeven door de inzet van uren in het project adequaat toezicht, naar een gezamenlijk uitvoeringsprogramma natuurtoezicht 2019 in samenwerking met de terreinbeherende organisaties. Alle incidenten worden vastgelegd in het Boa-registratiesysteem (BRS). Met hun aanwezigheid in het buitengebied dragen de Boa's in 2019 bij aan het realiseren van de doelstelling.
  In afstemming met andere partijen wordt verder bekeken hoe de Boa's effectief kunnen worden ingezet. De handhavingskalender is daar een hulpmiddel bij. De drie extra 'groenen' Boa's zijn door de RUD Utrecht aangesteld voor de controles op buitengebied. Wanneer er in 2019 andersoortige, niet-uitvoerende werkzaamheden nodig zijn, zullen hier aparte aanvullende middelen voor moeten komen, en/of moet er qua uren geschoven worden.

Handhaving gebiedscontrole buitengebied DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
PRD.PV1	Gebiedscontrole Buitengebied		5040
TOTAAL Uren producten en diensten 2019 zonder kengetal			**5040**

12. Wet bodembescherming

12.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

De provincie is verantwoordelijk voor het beperken en het zoveel mogelijk ongedaan laten maken van ernstige en nieuwe verontreinigingen in de bodem. Daarnaast is handhaving gericht op naleving van de voorschriften, zoals opgenomen in de beschikkingen en het tegenhouden van mogelijke illegale handelingen. De Wet bodembescherming biedt het bevoegd gezag ook de mogelijkheid om een onderzoek af te dwingen om te bepalen of er sprake is van een spoedlocatie.

12.2 Aandachtspunten vanuit 2018

- Algemeen: In het jaar 2018 waren er, naast de reguliere werkzaamheden in de DVO, twee projectgebonden bijdragen, namelijk het project Spoedlocaties en het project Acacialaan. De inzet op de projecten lopen qua uren ruim voor op schema. De verwachting was dat de extra inzet op de projectgebonden bijdrage gecompenseerd kon worden door minder inzet op de reguliere werkzaamheden. Op basis van de resultaten van het derde kwartaal zal net niet binnen de totale begroting (DVO + projectbijdrage) worden gebleven. Voor 2019 wordt verwacht dat de afspraak voor de reguliere werkzaamheden, zoals benoemd in de DVO, gehandhaafd kan worden. Voor de spoedlocaties is extra inzet noodzakelijk. Verwacht wordt dat in 2020 en 2021 de inzet op spoedlocaties zal afnemen (dit is afgesproken in de DVO 2018-2021), maar er is al wel gesignaleerd dat er langlopende saneringen zijn. Ze zullen doorlopen nadat het Bodemconvenant is afgelopen en de Omgevingswet in werking is getreden of ze zullen overgaan in een nazorgplan. In 2019 wordt voor de projectbijdrage spoedlocaties de projectstructuur zoals deze eerder is opgezet, gehandhaafd. In 2020 loopt het Bodemconvenant af. Daarna krijgt de provincie van het Rijk misschien geen bodemgelden meer. Ook voor de reguliere taken wordt een grote verschuiving verwacht, waardoor minder uren nodig zijn (meer 'standaard' saneringen en minder 'complexe' saneringen). Met de komst van de Omgevingswet in 2021 zal wat betreft reguliere taken naar verwachting het bevoegd gezag voor een belangrijk deel verschuiven naar gemeenten. De provincie blijft voor lopende saneringen, als voor de spoedlocaties die nog niet zijn afgerond het bevoegde gezag. Qua toezicht zijn de uren in 2018 volgens planning gemaakt, terwijl het aantal handhavingsproducten de jaarplanning overstijgt.

- **Vergunningverlening:** Posten als het aantal ingediende (BUS-)meldingen, de hieraan gekoppelde (BUS-) evaluaties en het aantal uren op het bodemloket, laten tot op heden elk jaar een stijging zien. Het aantal meldingsproducten loopt dan ook voor op schema. 90% van de evaluaties is tijdig afgehandeld.
- **Handhaving:** Naast de uitvoering van de wettelijk verplichte taken, is ook het advies van de Rekenkamer gedeeltelijk opgevolgd: monitorings- en nazorgrapportages en evaluatieverslagen zijn opgevraagd wanneer deze niet binnen de termijnen binnenkwamen. In 2018 is deze taak ingebed in de reguliere bedrijfsvoering. Wat betreft spoedlocaties kwam de RUD Utrecht tekort aan het begin 2018 als noodzakelijk ingeschatte aantal uren.

Projectgebonden bijdrage DVO: In 2018 zijn er twee projectgebonden bijdragen aan de DVO, namelijk het project spoedlocaties en het project Acacialaan:

- **Spoedlocaties:** Vóór 1 oktober 2018 moesten alle bevoegde gezagen Wet bodembescherming (Wbb) aan het Rijk gegevens aanleveren m.b.t. de voortgang van de aanpak van spoedlocaties in het kader van het Convenant Bodem en Ondergrond 2016 t/m 2020 (Convenant Bodem). Ten tijde van de rapportage in 2018 was er een lichte toename in het aantal spoedlocaties (van 41 naar 42 spoedlocaties). De complexe langdurige saneringen resteren en er zijn enkele nieuwe spoedlocaties bijgekomen. Het aandeel spoedlocaties waar een sanering wordt uitgevoerd, is gestegen naar 90%. Er is op de resterende spoedlocaties geen sprake meer van risico's voor de mens (humane risico's). De provincie ligt op koers om de doelstellingen van het Convenant t.a.v. aanpakken van spoedlocaties eind 2020 te bereiken. Een aantal spoedlocaties vergde in 2018 veel inspanningen (o.a. Sportparkweg te Maarssen, Achtersloot te IJsselstein, Bornia te Driebergen-Rijsenburg, Geerkade te Wilnis, Utrechtsestraatweg te Woerden, Traay 153F te Driebergen). Voor 2019 worden de spoedlocaties weer projectmatig aangepakt en is er 4400 uur beschikbaar.
- **Acacialaan:** Eind 2018 is geconcludeerd dat de aanpak van de bronzone fase 1 van de Acacialaan nog niet kon worden afgerond. Met aanvullend onderzoek en verificatieonderzoek is de resterende bronzone vast-gesteld, waarvoor nu door de aannemer aanvullende maatregelen worden uitgewerkt. Van Bosatex is, in afwijking met het saneringsplan, het verzoek ontvangen om fase 1 en 2 gelijktijdig te mogen uitvoeren. De procesaanpak voor de tijdelijke beheersmaatregel fase 3 had conform eerdere verwachting reeds in uitvoering

moeten zijn, maar heeft vertraging opgelopen doordat niet met alle belanghebbende partijen snel overeenstemming kon worden bereikt. De vertraging zorgt ervoor dat de tijdelijke beheersmaatregel bij huis Doorn pas vanaf maart 2019 in bedrijf zal zijn. Daarnaast zal tot 2019 met alle belanghebbende partijen een verdere aanpak van de pluim fase 3 worden uitgewerkt, die wordt vastgelegd in het saneringsplan fase 3. Kortom, er hebben in 2018 deels andere werkzaamheden plaatsgevonden dan voorzien in het projectplan en de begeleiding van elke fase kostte meer tijd. Een deel van de werkzaamheden, die in het laatste projectplan was voorzien, dient in 2019 en 2020 nog te worden uitgevoerd. In 2019 zal deze locatie worden ondergebracht onder het project spoedlocaties.

Aanvullende opdrachten: Er zijn twee aanvullende opdrachten, namelijk het project Bodeminformatie, waarvoor een plan van aanpak is opgesteld, en het project Nedereindse plas.

- **Project 'warme overdracht' bodeminformatie:** Het plan van aanpak ten behoeve van de warme overdracht voorziet in het inventariseren, correct overdragen en tevens uniform ontsluiten en beheren (systeem, input en output) van de provinciale bodemdata, zodanig dat de 'kwaliteit' en de 'waarde' ervan niet ter discussie staan en dat gemeenten en andere belanghebbenden hiervan gebruik kunnen maken t.b.v. gemeentelijke omgevingsvisies en -plannen, incl. (particuliere) initiatieven. Gezien de grote omvang is de uitvoering van het plan van aanpak, na overleg met de provincie Utrecht, opgesplitst in drie jaarlijkse deelopdrachten (2018 t/m 2020).
- **Nedereindse plas:** Na de brainstormsessies in maart, is er in mei 2018 een verslag in boekvorm verschenen. De definitieve versie ervan is inmiddels gereed. Er heeft nog geen bestuurlijk overleg met de betrokken partijen (provincie, gemeente, recreatieschap en waterschap) plaatsgevonden. In augustus is door de gemeente Utrecht de jaarlijkse monitoringsrapportage ingediend. Hierin is verslag gedaan van de controlemetingen m.b.t. de stabiliteit van de afdekking van het westelijke stortfront. Dit is door de RUD Utrecht beoordeeld. Voor 2019 is hiervoor als aanvullende opdracht 50 uur gereserveerd.
- **Omgevingswet transitie Bodem:** Dit project is in Q3 van 2018 opgestart en heeft als einddoel een notitie voor te leggen bij het Algemeen Bestuur. In maart 2019 wordt deze notitie ingebracht. Het betreft inzage in de impact die de Omgevingswet (mogelijk) heeft door de verschuiving van de bevoegd gezag rollen. Daarnaast staat in deze notitie de wijze waarop de RUD hierop van plan is te acteren.

Beleidsondersteuning en advies: er zijn diverse werkzaamheden opgepakt in 2018.

- **PFOA/PFAS/Tender:** In 2018 is de problematiek m.b.t. Perfluoroctaanzuur (PFOA), als gevolg van Chemours in Dordrecht en de PerFluor-Alkyl Stoffen (PFAS) gaan spelen. Er spelen nu meerdere aspecten;
    - PFOA problematiek: er heeft in 2018 overleg en afstemming plaatsgevonden met de provincie, de ODRU en de gemeente Utrecht. E.e.a. wordt verder opgepakt met de betrokken partijen.
    - PFAS: er wordt een Bijzonder Inventariserend Onderzoek (BIO) opgestart door de provincie Utrecht en de gemeente Utrecht en Amersfoort. Onderdeel hiervan is o.a. afstemming met de Veiligheidsregio Utrecht (i.v.m. inventarisatie van de verdachte locaties zoals brandblusplekken), inventarisatie van het Historisch Bodem Bestand (HBB) en andere archieven.
    - Tender Uitvoeringsprogramma: De tender gaat over het opstellen van een algemeen beleidskader over hoe om te gaan met nieuwe bedreigingen (PFAS, medicijnen, antibiotica, hormonen, andere nieuwe stoffen, etc.). De provincie Utrecht haakt aan bij een consortium, waar de RUD een bijdrage aan gaat leveren.
- **Diffuus lood:** De RUD Utrecht is, op verzoek van de provincie, ook betrokken bij het project 'diffuus bodemlood'. Het project diffuus bodemlood krijgt in 2019 een vervolg om te komen tot verwachtingswaardekaarten opgenomen voor gebieden met verhoogde blootstellingsrisico's aan lood. Daarnaast gaat onderzoek plaatsvinden naar de gevoelige locaties binnen de betreffende gemeenten. Op basis daarvan wordt bekeken of, en zo ja, welke maatregelen noodzakelijk zijn.

12.3 Vergunningverlening – RUD Utrecht

Onder de taken van Vergunningverlening vallen onder andere:

- Het afhandelen van meldingen en vergunningen;
- Het beoordelen van binnengekomen bodemonderzoeken;
- Beoordelen van ingediende monitorings- en evaluatieverslagen;
- Afhandelen van vragen binnengekomen op het bodemloket;

- Het verwerken van de informatie in het Bodem informatiesysteem.

Noot: In de op 15-1-2019 door GS van Utrecht vastgestelde DVO 2019 – 2021 RUD Utrecht en provincie Utrecht is m.b.t. de bodemtaken die de RUD Utrecht uitvoert, alsnog opgenomen dat deze taken niet omvatten:
  a) Werkzaamheden ten aanzien van het gebiedsgericht aanpakken van de grondwaterkwaliteit;
  b) Opleggen van onderzoeks-, sanerings- en gedoogbevelen.

- **Doelstelling:** Procedures worden binnen de wettelijke termijn verleend (indicator 90%). Termijn-gerelateerde procedures en spoedlocaties hebben prioriteit boven procedures zonder wettelijke termijnen. Wat betreft het project Bodeminformatie worden er aanvullende afspraken gemaakt binnen het project.

- **In concreto:** In 2019 ligt de prioriteit bij;
  - afhandeling van meldingen, aanvragen om vergunningen inzake spoedlocaties binnen de termijnen;
  - beoordelen van monitorings- en of nazorgrapportages van de spoedlocaties; afhandeling van aanvragen met fatale termijnen binnen de gestelde termijn;
  - ondersteuning van beleid, zoals de aanpak op nieuwe bedreigende stoffen of de voorbereiding op de Omgevingswet (organiseren van een kennisbijeenkomst met de ODRU).

Vergunningverlening Wet bodembescherming DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
PRD.AWB	Beleidsondersteuning & advies Wbb		850
PRD.IBB	Beheer bodeminformatie		
PRD.IWB	Bodemloket		1.836
V01.WB	Vooroverleg bodembescherming		928
V02.WB2	Melding BUS regulier	61	854
V02.WB3	Melding BUS TUP	91	728
V02.WB4	Melding verplaatsing verontreiniging als gevolg van grondwateronttrekking		50
V02.WB5	Melding art. 41 Wbb opgave aan bevoegd gezag	31	651
V04.WB1	Beschikking ernst en spoedeisendheid en instemming (deel)saneringsplan	22	792
V04.WB2	Beschikking instemmen saneringsplan	13	468
V04.WB3	Beschikking ernst en spoedeisendheid	15	390
V04.WB5	Beschikking wijziging tenaamstelling (Wbb)	2	28
V04.WB6	Beschikking instemmen nazorgplan	3	78
V07.WB1	Beoordeling bodemonderzoek		713
TOTAAL Aantal producten met kengetal 2019		**238**	
TOTAAL Uren producten en diensten			**8366**

Voor deze reguliere taak is ongeveer 8.366 uur geraamd. Daarnaast wordt voor uitvoering van deze taak deelgenomen aan werkgroepen en wordt op het gebied van bodem advies gegeven bij de ontwikkeling van beleid.

12.4 Toezicht en handhaving – RUD Utrecht

Onder de taken van toezicht en handhaving vallen onder andere:
- Fysiek controleren van saneringslocaties;
- Beoordelen van ingediende onderzoeksrapporten (monitorings- en evaluatieverslagen);
- Afhandelen van meldingen ongewone voorvallen, wijzigingen van BUS en calamiteiten / gebiedscontroles;
- Ketentoezicht op illegale handelingen.

- **Doelstelling:** Toegewerkt wordt naar een spontaan naleefgedrag van 80% en een toezichtseffect van 80%. Meldingen en klachten worden zoveel als technisch mogelijk tot tevredenheid van alle betrokkenen afgehandeld. Alle calamiteiten en ongewone voorvallen worden gecontroleerd. Structureel worden gebiedscontroles uitgevoerd om illegale zaken op te sporen. Daarbij worden steeds vaker analyses via digitale systemen ingezet om e.e.a. zo gericht mogelijk uit te voeren.

- **In concreto:** In 2019 wordt prioriteit gegeven aan:

- de gevallen waar een risico of vermoeden van een vorm van illegaal handelen aanwezig is. Vervolgens worden op basis van de risico-afweging nadere prioriteiten gesteld. Dit betekent dat niet alle reguliere saneringen of BUS-saneringen worden bezocht;
- Spoedlocaties en monitorings- en nazorgrapporten bewaken en waar nodig ingrijpen en voorkomen dat het uit de pas gaat lopen;
- Uitvoering van spoedlocaties. Hiervoor wordt in overleg met de provincie een projectplan opgesteld, waarin de inzet van de RUD wordt beschreven.
- Afspraken maken met partners om duidelijkheid te creëren wie wanneer bij een nieuwe verontreiniging (artikel 13) aan de lat staat;
- Meehelpen bij een warme overdracht i.v.m. de komende Omgevingswet;
- Ketentoezicht en informatie gestuurd handhaven om illegale (bodem-)handelingen aan te pakken en toekomstige te voorkomen. Dit gebeurt in samenwerking met RIVM, milieupolitie en het netwerk bodem- en grondstromen om vanuit de keten de illegale activiteiten te onderscheiden. En m.b.v. een bodem-app, die handhavers gebruiken om de niet-gemelde activiteiten eruit te halen.

Handhaving Wet bodembescherming DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
TH01.WB1	Administratieve controle illegale saneringen Wbb	8	192
TH01.WB2	Administratieve controle BUS saneringen Wbb	30	180
TH01.WB3	Administratieve controle Saneringen met saneringsplan Wbb	70	840
TH01.WB4	Administratieve controle nieuw geval bodemverontreiniging Wbb	8	64
TH01.WB5	Administratieve controle calamiteiten art. 30 Wbb	6	48
TH01.WB6	Administratieve controle nazorglocatie Wbb		
TH01.WB9	Administratieve controle instemming wijziging BUS	5	20
TH01.WBa	Evaluatie Besluit uniforme saneringen	76	1976
TH01.WBd	Beoordeling monitorings- of nazorgrapportage i.r.t. saneringsplan	30	780
TH01.WBc	Evaluatie uitgevoerde sanering (en nazorgplan)	27	702
TH01.WBb	Evaluatie van een uitgevoerde sanering onder een raamsaneringsplan		78
TH01.WBf	Beoordeling plan van aanpak / uitvoeringsplan en sanering bodemverontreiniging	6	48
TH01.WBg	Instemming tussentijdse evaluatie van uitgevoerde sanering	10	260
TH01.WBh	Instemming wijzigingen op beschikt saneringsplan	5	40
TH01.WBm	Evaluatie BUS TUP		408
TH01.WBv	Beoordeling plan van aanpak nieuw geval verontreiniging	2	16
TH01.WBt	Instemming tussentijdse evaluatie van uitgevoerde sanering art. 38	1	8
TH01.WBq	Beoordeling monitorings- of nazorgrapportage	3	24
TH01.WBy	Beoordeling evaluatieverslag nieuw geval verontreiniging	13	104
TH01.WBo	Evaluatie uitgevoerde sanering onder een raamsaneringsplan art. 38		40
TH02.WB1	Fysieke controle illegale sanering Wbb	16	480
TH02.WB2	Fysieke controle BUS sanering Wbb	115	1150
TH02.WB3	Fysieke controle sanering met saneringsplan Wbb	68	1088
TH02.WB4	Fysieke controle nieuw geval van bodemverontreiniging Wbb	8	96
TH02.WB5	Fysieke controle calamiteiten art. 30 Wbb	10	120
TH02.WB6	Fysieke controle nazorglocatie Wbb		
TH03.WB	Gebiedscontrole Bodembescherming		656
TH04.WB2	Bevel nader onderzoek of sanering Wbb		
TOTAAL Aantal producten met kengetal 2019		**517**	
TOTAAL Uren producten en diensten			**9418**

Voor deze reguliere taken is 9.418 uur geraamd. Voor deelname aan Informatie Gestuurd Handhaven is 400 uur beschikbaar van Wet milieubeheer/Wabo. Daarnaast wordt voor uitvoering van deze taak deelgenomen aan werkgroepen. Van gebiedscontroles bodembescherming is 200 uur beschikbaar voor Ontgrondingenwet.

13. Ontgrondingenwet

13.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

De uitvoering van de Ontgrondingenwet is gericht op het toetsen van alle belangen die voortvloeien uit een ontgronding/afgraving (voor zover niet primair binnen andere wetgeving geborgd). De Ontgrondingsverordening van de provincie Utrecht (2012) regelt nader welke situaties/functies onder welke voorwaarden zijn vrijgesteld van de vergunningplicht.

13.2 Aandachtspunten vanuit 2018

- **Vergunningverlening:** Het aantal aangevraagde ontgrondingsvergunningen trok in 2017 gestaag aan en was er een stijgende lijn waarneembaar in het aantal vooroverlegzaken. Maar in 2018 heeft deze stijgende lijn zich niet doorgezet. Bij de Ontgrondingenwet lopen 3 grote projecten: het project 3e sluiskolk annex verbreding Lekkanaal en twee complexe projecten (zandwinning Bosscherwaarden en het natuurontwikkelingsproject Elster Buitenwaard). Alle projecten worden gecoördineerd en overeenkomstig de Ontgrondingenwet voorbereid. Bij diverse andere projecten spelen veel verschillende (en dus tijdrovende) belangen. Het aantal verleende vergunningen is iets minder dan ingeschat.
- **Handhaving:** In 2018 waren er 25 locaties waar ontgrondingswerkzaamheden zijn uitgevoerd of gestart. Het spontaan naleefgedrag bij de uitvoering van de werkzaamheden is goed (circa 90%). Maar het indienen van start- en eindmeldingen blijft een probleem (spontaan naleefgedrag maar circa 50%). Na het geven van een waarschuwing wordt vrijwel altijd alsnog een start- of eindmelding ingediend (toezichtseffect 95%). De productie voor toezicht en handhaving is nagenoeg gerealiseerd.

13.3 Vergunningverlening – RUD Utrecht

De RUD Utrecht verleent namens de provincie nieuwe vergunningen, wijzigingen van vergunningen en goedkeuringen van werkplannen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen reguliere aanvragen en grote projecten.

- **Doelstelling:** Ontheffingen worden binnen de wettelijke termijn verleend (indicator 90%). Met vooroverleggen wordt sturing gegeven aan het indienen van een aanvraag.
- **In concreto:** Prioriteit wordt gegeven aan het tijdig afronden van procedures. Er wordt meegedacht met nieuwe initiatieven tijdens vooroverleggen. Indien dat leidt tot een aanvraag om een vergunning, dan volgt er een m.e.r.-advies, met als gevolg een extra administratieve last. Via casemanagement wordt tussen verschillende vergunningverleners afstemming qua procedures gezocht.

Vergunningverlening Ontgrondingenwet DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
PRD.AON	Beleidsondersteuning & advies Ontgrondingenwet		65
V01.ON	Vooroverleg Ontgrondingenwet		475
PRD.CAON	Casemanagement Ontgrondingenwet		150
V04.ON	Beschikking op aanvraag of wijziging Ontgrondingenwet	16	1040
TOTAAL Aantal producten met kengetal 2019		**16**	
TOTAAL Uren producten en diensten			**1730**

Voor deze reguliere taak is ongeveer 1.730 uur geraamd. Daarnaast is tijd beschikbaar voor deelname aan werkgroepen (PRD.VAB) en voor beoordelingen tijdens m.e.r.-procedures (V03.WA18).

13.4 Toezicht en handhaving – RUD Utrecht

De prioriteit ligt bij grote ontgrondingen (> 500.000 m^3) en complexe projecten. Daarnaast worden illegale ontgrondingen aangepakt. De meeste geconstateerde overtredingen betreffen administratieve overtredingen. De afgelopen jaren is extra inzet gepleegd op het doen van die meldingen door surveillance, preventie en voorlichting.

- **Doelstelling:** Toegewerkt wordt naar een spontaan naleefgedrag van 80% en een toezichtseffect van 80%. Meldingen en klachten worden zoveel als technisch mogelijk tot tevredenheid van alle betrokkenen afgehandeld. De RUD Utrecht controleert álle lopende ontheffingen. Illegale ontgrondingen worden aangepakt.

- **<u>In concreto</u>:** De prioriteit ligt bij gebiedscontroles om illegale situaties op te sporen. Met een fysieke controle wordt onder andere getoetst aan de naleving van de vergunningsvoorwaarden. Ook werkprotocollen, profielen van de ontgronding worden met een administratieve controle beoordeeld.

Handhaving Ontgrondingenwet DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
TH01.ON	Administratieve controle Ontgrondingenwet	6	156
TH02.ON	Fysieke controle Ontgrondingenwet	51	1071
TOTAAL Aantal producten met kengetal 2019		**57**	**1227**

Voor deze reguliere taak is ongeveer 1.227 uur geraamd. Daarnaast worden gebiedscontroles bodembescherming (TH03.WB) ingezet om illegale ontgrondingen te signaleren.

14. Waterwet

14.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

De provincie geeft op basis van de Waterwet uitvoering aan kwantitatief grondwaterbeheer en is wettelijk verantwoordelijk voor grondwateronttrekkingen voor open bodemenergiesystemen (WKO-systemen), drinkwatervoorzieningen en industriële doeleinden (onttrekkingen >150.000m^3 per jaar). Vergunningverlening en toezicht/handhaving van WKO-systemen worden ingezet om kansen voor initiatiefnemers van duurzame bodemenergie te maximaliseren, bodembelangen integraal af te wegen en te sturen op doelmatig gebruik en de efficiënte werking van WKO-systemen. Ook is de provincie verantwoordelijk voor het voorkomen en ongedaan maken van illegale onttrekkingen (en infiltraties). De jaarlijks onttrokken hoeveelheden en de verdeling over de provincie worden geregistreerd. Op basis van de onttrokken jaarhoeveelheden int de provincie grondwaterheffingen.

14.2 Aandachtspunten vanuit 2018

- **<u>Vergunningverlening</u>:** Voor 2017 was een positieve toekomst voor WKO-systemen voorzegd. In 2018 is het aantal aanvragen voor WKO systemen inderdaad gestegen. Ook door meer controle te houden op de niet in gebruik genomen/niet meer in gebruik zijnde systemen is het aantal behandelde beschikkingen gestegen. In 2018 is dan ook aanvullend werk verricht.
- **<u>Handhaving</u>:** Alle geplande fysieke controles zijn uitgevoerd. Een aantal hercontroles volgt in 2019. Ook de overige producten liepen goed op schema. Indien n.a.v. een controle blijkt dat een groot deel van de vergunningencapaciteit voor het onttrekken van het grondwater onbenut blijft, dan wordt in overleg daar waar mogelijk het resterende deel van de vergunde capaciteit ingetrokken, zodat andere partijen de ondergrond kunnen benutten. Het spontane naleefgedrag vertoont een opgaande lijn (opgave van meterstanden/het indienen van WKO-evaluatierapporten scoren nu 70% - dat scheelt veel werk (en dus uren)). Ook het toezichtseffect is goed (92%).

14.3 Vergunningverlening – RUD Utrecht

- **<u>Doelstelling</u>:** In 2019 is pro-actief meedenken en adviseren een belangrijke taak op het vlak van bodemenergie (interferentiegebieden, masterplannen en gebiedsgericht grondwaterbeheer). Deze taak vraagt steeds meer uren, maar de provincie heeft aangegeven behoefte te hebben aan de invulling van deze taak. De uren zullen dan ook naar boven worden bijgesteld. Ruimte in de bodem maken voor nieuwe WKO-initiatieven door te hoge vergunde waterhoeveelheden van bestaande vergunningen bij te stellen, levert effect op. Meerdere systemen zijn al aangepast, waardoor ruimte in de bodem ontstaat. Bijdragen aan de waarborging van de toekomstige drinkwatervoorziening (tot 2040). Voorts terugdringing van het aantal vergunningen dat uit de termijn loopt tot

minder dan 10%. De verwachting voor 2019 wat betreft het aantal aanvragen voor WKO-systemen blijft nagenoeg gelijk. Het aantal uren voor vergunningverlening zal daarom in 2019 naar verwachting in totaliteit licht stijgen.[10]

- **<u>In concreto</u>:** Met onderstaande activiteiten wordt in 2019 inhoud gegeven aan de volgende doelstellingen:
  - pro-actief meedenken en adviseren bij initiatieven voor interferentiegebieden / masterplannen / GGB's (Gebiedsgericht Grondwater Beheer) met als doel de beschikbare ondergrondse ruimte voor bodemenergie zo goed als mogelijk te benutten;
  - bijdrage leveren aan onderzoeksprojecten; de uren voor beleidsondersteuning worden daarom iets opgeschaald;
  - doorgaan met intrekken van vergunningen die in de afgelopen 3 jaar niet in gebruik genomen zijn;
  - contact blijven opnemen met vergunninghouders van WKO-systemen die structureel minder dan 50% van de jaarlijks vergunde waterhoeveelheid verpompen om te kijken waar vergunningen verkleind kunnen worden om zo ook ondergronds ruimte vrij te maken voor nieuwe bodemenergie-initiatieven;
  - deelname aan één of meerder bouwstenen van de SOK met Vitens om de drinkwatervoorziening tot 2040 (en verder) te garanderen;[11]
  - door meer de proceduretijd te bewaken, er voor zorgen dat meer vergunningen binnen de termijn worden beslist;
  - de bol-applicatie is in gebruik en geeft nu het voordeel om de heffingen nauwkeurig te innen en zal in de toekomst gebruikt worden voor het maken van analyses;
  - veel tijd besteden aan beleidsondersteuning en advisering over het beleids- en uitvoeringsprogramma.

Vergunningverlening Waterwet DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
PRD.AWW	Beleidsondersteuning & advies Waterwet		320
V01.WW	Vooroverleg Waterwet		445
V02.WW	Behandeling melding Waterwet	7	70
V04.WW	Beschikking grondwateronttrekking- en opslag Waterwet	15	600
V04.WW1	Beschikking drinkwaterwinning/industriële winning	1	100
PRD.FHG	Facturatie heffingen grondwater		8
V04.WW2	Intrekken beschikking grondwateronttrekking- en opslag Waterwet	8	200
TOTAAL Aantal producten met kengetal 2019 **TOTAAL Uren producten en diensten**		**31**	**1743**

Voor deze reguliere taak is ongeveer 1.743 uur geraamd. Daarnaast is er ongeveer 200 uur tijd beschikbaar voor informatieverstrekking (PRD.IVO), om aan werkgroepen (PRD.VAB) deel te kunnen nemen en voor beoordelingen tijdens m.e.r.-procedures (V03.WA18).

14.4 Toezicht en handhaving – RUD Utrecht

De meeste controles worden uitgevoerd bij WKO-installaties. Ook het energetisch functioneren van de WKO-installaties wordt beoordeeld. Industriële- en drinkwateronttrekkingen (44 totaal) worden iedere vijf jaar gecontroleerd en zijn in 2018 opgepakt. In 2019 wordt extra aandacht besteed aan de benodigde driejaarlijkse verslagen en aanlegmeldingen (administratieve controle Waterwet), maar ook aan de jaarlijkse opgaven van gebruikte hoeveelheden grondwater. Het doel is om een goed beeld te krijgen van de systemen.

---

[10] Hiervoor is gekozen omdat:
a. door een wijziging in de milieuwetgeving het vanaf 16 juli 2017 voor alle aanvragen verplicht is een m.e.r.-beoordelingsprocedure te doorlopen. Dit heeft een extra administratieve last tot gevolg;
b. het in grote stadscentra steeds drukker wordt in de ondergrond. De begeleiding van aanvragen voor WKO-systemen in deze gebieden wordt daardoor arbeidsintensiever;
c. actief ingezet gaat worden op het terugdringen van te grote vergunningen. Veel vergunninghouders (ca. 25 %) van WKO- systemen maken geen gebruik van hun maximaal vergunde waterhoeveelheid (m^3/jaar). Hierdoor kunnen nieuwe initiatiefnemers in hun mogelijkheden worden beperkt;
d. wordt geïnvesteerd in kennisontwikkeling en -deling door het begeleiden van studenten UU en TU Delft en door deelname aan onderzoeken van het Kennisplatform Bodemenergie.

[11] Samen met de provincie wordt gewerkt aan de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) met Vitens. Ook wordt deelgenomen aan IPO overleg (vakberaad Bodemenergie) en wordt aandacht geschonken aan de samenwerking met de waterschappen.

- **Doelstelling:** Toegewerkt wordt naar een spontaan naleefgedrag van 90% en een toezichtseffect van 90%. Op basis van het systeem voorloper-volger-nablijver worden systemen gecontroleerd. Hierbij zorgen we voor minder toezichtlast bij voorlopers en hebben we meer tijd om de minder goed lopende systemen te controleren en bij te sturen.
- **In concreto:** In 2019 wordt in elk geval prioriteit gegeven aan controles op de aanleg van nieuwe onttrekkingssystemen, omdat achteraf herstellen lastig is. Het energetisch rendement van de WKO-installaties en de onttrekkingsgegevens worden getoetst d.m.v. een administratieve controle jaaropgave Waterwet. Voor drinkwatervoorzieningen en voor de industrie (onttrekkingen >150.000m^3 per jaar) wordt jaarlijks belastingen geheven via een grondwaterheffing. Deze belasting wordt vastgelegd in een administratieve controle grondwaterheffing. De evaluatieverslagen worden getoetst met een administratieve controle. Tijdens de fysieke controle wordt getoetst aan de vergunningsvoorwaarden.

Handhaving Waterwet DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
TH01.WW	Administratieve controle Waterwet	29	290
TH01.WW2	Administratieve controle grondwaterheffingen Waterwet		108
TH01.WW3	Administratieve controle jaaropgaven Waterwet		208
TH02.WW	Fysieke controle Waterwet	88	1672
TOTAAL Aantal producten met kengetal 2019		**117**	
TOTAAL Uren producten en diensten			**2278**

Voor deze reguliere taak is ongeveer 2.278 uur geraamd.

15. Provinciale milieuverordening, onderdeel grondwaterbeschermingsgebieden

15.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

In de Provinciale Milieuverordening (PMV) zijn beschermingszones (waterwingebied, grondwaterbeschermings-gebied, boringsvrije zone) vastgesteld rondom drinkwaterwinningen. Deze beschermings-zones moeten de voorraad kwalitatief goed, zoet grondwater als grondstof voor drinkwater beschermen tegen nadelige invloeden van buitenaf. De PMV bevat verboden en vrijstellingen voor activiteiten op of in de bodem die de grondwaterkwaliteit negatief kunnen beïnvloeden. De activiteiten zijn onderverdeeld in activiteiten binnen inrichtingen (via het OLO binnenkomende adviesverzoeken die onderdeel uitmaken van een omgevingsvergunning) en buiten inrichtingen (deze meldingen komen vaak binnen via de telefoon of de e-mail). Daarnaast vindt ook informatieverstrekking over verboden/vrijstellingen binnen beschermingsgebieden plaats.

15.2 Aandachtspunten vanuit 2018

- **Adviezen / meldingen:** De adviestaak richting gemeenten t.a.v. activiteiten binnen inrichtingen maakt een steeds groter onderdeel uit van het takenpakket. Uit de grote adviesbehoefte kan worden afgeleid dat gemeenten zich steeds meer bewust zijn van de aanwezigheid van een beschermingsgebied binnen hun gemeentegrenzen. Omdat niet altijd duidelijk is of op grond van de PMV een activiteit buiten een inrichting wel mag, wordt door particulieren, boorbedrijven, enz. veel informatie ingewonnen. Vitens heeft in het communicatietraject richting bedrijven en overheden, als opvolger van het bewustwordingstraject de trekkersrol. Het project heeft in 2018 nog geen 'body' gekregen.
- **Handhaving:** Overall bezien was het spontaan naleefgedrag goed. Vanuit toezicht is er veel aandacht besteed aan de afronding van de controles op parkeren in grondwaterbeschermingsgebieden. Dit project is in 2018 afgesloten. Het toezichtseffect is, mede dankzij het geleverde maatwerk, goed. Hierbij wordt samen met provinciemedewerkers besloten welke (handhavings-)strategie wordt toegepast om overtredingen te laten herstellen. Het project heeft geleid tot nieuwe inzichten op het punt van risico's op grondwatervervuiling door

geparkeerde auto's. Hoe groot is de kans op vervuiling en op welke wijze kunnen calamiteiten worden voorkomen? Steeds meer gemeenten gaan bij vervanging van riolering over op gescheiden rioolstelsels, waarbij afkoppelen van hemelwater belangrijk is. Het huidige beleid staat dit in de weg en de vraag is of dit noodzakelijk is. In 2019 zullen provincie en RUD gezamenlijk bekijken of aanpassing in deze regelgeving wenselijk is.
Alle gebiedsschouwen (Doorn, Driebergen en Leersum) zijn in 2018 afgerond. Dit zijn relatief rustige gebieden zonder veel risicovolle bedrijvigheid. Er zijn wel enkele (bekende) bodemverontreinigingen[12], die een actualisatie nodig hebben. Bij het waterwinbedrijf aan de Traaij te Driebergen is een verhoogde concentratie arseen aangetroffen (boven interventiewaarde). Hier zal monitoring plaats moeten vinden om eventuele vervuiling van het drinkwater te voorkomen. Deze taken dienen bij toezicht Bodem te worden uitgezet.

15.3 Adviezen en meldingen grondwaterbescherming PMV – RUD Utrecht

De provincie is bevoegd gezag voor activiteiten buiten inrichtingen en geeft advies bij activiteiten binnen inrichtingen. Vergunningverlenende taken op dit terrein zijn veelomvattend.[13]

- **Doelstelling:** Proactieve inzet om winningen zo goed als mogelijk te beschermen (met het oog op een duurzame toekomst). Daarnaast een heldere communicatie en informatieverstrekking richting adviesbureaus, burgers en bedrijven over de geldende verboden en regels binnen beschermingsgebieden. Maar ook richting gemeente en waterschappen. Adviesverzoeken en meldingen binnen beschermingsgebieden worden binnen de gestelde termijn grondig afgehandeld, zodat initiatiefnemers weten waar ze staan. Tijd investeren in beleidsondersteuning en advisering, alsmede in het leveren van bijdragen aan gebiedsgesprekken en provinciale beleidsstukken.
- **In concreto:** Heldere informatie verstrekken over de geldende verboden en vrijstellingen binnen beschermingsgebieden. Adviesverzoeken en meldingen binnen beschermingsgebieden binnen de gestelde termijnen afhandelen en deelnemen aan beleidstrajecten rondom bescherming van drinkwaterwinningen.

Meldingen en advisering PMV grondwaterbescherming DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
A02.PV	**Advisering PMV Grondwater-beschermingsgebieden**	**5**	**50**
V02.PV	Melding PMV Grondwaterbeschermingsgebieden	7	70
TOTAAL Aantal producten met kengetal 2019		**12**	**120**

Voor deze reguliere taak is ongeveer 120 uur geraamd. Daarnaast is er tijd beschikbaar voor informatieverstrekking (PRD.IVO) en voor beleidsondersteuning en advies (PRD.AO).

15.4 Toezicht en handhaving – RUD Utrecht

Op grond van de PMV worden meldingen van meldingsplichtige activiteiten nagetrokken en worden activiteiten in grondwaterbeschermingsgebieden, boringsvrije zones en waterwingebieden getoetst aan de voorwaarden, zoals opgenomen in de PMV. Om vast te stellen hoe de waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones ervoor staan, worden vier instrumenten gebruikt: fysieke controles, surveillances, gebiedscontroles en gebiedsschouwen.

- **Doelstelling:** Toegewerkt wordt naar een spontaan naleefgedrag van 90% en een toezichtseffect van 90%.
- **In concreto:** Om illegale activiteiten op te sporen, krijgen gebiedscontroles prioriteit. Met gebiedscontroles wordt middels een surveillance inzicht verkregen in de verschillende activiteiten in het gebied. Waar nodig wordt afstemming gezocht met het drinkwaterleidingbedrijf en de handhavingspartners om knelpunten in het gebied bespreekbaar te maken en op te lossen. Met fysieke controles worden illegale activiteiten aangepakt.

---

12 Oude Arnhemse Bovenweg 3 te Doorn en Rijksstraatweg achter nr 20 te Leersum

13 Adviseren en beoordelen van meldingen grondwaterbeschermingsgebieden van gemeenten en initiatiefnemers. Het betreft veelal voorgenomen activiteiten in beschermingsgebieden. Te denken valt aan het ter plekke willen vestigen van een bedrijf met bepaalde milieurisico's. Of aan activiteiten op/in de bodem, zoals afkoppelen, boren of funderen, waardoor de beschermende werking van de bodem of de kwaliteit van het grondwater kan verslechteren. Maar ook advisering aan gemeenten en initiatiefnemers. Adviezen worden altijd kortgesloten met het betrokken drinkwaterbedrijf. De RUD Utrecht fungeert als vraagbaak voor bedrijven, agrariërs, belangenorganisaties en particulieren. Het aantal vragen van gemeenten (o.a. over het al dan niet benodigd zijn van een vergunning) neemt sterk toe. Indien nodig levert de RUD Utrecht een bijdrage aan het opstellen van wijzigingen van de PMV of andere provinciale beleidsstukken. Ook wordt deelgenomen aan gebiedsgesprekken die de provincie organiseert met partners (zoals gemeente, waterschap, Rijkwaterstaat, drinkwaterleidingbedrijf, ODRU) om risico's in beeld te brengen.

Handhaving PMV Grondwaterbescherming DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
TH02.PV6	Fysieke controle PMV Grondwaterbeschermingsgebied	5	70
TH03.PV5	Gebiedscontrole grondwaterbescherming	28	224
TOTAAL Aantal producten met kengetal 2019		**33**	**294**

Voor deze reguliere taak is ongeveer 294 uur geraamd. (noot: 300 uur t.b.v. gebiedsschouwen is komen te vervallen).

16. Provinciale milieuverordening – ontgassen van schepen

In het voorjaar van 2017 is een nieuw hoofdstuk van de PMV in werking getreden dat ontgassen door binnenschepen, varend op Utrechtse wateren, verbiedt. De provincie Utrecht wil met het verbod op (al dan niet varend) ontgassen in de Provinciale milieuverordening (PMV) bereiken dat schippers hun tanks in een ander gebied (zonder verbod) ontgassen of (nog beter) laten ontgassen aan een ontgassingsinstallatie. De provincies Zuid-Holland en Noord-Brabant hebben al een dergelijk verbod opgenomen en ook de provincies Noord-Holland, Zeeland en Gelderland zijn die weg ingeslagen.
Een controle op het verbod op varend ontgassen is eigenlijk een transportcontrole. Gelet op feit dat de landelijke Waterpolitie beschikt over de benodigde kennis, ervaring en middelen om deze taak adequaat uit te voeren, is ervoor gekozen om toezicht en handhaving bij hen neer te leggen. Daarnaast is de landelijke eenheid of zijn de regionale eenheden van de politie met taakaccent 'nautisch' aangewezen als toezichthouder op grond van hoofdstuk 3a 'Ontgassen' van de Provinciale milieuverordening 2013.

16.1 Aandachtspunten vanuit 2018

Vooruitlopend op een internationaal verbod hebben de provincies provinciale verordeningen ingesteld waarin het ontgassen van benzeen en benzeenhoudende stoffen wordt verboden. Nu de provincies het voortouw hebben genomen maar de aanpassing van een internationaal Scheepsafvalstoffenverdrag verdrag meer tijd vraagt, zijn regelgeving, handhaving en toezicht nog niet volledig op orde. Het Rijk en de ministeries hebben onderkend dat er aanvullende maatregelen nodig zijn tussen nu en het volledig van kracht worden van het Scheepsvalstoffen-verdrag in 2020. In de Taskforce varend ontgassen is afgesproken dat de provincies zullen toezien op preventie van ongecontroleerd ontgassen door o.a. de inzet van e-Noses. T.b.v. het signaleren van schepen die dampen emitteren is het inzetten van e-Noses langs vaarwegen effectief. De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) heeft langs de Lek een reeks e-Noses staan, waarvan er twee (bij Ameide en Lexmond) op nieuw grondgebied van de provincie Utrecht (gemeente Vijfheerenlanden).
De provincie Utrecht beschikt op dit moment nog niet over e-Noses. Om ervaring met e-Noses op te doen, heeft de OZHZ aangeboden om deze twee e-Noses in beheer te houden voor het jaar 2019. Daarnaast wordt het waardevol geacht het netwerk uit te breiden met 3 extra e-Noses: twee bij de gemeente Vianen (zuidzijde Lek) en één bij de gemeente Vreeswijk (noordzijde Lek). Daarmee wordt emitterende scheepvaart in een zo vroeg mogelijk stadium gedetecteerd, wat voor beide provincies van groot belang is. Door overname en uitbreiding van de e-Noses, wordt in 2019 bijgedragen aan de continuïteit van de monitoring in het betreffende gebied. De meldingen lopen primair via de meldkamer van de DCMR. Zij zetten deze meldingen ook door naar de betreffende functies van Rijkswaterstaat en de Landelijke eenheid van de politie.

In concreto: Op voorgaande manier zijn de provincie Utrecht en de RUD Utrecht in staat om tegen beperkte kosten in samenwerking met de OZHZ hun kennis in 2019 op te bouwen t.a.v. het gebruik van e-Noses als bruikbaar instrument voor de tracking en tracing van mobiele emissiebronnen. Door nu te investeren in kennis, leveren provincie Utrecht en RUD Utrecht in 2019 een aansprekende bijdrage aan toezicht en handhaving van het provinciale verbod. Het uitlezen van de e-Noses wordt uitgevoerd door de OZHZ. Zij ondernemen ook de noodzakelijke acties indien dat noodzakelijk is. Het benodigde bedrag maakt geen onderdeel uit van het budget ter uitvoering van het VTH-jaarprogramma 2019.

17. Provinciale milieuverordening – stiltegebieden

17.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

De Provinciale milieuverordening (PMV) omvat onder andere regelgeving voor gedragingen in stiltegebieden. De stiltegebieden zijn weergegeven in bijlagen 1 en 3 van de PMV. De regelgeving in de PMV is bedoeld om het stille karakter van de gebieden intact te houden. Ontheffingen voor gebiedsvreemde activiteiten zijn onder voorwaarden mogelijk. Te ontplooien activiteiten moeten passen binnen het stille karakter van het gebied.

17.2 Aandachtspunten vanuit 2018

- **Ontheffingsverlening:** In stiltegebied Eemland is in 2017 een ontheffing verleend met daarnaast een gedoogbesluit om een maatschappelijk zwaarwegend project (faalmechanisme waterkeringen) tot uitvoering te kunnen laten brengen. Ondanks dat dit door omstandigheden een half jaar moest worden verlengd, is dit project in juli 2018 succesvol afgesloten zonder klachten van omwonenden in dit stiltegebied. Preventieve communicatie met de betreffende gemeenten is essentieel gebleken. Daarin moet blijvend worden geïnvesteerd.
- **Handhaving:** Het spontane naleefgedrag bij controles was in 2018 (overall bezien) ruim voldoende en het aantal overlastmeldingen minimaal. De uren waren toereikend ondanks de naar verhouding vele extra activiteiten in het stiltegebied Eemland. Daar is vanwege een dijkversterkingsproef intensiever gecontroleerd. Deze werkzaamheden zijn inmiddels afgerond. Wel is de wens vanuit de provincie uitgesproken om de gebiedscontrole voor stiltegebieden uit te voeren. In 2018 zijn 6 controles uitgevoerd, waarbij aandacht is gegeven aan omwoners met vragen/klachten. Dit is naar tevredenheid van deze omwoners uitgevoerd. Vanaf 2019 zullen jaarlijks 5 gebiedscontroles plaatsvinden, zodat een toezichtsroulatie van 3 jaar ontstaat in de 13 stiltegebieden.

17.3 Ontheffingsverlening – RUD Utrecht

Centraal staat het beantwoorden van vragen van derden over wat wel en niet mag in stiltegebieden, daaruit voortkomende advisering en het beoordelen van ontheffingsaanvragen (incl. voorafgaand advieswerk). Het kan daarbij gaan om bijvoorbeeld regionale jongerendagen, landleven-evenementen, etc. Op jaarbasis worden ongeveer 6 ontheffingen afgegeven. Bij beleidsondersteuning gaat het meestal om afstemming met beleidsmedewerkers van de provincie, afhandelen van statenvragen, etc.

- **Doelstelling:** Ontheffingen worden binnen de wettelijke termijn verleend (indicator 90%). Nadrukkelijke inzet ook op preventieve communicatie (zie PDC-nummer PRD.AO).
- **In concreto:** Prioriteit wordt gegeven aan het tijdig verlenen van ontheffingen en aan preventieve communicatie.

Ontheffingverlening PMV stiltegebied DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
V04.PV	Ontheffing PMV stiltegebied	6	72
TOTAAL Aantal producten met kengetal 2019		**6**	**72**

Voor deze reguliere taak is ongeveer 72 uur geraamd.

17.4 Toezicht en handhaving – RUD Utrecht

Afgegeven ontheffingen worden fysiek gecontroleerd op naleving. Meldingen en klachten worden waar mogelijk per omgaande afgehandeld. In 5 stiltegebieden wordt in 2019 een gebiedscontrole uitgevoerd.

- **Doelstelling:** Toegewerkt wordt naar een spontaan naleefgedrag van 90% en een toezichtseffect van 90%. Meldingen/klachten worden zoveel als technisch mogelijk tot tevredenheid van alle betrokkenen afgehandeld.
- **In concreto:** Alle lopende ontheffingen worden gecontroleerd. Tijdens een fysieke controle worden activiteiten getoetst aan de afgegeven ontheffingsvoorwaarden. Tijdens een gebiedscontrole wordt met een surveillance getoetst of aangetroffen activiteiten passen binnen de voorwaarden van de PMV.

Handhaving PMV Stiltegebied DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
TH02.PV5	Fysieke controle stiltegebied	5	60
TH03.PV6	Gebiedscontrole Stiltegebied	5	56
TOTAAL Aantal producten met kengetal 2019		**10**	**116**

Voor deze reguliere taak is ongeveer 116 uur geraamd.

18. Wet milieubeheer en Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

18.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

De Wabo heeft tot doel het beschermen van de fysieke leefomgeving. In de Wabo is de omgevingsvergunning geregeld. Dit is een geïntegreerde vergunning voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte en milieu. De provincie is bevoegd gezag voor bedrijven die vallen onder de Richtlijn Industriële Emissies (Rie-bedrijven). Het gaat hierbij veelal om grotere industriële en afvalverwerkende bedrijven (in totaal 60 stuks). Het toezicht vindt plaats op grond van verleende vergunningen, ontheffingen vanuit de Wabo, de Wm of het Activiteitenbesluit milieubeheer en wordt uitgevoerd op basis van de Landelijke Handhavingsstrategie.

18.2 Aandachtspunten vanuit 2018

- **Vergunningverlening:** De jaarproductie voor vergunningverlening is achtergebleven doordat er minder aanvragen zijn ontvangen dan verwacht. Dit resulteert onderaan de streep in minder bestede uren vergunningverlening (ongeveer 3.000 uur minder). De ontvangen aanvragen vergden wel steeds meer afstemming. Zo vroeg afstemming over ruimtelijke ordening en bouwen met gemeenten en/of een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) van het bevoegd gezag waar de inrichting gevestigd is, extra tijd. Daarnaast vroeg de vernieuwde m.e.r.-procedure en de nieuwe Wet natuurbescherming extra aandacht. Dergelijke aanvragen zijn doorgaans bestuurlijk gevoelig (zogeheten risico- en aandachtsdossiers). Er is nog onvoldoende informatie om te kunnen bepalen of dit als trend kan worden beschouwd. Vanwege wijzigingen van bedrijfsactiviteiten en komende verschuivingen van bevoegd gezag, wordt een toename van het aantal provinciale inrichtingen en producten verwacht. Daarnaast is sprake van een verschuiving van uren/producten vergunningverlening naar vooroverleggen, het realiseren van beleidsdoelstellingen (bijvoorbeeld op het gebied van energie) en het voldoen aan wettelijke verplichtingen (wijziging Bref's/BTT, afvalstoffenregelgeving als gevolg van wijziging van het LAP) via het actualiseren van vergunningvoorschriften. In 2018 is gestart met het actualiseren van de vergunningen op grond van de beleidsregels in het LAP 3. Naar verwachting is deze actualisatieslag in 2019 afgerond. Tijdens de uitvoering van de actualisatieslag is prioriteit gegeven aan deze wettelijke actualisatieplicht. Alle besluiten moeten binnen één jaar zijn geactualiseerd. Door de tijdsdruk zijn daarom de energievoorschriften (nog) niet meegenomen.

- **Handhaving:** Bij alle bedrijven is een eerste fysieke controle uitgevoerd in 2018. Het spontane naleefgedrag bij de provinciale bedrijven is ruim voldoende. Indien een waarschuwingsbrief is verstuurd, wordt in veel gevallen de overtreding tijdig ongedaan gemaakt. Van de Groep kreeg door de maatschappelijke en bestuurlijke betrokkenheid extra aandacht. Dit zal ook in 2019 extra focus vragen. Ook RWZI Utrecht, Eneco Lage Weide, Beelen Midden Nederland, Kemp te Schalkwijk, Dukdalf en Theo Pouw zijn na overleg aangemerkt als complex dossier. De beschikbare uren waren toereikend. Het aantal risicovolle aandachtsbedrijven nam iets toe, door bevoegdheidsverschuiving, vanuit gemeenten naar provincie, zodat ook het aantal benodigde uren voor deze bedrijven toenam.

Er zijn naar aanleiding van de eerste controles in 2018 geen LOD's verzonden. Er staan nog 2 LOD's uit het jaar 2017 open (Van de Groep en Bonder). Er is in 2018 voor de locatie Kemp na de overdracht van het dossier naar de provincie Utrecht wel een LOD geschreven.

Andere sub-items:

- IGH en ketentoezicht

In het Uitvoeringsprogramma 2018 was opgenomen dat er bij het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen 20 rapportages over afvalstromen zouden worden opgevraagd. Door planningsproblemen zijn de rapportages niet opgevraagd. In plaats daarvan is een deel van de uren ingezet bij controles bij o.a. grondopslag en -overslag en be- en verwerkers. Dit project wordt samen met de toezichthouders voor de Wet bodembescherming uitgevoerd (zie gedeelte handhaving Wet bodembescherming).

- Energie

Op het gebied van energie zijn er drie onderdelen die lopen: inzet in het kernteam, energievoorschriften en controles op energie.

Door het Kernteam worden bedrijven, die op meerdere locaties binnen Nederland een vestiging hebben, gescand en van een advies voorzien. Een medewerker van de RUD Utrecht is aangesloten bij het kernteam. Bij de RUD

Utrecht ligt de eindbeoordeling van die locaties, waar de RUD Utrecht via een mandaat het bevoegde gezag voor is.

In 2019 gaat de RUD door met het tegen het licht houden van energievoorschriften. Dit zal een doorlooptijd hebben tot maximaal 2021. In 2018 is al ervaring opgedaan met een aantal vergunningen in de gemeente Leusden. Deze aanpak en werkwijze wordt dienovereenkomstig voor de vergunningen van de provincie Utrecht uitgevoerd. Dat wil zeggen dat er eerst een analyse wordt gemaakt van de bestaande vergunningen. Hierbij worden niet alleen de aanvraag en de voorschriften beoordeeld, maar zal ook nagegaan worden welke aanvullende afspraken met het bedrijf of de branche waartoe het bedrijf behoort, zijn gemaakt (b.v. MJA-3). Er is in 2018 een beperkt aantal EED-rapporten beoordeeld. Voor de bedrijven die een EED hebben ingediend in 2018 wordt in 2019 een controle gedaan. Hetzelfde geldt wanneer een vergunning geactualiseerd is; ook hiervoor wordt een fysieke controle uitgevoerd. In juli 2019 gaat de regelgeving wijzigen waardoor vermoedelijk meer bedrijven een EED gaan indienen. Wanneer dit niet gebeurt, zullen uren worden ingezet voor voorlichting bij bedrijven.

- Administratief toezicht

Het gaat hierbij om de zogeheten PRTR-beoordeling[14] over emissiewaarden. De PRTR is een voortvloeisel uit de Europese regelgeving waar de provincie wettelijk uitvoering aan moet geven. Met de PRTR is het voor iedere burger mogelijk om te zien wat er in de omgeving vanwege bedrijvigheid wordt geëmitteerd. Een beoordeling van alle opgegeven gegevens is erg tijdrovend. Het ministerie weet dit en accepteert dat hiervoor landelijk door alle overheden te weinig tijd wordt vrijgemaakt.

- Milieuklachten

In de DVO 2018 is 1.350 uur opgenomen voor de afhandeling van voorvalmeldingen en milieuklachten. Hiervan was tussen de 90 en 100% nodig. Het betrof klachten ten aanzien van bedrijven waar de provincie Utrecht bevoegd gezag voor is. De klachten zijn doorgezet naar onderdelen binnen de RUD Utrecht en/of andere overheidsdiensten, zoals waterschappen, ODRU en (water)politie.
In 2018 kwamen er meldingen binnen over diverse bedrijven waar de provincie bevoegd gezag voor is en/of betrekking hadden op het grondgebied van de provincie. De voorvalmeldingen van diverse bedrijven konden in 2018 worden onderverdeeld in 2 groepen:

- Bedrijfsmelding dat er mogelijke overlast van kan zijn i.v.m. bijvoorbeeld schoonmaken, reparatie, regulieronderhoud.
- Bedrijfsmeldingen van een voorval dat heeft plaats gevonden, zoals brand, lekkage, etc.

18.3 Vergunningverlening – RUD Utrecht

De RUD Utrecht geeft uitvoering aan taken op het gebied van vergunningverlening. Het gaat daarbij om het beoordelen van aanvragen voor omgevingsvergunningen en meldingen van inrichtingen, afstemming tussen verschillende onderdelen van de omgevingsvergunning en behandeling van aanvragen bij inrichtingen en adviesverzoeken (frontoffice). Het aantal verzoeken om ontheffing in het kader van het Besluit stortplaatsen en stortverboden van afvalstoffen binnen een inrichting neemt toe.

- **Doelstelling:** Vergunningprocedures moeten binnen de wettelijke termijn verleend worden (indicator 90%). Beleidsdoelstellingen voor energie worden pro-actief ondersteund via aanpassing vergunningvoorschriften (waar nodig).
- **In concreto:** Er wordt in 2019 prioriteit gegeven aan energietransitie (ambitie is om in 2040 het grondgebied van de provincie Utrecht klimaatneutraal georganiseerd te hebben). Hiertoe worden vergunningsvoorschriften waar nodig gewijzigd. Tijdens vooroverleggen wordt meegedacht om nieuwe initiatieven vorm te kunnen geven. Met casemanagement wordt tussen verschillende vergunningverleners (van de verschillende gemeentelijke bevoegde gezagen op grond van de SOK) afstemming tussen procedures gezocht.

Vergunningverlening Wet milieubeheer/Wabo DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
PRD.AAGR	Beleidsondersteuning & advies agrarische bedrijven		
PRD.AWM	Beleidsondersteuning & advies Wm		700

[14] Het Integraal **PRTR**-verslag is een jaarlijkse milieurapportage door industriële bedrijven, waarin zij rapporteren over hun afval, energie- en watergebruik en emissies naar lucht, water en bodem.

PRD.ENBE	Beleidsondersteuning & advies energie ***(is onderdeel van PRD.AWM)***		
PRD.CAWA	Wabo case-management		200
V01.WA	Vooroverleg Wet milieubeheer/Wabo actualisatie vergunningen (waaronder energie/PGS/LAP3)		
V01.WA	Vooroverleg Wet milieubeheer/Wabo		715
A01.WM1	Advisering milieu-aspecten Ruimtelijke ordening		55
A01.WM4	Advisering milieudeel veranderingsvergunning cat. 1-4		
V02.WM1	Melding Besluit mobiel breken	1	16
V02.WM22	Melding Activiteitenbesluit cat. 3-4		
V02.Wm23	Melding Activiteitenbesluit cat. 5-6, IPPC	5	95
V03.WM1	Maatwerkvoorschriften	2	50
V03.WA1	Oprichtings- of revisievergunning cat. 3		
V03.WA2	Oprichtings- of revisievergunning cat. 4		
V03.WA3	Oprichtings- of revisievergunning cat. 5-6, IPPC industrie	5	885
V03.WA5	Milieuneutrale veranderingsvergunning (industrie)	7	343
V03.WA4	Veranderingsvergunning cat. 1-4		
V03.WA7	Wijziging van voorschriften (ambtshalve) actualisatie vergunningen (waaronder energie/PGS/LAP3)		
V03.WA7	Wijziging van voorschriften (ambtshalve) **o.a. energie**	25	1525
	Noot*: van de 25 zijn 3 regulier en 22 zijn nieuw*		
V03.WA8	Wijziging van voorschriften (op verzoek)	2	86
V03.WA9	Intrekkingsbesluit (op verzoek)	2	80
V03.WA11	Onderzoek actualiteit vergunning ***(o.a. energie)***		1057
V03.WA17	Vergunning overige Wabo-aspecten		418
V03.WA18	Beoordeling (vormvrije) m.e.r.		600
V03.WA41	Veranderingsvergunning cat. 5-6, IPPC	12	1200
V04.WA2	Ontheffing stortverbod (Wm, o.a. slootdemping)	1	32
V04.WA3	Ontheffing Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen	19	152
CPX.WMV	Complexe dossier vergunningverlening milieu		650
TOTAAL Aantal producten met kental 2019 **TOTAAL Uren producten en diensten**		**84**	**8859**

Voor deze reguliere taak is ongeveer 8.859 uur geraamd. Binnen die uren is voor de beoordeling van de m.e.r. 600 uur opgenomen.

18.4 Toezicht en handhaving – RUD Utrecht

De uitvoering van taken op het gebied van toezicht en handhaving zijn:

- Toezicht op inrichtingen die vallen onder de Wabo (het gaat hierbij veelal om grotere industriële en afvalverwerkende bedrijven die minimaal 1 maal per jaar worden gecontroleerd);
- Transportcontroles;
- Consignatie en klachtenafhandeling en milieuklachtentelefoon;
- Administratief toezicht en Systeemgericht toezicht;
- Ketentoezicht en Informatie Gestuurde Handhaving (IGH);
- Energiecontroles (administratief).

Doelstelling: Toegewerkt wordt naar een spontaan naleefgedrag van 90% en een toezichtseffect van 90%. Meldingen en klachten worden zoveel als technisch mogelijk tot tevredenheid van alle betrokkenen afgehandeld. Alle bedrijven worden minimaal jaarlijks gecontroleerd. Om informatie gestuurde handhaving vorm te geven, worden ketentoezicht, administratieve controles en transportcontroles uitgevoerd.

In concreto: In 2019 ligt de prioriteit bij het jaarlijks controleren van alle bedrijven, het afhandelen van klachten en meldingen, het uitvoeren van ketentoezicht en transportcontroles. Met ketentoezicht worden productstromen of afvalstromen gevolgd van producent naar tussenhandelaar en eindverwerker. De circulaire Economie vraagt hier extra aandacht voor. In het eerste kwartaal van 2019 wordt een voorstel opgesteld hoe de IGH-uren precies ingevuld gaan worden. Wanneer geen overeenstemming wordt bereikt, bepalen provincie en RUD Utrecht in

samenspraak een andere ureninvulling, bij voorkeur op een beleidsterrein met nog een (te) laag naleefgedrag, danwel een bestuurlijk relevant beleidsterrein dat bij meer uren gebaat is.

Deelcontroles, zoals geluidscontroles, zijn bedoeld om een bepaald deelaspect van een bedrijf door te lichten om daarmee de beleidsdoelstellingen te ondersteunen. Vaak vinden deze controles op het bedrijf plaats. Vanaf 5-12-2019 volgt een nieuwe EED-ronde en moeten bedrijven opnieuw een EED-rapportage indienen. EED-rapportages zullen worden opgevraagd en beoordeeld.

Handhaving Wet milieubeheer/Wabo DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
PRD.IGH	Informatie Gestuurd Handhaven (IGH)		700
C02.WA + PRD.MCO	Behandeling / consignatie milieuklachten		1.450
TH01.WM	Administratieve controle milieu-inrichting overig		
TH01.WM1	Administratieve controle PRTR beoordeling	30	480
TH01.EN	Administratieve controle Energy efficiency directive (EED)		100
TH01.EN2	Binnenhalen rapportage Energy efficiency directive (EED) ***(als onderdeel van TH01.EN)***		
TH01.EN3	Administratieve controle Energie efficiëntieplan (EEP / MJA) ***(als onderdeel van TH01.EN)***		
TH01.EN4	Administratieve controle energie		
TH02.EN	Fysieke controle energie		140
TH02.WM2	Fysieke controle geluidhinder inrichtingen		100
TH02.WM5	Fysieke controle milieu-inrichting cat. 2		
TH02.WM6	Fysieke controle milieu-inrichting cat. 3		
TH02.WM7	Fysieke controle milieu-inrichting cat. 4		
TH02.WM9	Fysieke controle milieu-inrichting cat. 5-6, IPPC	64	2560
TH03.WM2	Gebiedscontrole transport	5	60
CPX.WMH	Complexe dossier handhaving milieu		928
TOTAAL Aantal producten met kengetal 2019		**99**	
TOTAAL Uren producten en diensten zonder kengetal 2019			**6518**

Voor deze reguliere taak is ongeveer 6.518 uur geraamd. Daarbinnen is voor IGH 700 uur opgenomen, met een nog nader te bepalen preciese invulling.

19. Wet milieubeheer – Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO)

19.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

Het BRZO vindt zijn oorsprong in drie verschillende wetten: de Wabo, de Arbeidsomstandighedenwet en de Wet op de Veiligheidsregio's. Het BRZO is een voorbeeld van coördinatiewetgeving. In Nederland vallen ruim 400 bedrijven onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO 2015). Het BRZO 2015 implementeert de Europese Seveso III-richtlijn in Nederland. Het integreert wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsveiligheid, omgevingsveiligheid en rampbestrijding in een juridisch kader. Doelstelling is het voorkomen en beheersen van zware ongevallen, waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. Het BRZO 2015 stelt eisen aan de meest risicovolle bedrijven in Nederland. Ook regelt het besluit de wijze waarop de overheid daarop moet toezien. BRZO-bedrijven worden gecontroleerd door interdisciplinaire teams van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Veiligheidsregio's. De coördinatie daarvan ligt bij gespecialiseerde omgevingsdiensten, de zgn. BRZO-RUD's. Nederland kent er zes. Voor de provincies Utrecht, Noord-Holland en Flevoland is dat de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) in Zaandam. De provincie Utrecht en de gemeenten met BRZO-bedrijven hebben

in 2013 hun vergunningverlenings- en handhavingstaken bij die BRZO-bedrijven in mandaat aan de OD NZKG overgedragen. Sinds 1 januari 2016 zijn alleen nog de provincies het bevoegd gezag voor BRZO-bedrijven en bedrijven die vallen onder categorie 4 van de RIE (Richtlijn industriële emissies). Daarmee vallen alle majeure risico-inrichtingen onder provinciaal bevoegd gezag. In de provincie Utrecht gaat het per 1-1-2019 om 13 bedrijven. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied staat voor de bewaking en bevordering van veiligheid en kwaliteit van de fysieke leefomgeving in haar werkgebied. Vanuit die missie heeft ze als opdrachtnemer kernwaarden benoemd. Bij die kernwaarden past een transparant en prestatiegericht sturings- en financieringssysteem (PGF) waarbij de opdrachtgever, binnen de meerjarig vastgestelde financiële kaders, kan sturen op inzet en ook beleidsmatig keuzes kan maken. Met de nieuwe prestatiegerichte financieringsmethodiek sluit de OD NZKG aan op de behoefte van opdrachtgevers en wordt er meegedacht bij ontwikkelopgaves. Uitgangspunt is dat er een transparante methodiek ontstaat voor zowel de opdrachtgevers als de OD NZKG als opdrachtnemer, waardoor er een stabiele (financiële) situatie ontstaat. De jaarlijkse uitvoeringsovereenkomst (UVO) komt in 5 stappen tot stand:

19.2 Kernpakketten BRZO en Bouw

Om eenduidig te kunnen begroten zijn samenhangende taken in één pakket ondergebracht. In de uitvoeringsovereenkomst (UVO) is sprake van de **kernpakketten BRZO en Bouw**. Dit zijn de uitvoerende VTH-taken die rechtstreeks worden gekoppeld aan de bedrijven, de bouw- en andere daarmee samenhangende bodemactiviteiten (verlenen van omgevingsvergunningen, behandelen van meldingen, het toezicht en de handhaving op bouw en sloop in realisatie- en gebruiksfase). De bouwtaken worden uitgevoerd conform het vastgestelde uitvoeringsniveau en de bijbehorende kengetallen. De inzet met betrekking tot de 13 BRZO/RIE4 bedrijven is vastgesteld in de Methodiek uniform Uitvoeringsniveau. In de PGF (productgerichte financierings-) systematiek is het kengetal voor BRZO-vergunningverlening gerelateerd aan een periode van 10 jaar. Enkele grote producten zullen slechts éénmaal per 10 jaar plaatsvinden. Voor de uitvoering van BRZO-inspecties gelden de in de UVO neergelegde uitgangspunten. Die zijn gebaseerd op een aanpak op maat. De toezichtslast van de uitvoering van Wabo controles wordt bepaald conform de risico-analyse van de OD NZKG (de zogeheten methode 'basisbeeld'). Houdingsaspecten zijn belangrijk voor de aanpak van een bedrijf. Alle productie-activiteiten worden op gelijke wijze begroot en uitgevoerd. Vervolgens worden, samen met de opdrachtgever, de prioriteiten bepaald. Deze worden deels vertaald in de concrete invulling in het jaarlijkse VTH-Uitvoeringsprogramma.

19.3 Aanvullend pakket

Daarnaast is sprake van een **aanvullend pakket** waarin per opdrachtgever specifieke taken en aanvullende wensen zitten, die niet onder de kernpakketten vallen. Het kan taken betreffen die niet in het kengetal passen. Ook intensieve handhaving is in het aanvullend pakket opgenomen. Daar waar er grotere of complexere

handhavingszaken zijn, is het niet mogelijk om kengetallen toe te passen en lichte en zware zaken uit te middelen. Vaak gaat het hierbij om risico- en aandachtsdossiers. De landsdelige taken uit het aanvullende BRZO-pakket worden naar rato verdeeld tussen de drie verantwoordelijke provincies. Onderstaande taken zijn een onderdeel van het Aanvullend pakket BRZO:

a) *Ontwikkeling basisbeeld alle provinciale bedrijven met gegevens van proces- en milieutechnische aard, de emissies, de actualiteit van de vergunning en de risico's voor de omgeving;*
b) *Ad hoc advisering van bestuur op basis van vragen (bijv. levering input voor beantwoording statenvragen en verstrekken van informatie bij en/of na onverhoopte calamiteiten);*
c) *Intensieve handhavingszaken / coördinatie complexe dossiers;*
d) *Kennis en expertise (o.a. anticiperen op nieuwe landelijke en Europese wet- en regelgeving);*
e) *Ondersteuning t.b.v. landelijke overleggremia (bijv. AAC, BAC en 6-BRZO);*
f) *Participatie in toezicht op actuele landelijke thema's;*
g) *Advisering bij opstelling en evaluatie van uitvoeringskaders (bijv. verordeningen, milieubeleidsplannen, verlening maatwerk op basis van provinciaal beleid);*
h) *Werk, gericht op anticiperen op en beïnvloeding en implementatie van nieuwe wet- en regelgeving, alsmede ongeplande extra prioritaire werkzaamheden inzake actuele (landelijke) onderwerpen die bestuurlijk in de schijnwerpers staan.*

19.4 Randvoorwaardelijk pakket

In het **randvoorwaardelijk pakket** gaat het om werkzaamheden die voor de opdrachtnemer (OD NZKG) noodzakelijk zijn om de taken op een kwalitatief goed niveau uit te voeren, maar die daarbij niet direct gekoppeld kunnen worden aan individuele producten voor de opdrachtgever. Uitgangspunt hierbij is dat de randvoorwaardelijke taken bijdragen aan de kwaliteit van de uitvoering voor alle opdrachtgevers. Daarom dragen alle opdrachtgevers naar rato bij. Randvoorwaardelijke taken zijn samen te vatten als:

- Bestuurs- en beleidsondersteuning, accountmanagement;
- Administratie en procesondersteuning;
- Risico- en informatie gestuurd werken, consignatiedienst, WOB-verzoeken, etc.

19.5 Aandachtspunten vanuit 2018

Hieronder worden de belangrijkste punten uit de werkvelden BRZO, milieu en bodem en bouw nader toegelicht aan de hand van de BRZO-indicatorenlijst.
Omdat er geen sprake is van in 2018 'rood uitgevallen prestatie-indicatoren', is er grosso modo geen aanleiding voor serieuze koerswijzigingen in 2019, daargelaten enkele nieuwe items, zoals de landelijk geïnitieerde uitvraag naar Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS-project).

Indicator		Omschrijving	Effect	Resultaat	toelichting T2 2018
A) Aanbodgestuurde indicatoren					
1	Trend in het aantal ontvangen vergunningaanvragen	Het aantal ontvangen vergunningaanvragen komt overeen met het geprognotiseerde aantal	De Brzo-RUD is in staat om vrijwel alle vergunningen binnen de termijn af te ronden		Het aantal nieuw ontvangen aanvragen in 2018 ligt enigszins lager dan het geraamde aantal. Daarnaast is sprake van een werkvoorraad uit voorgaanden jaren. Bij de afhandeling van de aanvragen ligt de prioriteit bij de reguliere vergunningen met een fatale termijn. Hiervan is 100% binnen de termijn afgehandeld. Voor de uitgebreide procedures ligt dit percentage beduidend lager.
2	Aantal ontvangen handhavings-verzoeken	Worden er vaker dan incidenteel verzoeken tot handhaving ontvangen?	Een méér dan gebruikelijk aantal handhavingsverzoe-ken, verstoort het		Tot nu toe is er geen handhavingsverzoek behandeld in 2018.

			reguliere werkritme en werkt kostenverhogend		
3	Aantal ontvangen en gevalideerde milieuklachten	Is er sprake van een stijgend of dalend aantal milieuklachten (meer of minder dan …)?	Een méér dan regulier aantal milieuklachten verstoort het reguliere werkritme en werkt kostenverhogend en zegt wat over het naleefgedrag		Er is tot nu toe één klacht behandeld in 2018
4	Aantal bezwaar- en beroepszaken in relatie tot het aantal BRZO-bedrijven	Is er sprake van een stijgend of dalend aantal (hoger) beroepszaken?	Een méér dan regulier aantal (hoger) beroepszaken verstoort het reguliere werkritme, werkt kostenverhogend en zegt wat over het naleefgedrag		

Indicator		Omschrijving	Effect	Resultaat	toelichting T2 2018
B) Indicatoren in relatie tot uitvoeringsresultaten					
5	Aantal vergunningen binnen de wettelijke termijn	Hoeveel van het aantal verleende vergunningen is binnen de wettelijke termijn verleend?	Veel buiten de termijn verleende vergunningen vereisen nadere uitleg		Van de procedures met een wettelijke termijn is 100% binnen de termijn afgehandeld.
6	Voortgang uitvoering toezichts- en handhavingstaken	Verloopt de uitvoering van tóezichts- en handhavings-werkzaamheden conform de planning?	Een eventueel vertraagde taakuitvoering leidt tot extra inhuurkosten		Capaciteit van beschikbare toezichthouders is dit jaar beperkt, via werving wordt dit aangevuld. Planning Brzo-inspecties krijgt prioriteit en loopt op schema. Bij Wabo is er een achterstand zichtbaar. In T3 wordt nadruk gelegd op fysieke Wabo-inspecties.
7	Toezichtseffect	Wat is er aan hercontroles en dwangmaatregelen nodig voordat overtredingen ongedaan worden gemaakt?	Naarmate er meer hercontroles c.a. nodig zijn, is er sprake van een geringer toezichtseffect.		Zichtbaar is dat bij de Wabo zeker een op de 3 controles leidt tot een hercontrole. Voor Brzo zijn er tot nu toe geen hercontroles uitgevoerd. Inzet van handhavingsmiddelen is tot nu toe beperkt en richt zich op enkele bedrijven.
8	Geconstateerd spontaan naleefgedrag	In welke mate worden er bij bedrijfscontroles géén overtredingen geconstateerd?	De BRZO-regelgeving is redelijk tot goed verinnerlijkt bij de BRZO-ondernemingen		Bij ruim 2 van de 3 Wabo-controles is er sprake van spontane naleving. Voor Brzo- geldt dit voor 3 van de 4 controles.

Naam indicator		Omschrijving	Effect	Resultaat	Toelichting T2 2018
C) Indicatoren in relatie tot organisatorische aspecten					
	Opleidingsvereisten	De VTH-medewerkers voldoen 100% aan de	De Brzo-RUD beschikt over		Continu scholingsprogramma,

10		wettelijke opleidingsvereisten voor externe veiligheid	voldoende deskundigheid voor uitvoering VTH bij risico-bedrijven		nieuwe medewerkers volgen eerst opleidingstraject.
11	Formatievereisten	De Brzo-RUD voldoet voor 100% aan de meest recente wettelijke formatievereisten	De Brzo-RUD beschikt over voldoende fte's voor de uitvoe-ring van VTH-taken bij risicobedrijven		Krapte op de arbeidsmarkt is een aandachtspunt
12	Procescriteria en organisatievereisten (o.a. risicoanalyse en prioritering)	De Brzo-RUD voldoet 100% aan wettelijke procescriteria en andere wettelijke organisatievereisten voor VTH-taken	De Brzo-RUD programmeert de goede dingen en voert die uit met gebruikmaking van het toepasselijke wettelijke instru-mentarium		De OD NZKG voldoet. Zie uitwerking VTH-UP.
13	Uitvoering VTH-programma	De Brzo-RUD voert het jaarprogramma uit in een range van 90-110%	De Brzo-RUD voert VTH-taken uit volgens afspraak met de opdrachtgever (met inachtneming aanbod gestuurd karakter van sommige beleidsonderdelen)		De OD NZKG voert de taken uit conform de afspraken in het VTH-UP
14	BRZO-methodieken	De Brzo-RUD past de inspectiemethodieken van BRZO+ 100% toe	De Brzo-RUD controleert volgens de nieuwste inzichten		De inspectiemethodieken zijn conform de huidige landelijke standaard
15	Uitvoering MJA-BRZO (IPO)	De Brzo-RUD realiseert het meerjarig ambitieniveau 2016-2020 voor VTH bij majeure risicobedrijven voor 100%	De Brzo-RUD excelleert in de uitvoering van VTH-taken.		

- **Financieel resultaat 2018:**

Over 2018 valt financieel positief nieuws te melden. Wat betreft het kernpakket BRZO was er in 2018 sprake van een fors lagere inzet bij intensieve handhaving. In 2018 stonden er geen BRZO bedrijven onder verscherpt toezicht. Oorzaken daarvan zijn een verbeterd naleefgedrag bij bedrijven en de inzet van afgeronde handhavingstrajecten uit voorgaande jaren. Daarom kon het benodigde budget met ruim € 20.000,- omlaag. Ook wat betreft het kernpakket Bouw was er sprake van een meevaller. Er werden in 2018 minder bouwaanvragen ingediend dan begroot. Daarom kon het in 2018 voor dit doel totaal benodigde budget met ruim € 44.000,- naar beneden worden bijgesteld. Daarmee was met de BRZO-taakuitvoering in 2018 geen € 917.893,- gemoeid, maar ruim € 852.000,-.

19.6 Takenpakket 2019 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Ook in 2019 worden alle inrichtingen minimaal éénmaal bezocht voor een Wabo-controle. Daarnaast vindt er bij alle bedrijven één aangekondigde BRZO-inspectie plaats. Sommige bedrijven krijgen een 2e onaangekondigde BRZO-inspectie. Het betreft hier een normale (en dus geen zware) inzet. De hoeveelheid Wabo controles volgt uit de 'methode Basisbeeld, die rekening houdt met het soort bedrijf, het naleefgedrag en andere parameters. De uitvoering van het complete BRZO-takenpakket is hieronder partsgewijs opgesomd. Als gezegd, zijn er op basis van de tertaalrapportages uit 2018, voor 2019 geen echte beleidswijzigingen en/of prioritaire aandachtsvelden te benoemen, behalve dan wat betreft het als OD NZKG mede uitvoering geven aan het landelijke ZZS-project (uitvraag gegevens zeer zorgwekkende stoffen). Voor het overige geldt voor 2019 het adagium: 'business as usual'.

- **Doelstelling:** De OD NZKG werkt toe naar een spontaan naleefgedrag van 60% en een toezichtseffect van 80%.

Middels onderstaande activiteiten geeft de OD NZKG in 2019 inhoud aan de doelstelling, incl. bijbehorende begroting.

Totaaloverzicht	Uren 2019	Bedrag 2019
Bouw Kernpakket	1.285	€ 119.750
Bouw totaal	**1.285**	**€ 119.750**
Milieu Aanvullend	89	€ 8.758
Milieu totaal	**89**	**€ 8.758**
BRZO Kernpakket	6.014	€ 591.778
BRZO Aanvullend	1.103	€ 108.535
Brzo totaal	**7.117**	**€ 700.313**
Randvoorwaardelijk	976	€ 88.579
Randvoorwaardelijk totaal	**976**	**€ 88.579**
Totaal	**9.467**	**€ 917.400**

20. Wet milieubeheer – Vuurwerkbesluit

20.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

Het Vuurwerkbesluit stelt eisen en regels aan een verantwoorde omgang met opslag van vuurwerk. Er is onderscheid tussen consumenten- en professioneel vuurwerk. Vergunningverlening voor opslag van vuurwerk valt onder de reguliere taak in het kader van de Wet milieubeheer. Het Vuurwerkbesluit stelt specifieke eisen aan de vergunning voor de inrichting. Ook stelt het Vuurwerkbesluit strenge veiligheidseisen aan het afsteken van professioneel vuurwerk. De taak wordt ingevuld via het verstrekken van vergunningen, het beoordelen van meldingen en toezicht en handhaving op ontbranden. Geparticipeerd wordt in de opstelling van een landelijk toetsingskader in relatie tot het zoveel als mogelijk voorkomen van verstoring van vogels als gevolg van een vuurwerkshow. Het afwegingskader werkt ondersteunend bij het vooraf bepalen van de hoogte van het risico op een verstoring waarbij het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Tevens heeft het een signaalfunctie voor aanvragers.

20.2 Aandachtspunten vanuit 2018

- **Vergunningverlening:** De trend van een afnemend aantal (dure) grotere vuurwerkshows en een toename van toepassing van kleinschaliger consumentenvuurwerk zette zich voort. Er zijn minder meldingen vuurwerk-ontbranding en ontbrandingstoestemmingen ingediend/verleend dan in 2017. De vuurwerkbezigers verwachten een marktherstel in 2019.
- **Handhaving:** Het aantal fysieke controles bleef achter bij de prognoses. Oorzaak: een 12-tal vuurwerkshows ging niet door om bijv. budgettaire redenen bij de opdrachtgevers van deze shows. Daarnaast worden shows steeds vaker afgezegd vanwege te verwachten klachten uit de omgeving (bijv. vanwege verstoring broedende vogels). De controlegraad bij vuurwerkshows was hoog. Het spontane naleefgedrag was te laag (nl. 50%). Het toezichtseffect was goed (overtredingen worden altijd snel ongedaan gemaakt).

20.3 Vergunningverlening – RUD Utrecht

Samen met de andere provincies vindt afstemming plaats over de uitvoering van deze taak. Deelname aan IPO werkgroepen is er een onderdeel van. Aanvragen van meldingen en ontbrandingstoestemmingen worden tijdig afgehandeld.

- **Doelstelling:** Alle meldingen en toestemmingen binnen de wettelijke termijn verlenen (indicator 100%). Daar waar noodzakelijk vindt afstemming plaats met de Wet natuurbescherming.

- **<u>In concreto</u>:** In 2019 wordt prioriteit gegeven aan het tijdig afhandelen van procedures.

Vergunningverlening Vuurwerkbesluit DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
V02.VW1	Melding vuurwerk ontbranding	47	752
V04.VW	Ontbrandingstoestemming vuurwerk	26	1144
PRD.AVW	Beleidsondersteuning & advies vuurwerk		
TOTAAL Aantal producten met kental 2019		**73**	**1896**

Voor deze reguliere taak is ongeveer 1.896 uur geraamd. Ook is er tijd beschikbaar voor deelname aan werkgroepen (PRD.VAB).

20.4 Toezicht en handhaving – RUD Utrecht

Overall-streven is om alle vuurwerkevenementen te controleren. Herhalende evenementen worden in principe één keer gecontroleerd. E.e.a. is sterk afhankelijk van de beschikbaarheid van toezichthouders omdat toezicht op feestdagen (bijv. Koningsdag, met meestal meerdere evenementen tegelijk) veelal in weekenden en/of 's avonds moet plaatsvinden. Ervaring wijst uit dat het controleren van evenementen nodig blijft omdat het spontaan naleefgedrag nog steeds beter kan. Als gevolg van de huidige intensieve controlepraktijk worden regels wél opgevolgd en behoeven evenementen zelden stilgelegd te worden.
Eén provinciaal milieubedrijf beschikt over een opslag van vuurwerk. Jaarlijks wordt deze gecontroleerd.

- **<u>Doelstelling</u>:** Toegewerkt wordt naar een spontaan naleefgedrag van 90% en een toezichtseffect van 90%. Meldingen en klachten worden zoveel als technisch mogelijk tot tevredenheid van alle betrokkenen afgehandeld.
- **<u>In concreto</u>:** Er wordt in 2019 in elk geval prioriteit gegeven aan fysieke controles van vuurwerkopslagen en fysieke controles bij vuurwerkevenementen, zeker dáár waar de ervaring leert dat het spontane naleefgedrag laag is.

Handhaving Vuurwerkbesluit DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
TH02.VW	Fysieke controle vuurwerkevenement	86	1032
TH02.VW2	Fysieke controle vuurwerkopslag en verkoop	1	18
TOTAAL Aantal producten met kengetal 2019		**87**	**1050**

Voor deze reguliere taak is ongeveer 1.050 uur geraamd.

21. Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden

21.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

Het doel van de Whvbz is om de gezondheid en veiligheid van zwemmers en baders te beschermen. De provincie Utrecht heeft als wettelijke taak ervoor te zorgen dat bezoekers van badinrichtingen en zwemlocaties in oppervlaktewater op haar grondgebied aangenaam en veilig kunnen zwemmen. Voor de uitvoering van de Whvbz wordt gebruik gemaakt van de instrumenten bestuurlijke waarschuwing, last onder dwangsom, of een last tot sluiting/zwemverbod. Ook publieksinformatie is een belangrijk instrument. De ambitie is om de kwaliteit van de Utrechtse zwembaden en zwemlocaties te verbeteren op zwemwaterkwaliteit, toezicht veiligheid zwemmers en op legionellapreventie zwembaden.

21.2 Aandachtspunten vanuit 2018

- **Handhaving:** De ervaringen in 2018 zijn geen reden voor aanpassingen in 2019. Er is ook geen reden om minder energie in toezicht te stoppen omdat het spontane naleefgedrag laag is. De aandacht mag niet verslappen. De voorbereiding op de implementatie van zwembadregelgeving in de komende Omgevingswet zal in 2019 de nodige aandacht opeisen. Alle 127 zwembaden en 27 zwemlocaties in oppervlaktewater zijn in 2018 gecontroleerd. Bij circa 30% van die inspecties zijn geen overtredingen geconstateerd (spontaan naleefgedrag van 30% is daarmee laag – wel zij opgemerkt dat het heel vaak om (zeer) kleine overtredingen van de veiligheidsvoorschriften gaat). Het toezichtseffect was goed. In 90% van de gevallen werden overtredingen tijdig ongedaan gemaakt. De kwaliteit van het zwemwater in de zwembaden was over het algemeen goed. Voor het zwemseizoen 2019 is de classificatie voor de kwaliteit van het water in alle zwemlocaties in oppervlaktewater ten minste 'Aanvaardbaar'.

21.2 Toezicht en handhaving – RUD Utrecht

De werkzaamheden in het kader van toezicht en handhaving badinrichtingen en zwemlocaties in oppervlaktewater zijn:

- Fysieke controle van de openbare en niet-openbare zwembaden (hotels, campings, etc.) en zwemlocaties in oppervlaktewater met extra aandacht voor legionellapreventie en de veiligheid van zwemmers;
- Deskcontrole met beoordeling laboratoriumuitslagen van periodiek onderzoek kwaliteit zwemwater. Bij normoverschrijding direct handhavend reageren naar exploitant en beoordelen meldingen nieuwbouw en renovaties van badinrichtingen. Eindbeoordeling altijd schriftelijk meedelen aan exploitant/houder;
- In IPO-verband bijdrage leveren aan actuele zaken en implementatie nieuwe zwemwaterregelgeving in Omgevingswet.

Doelstelling: Toewerken naar een spontaan naleefgedrag van 40% en toezichtseffect van 90% behouden. Meldingen en klachten tot tevredenheid van alle betrokkenen afhandelen. Zwembaden en zwemlocaties één keer per jaar controleren;

In concreto: De prioriteit ligt bij naleving van veiligheidsvoorschriften bij alle zwemlocaties en zwembaden. Toetsing waterkwaliteit gebeurt via administratieve controles op de analyseresultaten.

Handhaving Whvbz DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
PRD.AZW	Beleidsondersteuning & advies WHVBZ		222
PRD.IZW	Publieksinformatie waterkwaliteit, veiligheid & consignatie		280
TH01.ZW1	Administratieve controle waterkwaliteit badinrichtingen (A+B)		376
TH01.ZW2	Administratieve controle waterkwaliteit zwemlocaties (C+D) en oppervlaktewater		81
TH02.ZW1	Fysieke controle badinrichtingen (A+B)	131	1572
TH02.ZW2	Fysieke controle zwemlocaties (C+D) en oppervlaktewater	54	918
TH02.ZW4	Fysieke controle nieuwbouw, renovatieplannen en ontheffing zwembaden (A+B)	6	102
TOTAAL Aantal producten met kengetal 2019		**191**	
TOTAAL Uren producten en diensten			**3551**

Voor deze reguliere taak is 3.551 uur geraamd. Daarnaast is de zwemwatertelefoon opgenomen als provinciale taak en zijn er materiële middelen beschikbaar gesteld voor de zwemwaterborden. In 2019 zal aanvullend worden ingezet op toepassing van vernieuwde wijzen van het houden van toezicht, zoals de toepassing van bijvoorbeeld radarboten, en het (geautomatiseerd) verwerken van analyseresultaten.

22. Wet luchtvaart

22.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

De provincie is bevoegd tot het vaststellen van luchthavenbesluiten (LHB) en luchthavenregelingen (LHR). Daarnaast kan de provincie, voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik (TUG) van een terrein dat geen luchthaven is, een ontheffing verlenen. Hiervoor zijn TUG-beleidsregels opgesteld. De provincie houdt zich alleen bezig met opstijg- en landingslocaties en opstijg- en landingsbewegingen. Gebruik van het luchtruim en de regels m.b.t. het veilig (en/of onverhoopt te laag, danwel laag over natuurgebieden) vliegen worden door de rijksoverheid gehandhaafd. Werkzaamheden worden afgestemd met o.a. de beleidsvelden stiltegebieden en Wet natuurbescherming.

22.2 Aandachtspunten vanuit 2018

In IPO-verband is gestart met het opstellen van een Handreiking in relatie tot de Wet natuurbescherming. De opzet is vergelijkbaar met die in relatie tot de vuurwerkregelgeving. Met een dergelijke handreiking kan op grond van objectieve criteria vóóraf bij de ontheffingverlening worden vastgesteld of er eventueel sprake kan zijn/zal zijn van een mogelijke overtreding van de Wet natuurbescherming.

- **Ontheffingverlening:** De productie voor vergunningverlening is lager uitgevallen dan gedacht, ook omdat voor luchtballonnen geen TUG-ontheffing meer hoeft te worden verleend. Er is een aantal mogelijke factoren van invloed op het geringere aantal ingediende aanvragen:

a) Monitoringsresultaten van vorig jaar resulteerden in de wens van de provincie Utrecht om 'strakker te sturen' op het aantal daadwerkelijk te vliegen dagen bij het beoordelen van TUG-aanvragen en om nauwkeuriger te sturen op een realistisch aantal vliegbewegingen. E.e.a. resulteert in minder vergunde dagen en dus ook op minder dagen waarop er toezicht nodig is;

b) Gemeenten zijn steeds minder geneigd om positief te staan tegenover rondvluchten op of boven hun grondgebied. Zo hebben twee gemeenten aan een helibedrijf een dwangsom opgelegd, o.a. vanwege strijdigheid met het gemeentelijke bestemmingsplan;

c) De ontwikkeling van nieuw en strenger provinciaal beleid resulteert in minder mogelijkheden om te kunnen vliegen en dus in minder aanvragen.

Voor 2019 is ook het geprognotiseerde aantal generieke TUG's naar beneden bijgesteld, mede vanwege de in 2017 herijkte TUG-beleidsregels.

- **Handhaving:** Als gevolg van bovenstaande ontwikkelingen rond de ontheffingverlening, liep ook het hieraan gekoppelde aantal handhavingsproducten in 2018 niet op schema. Overigens werden bij geen enkele controle overtredingen geconstateerd. De recreatieve luchtvaartbranche ligt de laatste jaren steeds meer onder een vergrootglas. Dat leidt er mede toe dat regels zeer goed worden nageleefd.

22.3 Ontheffingverlening – RUD Utrecht

Bij ontheffingsverzoeken wordt ook getoetst aan stiltegebieden en de Wet natuurbescherming. Geparticipeerd wordt in de opstelling van een landelijk toetsingskader in relatie tot verstoring van vogels als gevolg van luchtvaart.

- **Doelstelling:** Alle ontheffingen worden binnen de wettelijke termijn verleend (indicator 100%). Er wordt een actieve bijdrage geleverd aan het opstellen van een landelijk toetsingskader.
- **In concreto:** De prioriteit ligt in 2019 bij het tijdig afhandelen van procedures en het leveren van een actieve bijdrage aan het opstellen van een landelijke toetsingskader waarmee vooraf risico's voor het voortbestaan van de soort in beeld kunnen worden gebracht. Na de vaststelling van de nieuwe TUG-beleidsregels, moet ook de Luchtvaartnota worden herzien. De RUD Utrecht levert hieraan een bijdrage. Ontheffingsverzoeken worden tijdig afgehandeld.

Vergunningverlening Luchtvaart DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
PRD.ALU	Beleidsondersteuning & advies luchtvaart		200
V04.LU5	Ontheffing luchtvaart generieke TUG	16	96
V04.LU6	Ontheffing luchtvaart locatiegebonden TUG	40	840
TOTAAL Aantal producten met kental 2019		**56**	
TOTAAL Uren producten en diensten			**1136**

Voor deze reguliere taak is 1.136 uur geraamd.

22.4 Toezicht en handhaving – RUD Utrecht

De werkzaamheden in het kader van toezicht en handhaving betreffen:

- Toezicht en controles op TUG-ontheffingen;
- Toezicht op de Luchthavenregeling en het Luchthavenbesluit.

De werkzaamheden hebben zowel betrekking op zogeheten vaste velden (Luchthavenregelingen - vijf in totaal) als flexibele locaties. Vaste velden zijn locaties van waar frequent gevlogen kan en mag worden. Controles op TUG-ontheffingen maken inzichtelijk op welke wijze gebruik wordt gemaakt van de ontheffing.

- **Doelstelling:** Toegewerkt wordt naar een spontaan naleefgedrag van 90% en een toezichtseffect van 90%. Meldingen en klachten worden zoveel als technisch mogelijk tot tevredenheid van alle betrokkenen afgehandeld. Daar waar vermoedelijk overlast tot de mogelijkheden behoort, worden lopende ontheffingen voor locaties gecontroleerd.
- **In concreto:** De prioriteit ligt in 2019 in elk geval bij het tijdig afhandelen van klachten en meldingen, het controleren van locaties (waarbij de omgeving veel overlast van de activiteiten kan ervaren) en het opsporen van initiatiefnemers, die hun vluchten niet vooraf melden. Startmeldingen van vluchten worden vooraf getoetst en vastgelegd als een administratieve controle. Het luchtvaartbeleid zal in 2019 minder ruimte geven voor luchtvaartmaatschappijen om vaker op eenzelfde locatie te starten en te landen. Dat betekent voor handhaving dat luchtvaartmeldingen die vooraf gedaan worden, nog nauwlettender en scherper gecontroleerd gaan worden, om zo een te intensief gebruik van een locatie bij voorbaat te verhinderen. Op basis van ervaringen en de administratieve controles, worden locaties geselecteerd waar ook een fysieke controle plaats zal vinden. Daarnaast worden initiatiefnemers opgespoord die hun vluchten niet vooraf melden.

Handhaving Luchtvaart DVO-taken			
Product DVO	**Product PDC**	**Aantal 2019**	**Uren 2019**
TH01.LU1	Administratieve controle luchtvaart	120	300
TH02.LU1	Fysieke controle luchtvaart generieke TUG	11	209
TH02.LU2	Fysieke controle luchtvaart Luchthavenregeling en – besluit	7	147
TH02.LU3	Fysieke controle luchtvaart locatiegebonden TUG	20	380
TOTAAL Aantal producten met kengetal 2019		**158**	**1036**

Voor deze reguliere taak is 1.036 uur geraamd.

23. Wet lokaal spoor

23.1 Verantwoordelijkheid provincie Utrecht

Op 1 december 2015 zijn de Wet, het Besluit en de Regeling lokaal spoor in werking getreden. Daarin worden activiteiten omtrent de tramlijnen in Utrecht wettelijk geregeld. Er wordt lokaal een nieuwe spoorverbinding gerealiseerd in de stad Utrecht naar de Uithof. Dit vraagt tijd en inzet. Bij Koninklijk besluit is besloten dat de lokale spoorweginfrastructuur in de stad Utrecht, Nieuwegein en IJsselstein ook onder het lokaal spoor valt. Deze taak is een aanvullende opdracht.

23.2 Aandachtspunten vanuit 2018

- **Vergunningverlening:** Er zijn in 2018 door de RUD Utrecht vergunningen verleend aan OV Assetmanagement Utrecht voor het proefrijden met vijftien nieuwe CAF tramvoertuigen. De vergunningen staan toe dat er binnen de normale dienstregeling zonder passagiers op de bestaande SUNIJ-lijn wordt gereden. Daarnaast zijn er voor alle tramvoertuigen vergunningen verleend waarbij gebruiksbeperkingen zijn opgeheven. Verder vindt met de betrokken partijen (de andere decentrale overheden: Vervoerregio Amsterdam en Metropoolregio Rotterdam-Den Haag (MRDH) en de PU-MEC, ILT en OV Assetmanagement Utrecht) nog overleg plaats over de implementatie van deze nieuwe wetgeving. Daarnaast neemt de RUD Utrecht deel aan het vooroverleg tussen OV Assetmanagement Utrecht en ILT over de nog in te dienen aanvragen voor wijzigingen aan trammaterieel en aan het bestaande spoortracé. Planning is dat 1 februari het proefbedrijf zal starten. De focus zal liggen om met de betrokkenen (Pouhl, Regiotram, ov-provincie en ILT) de vergunningaanvraag hiervoor op tijd rond te krijgen.

- **Handhaving:** De Rijksinspectie ILT heeft als toezichthouder van de Wet lokaal spoor (Wls) ook in 2018 controles uitgevoerd bij OV assetmanagement Utrecht en QBuzz. Bij QBuzz is een aantal tekortkomingen geconstateerd. Laatstgenoemde heeft daarvoor een brief met een bestuurlijke waarschuwing ontvangen. Het is de eerste keer dat een Nederlandse tramvervoerder een bestuursrechtelijke aanschrijving ontvangt. De RUD Utrecht heeft de Utrechtse tramvervoerder Qbuzz gewaarschuwd dat er meer geïnvesteerd moet worden in de tramveiligheid. Uit controles van ILT moet blijken dat het bedrijfsinterne monitoringssysteem alle risico's voldoende in kaart gebracht heeft en dat het bedrijf daar in de uitvoering ook gevolg aan geeft. Hier zal de focus in 2019 op gaan liggen.

23.3 Vergunningverlening, toezicht en handhaving – RUD Utrecht

Tussen verschillende instanties, aanvragers en vergunningverleners van de RUD Utrecht vindt veel afstemmend werk plaats. Toezicht wordt uitgevoerd door ILT.

- **Doelstelling:** Vergunningen worden binnen de wettelijke termijn verleend (indicator 90%). Er wordt meegedacht met nieuwe initiatieven. De inzet voor handhaving wordt alleen waar nodig ingezet.
- **In concreto:** In 2019 wordt prioriteit gegeven aan een goede afstemming bij inkomende aanvragen. Advisering vindt plaats tijdens afstemmingsoverleggen. Mocht er een aanvraag binnenkomen, dan volgt een beschikking. Indien het toezicht van ILT daartoe aanleiding geeft, dan zal de RUD Utrecht een handhavingsbesluit nemen. De capaciteit ten behoeve van deze aanvullende opdracht wordt alleen ingezet wanneer dat noodzakelijk is.

Voor Wet lokaal spoor is een aanvullende opdracht verstrekt en voor 2019 is € 45.000,- beschikbaar gesteld. Hiervan wordt o.a. de bereikbaarheidsdienst van ILT gefinancierd.

24. Vergunningverlening en handhaving algemeen

Onderstaande uren zijn niet specifiek toegerekend aan een bepaalde wet, maar zijn wel ondersteunend aan de hiervoor genoemde activiteiten. Hier volgt een korte toelichting.

Regionale en provinciale taken
De crisisorganisatie en de consignatie voor milieuklachten vallen onder een regionale gezamenlijke taak. Deze wordt verdeeld over alle opdrachtgevers via een verdeelsleutel. De consignatie voor zwemwater en groene meldingen worden alleen in rekening gebracht bij de provincie Utrecht. Deze worden als provinciale taak beschouwd. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de begrote budgetten voor deze twee posten. Voor de consignatiediensten geldt dat dit het paraat staan van toezichthouders betreft. De controles die hieruit volgen worden apart in rekening gebracht.

Regionale en provinciale taken			
Product DVO	**Dienst**	**Uren**	**Budget**
Regionale taak	Crisisorganisatie		€ 11.732
Regionale taak	Consignatie milieuklachten		€ 15.838
Provinciale taak	Zwemwater consignatie en zwemwatertelefoon		€ 4.125
Provinciale taak	Groene klachten consignatie		€ 16.500
TOTAAL Budget			**€ 48.195**

Boa opleiding en coördinatie
Alle Boa's volgen jaarlijks een verplichte her- en bijscholing van 4,5 dag (= 500 uur). Daarnaast is er nog vakinhoudelijke bijscholing. Voor de kosten van de opleidingen (excl. uren) is € 20.000,- beschikbaar gesteld. Voor de coördinatie van alle Boa's is 600 uur beschikbaar gesteld.

Dienstverlening algemeen en juridische procedures
Ter ondersteuning van de wettelijke producten zijn er diverse algemene diensten opgenomen. Het betreffen:

- Juridische procedures: Vanwege de diversiteit en het bijzondere karakter zijn juridische procedures losgetrokken van de reguliere procedures. Specifiek betreft dit bezwaar en (hoger) beroep, handhavings-verzoeken en Wob-verzoeken.
- Dienstverlening: De RUD Utrecht ondersteunt op diverse terreinen beleid- en advies, zorgt voor goede informatievoorziening en verstrekt deze naar burgers en bedrijven. De RUD Utrecht neemt deel aan werkgroepen, zoals voor het opstellen van de vergunningenstrategie, heeft een vertegenwoordigende rol in IPO-overleggen, actualiseert het bedrijvenbestand en verstrekt informatie via de mail, telefoon en website. Voor deze activiteiten, die van te voren niet direct zijn toe te rekenen aan een bepaalde wet, is 2.148 uur opgenomen.

Materiële middelen Onder deze post vallen incidentele uitgaven die gedaan worden, bijvoorbeeld ten behoeve van bewonersavonden, controle analyses, etc. In onderstaande tabel is een overzicht van het materieel budget opgenomen. Hierin zijn geen middelen opgenomen voor de Boa-opleiding van de terreinbeherende organisaties en warmtebeeldcamera's / drone ten behoeve van de aanpak van stroperij.

Dienstverlening algemeen, juridische procedures en materiële middelen			
Product DVO	**Omschrijving**	**Uren**	**Budget**
BOA opleiding en kosten	Opleiding, etc.		*€ 20.000*
BOA coördinatie	BOA coördinatie	1100	
Algemene wet bestuursrecht	Behandeling Wob-verzoeken	400	
Algemene wet bestuursrecht	Behandeling bezwaar en beroep (geen)	1400	
Algemene wet bestuursrecht	Verzoek tot handhaving	400	
Dienstverlening algemeen	Beleidsondersteuning & advisering overig / vertegen-woordiging in ambtelijk en bestuurlijk overleg	1245	
Dienstverlening informatiebeheer	Actualisatie bedrijvenbestand/Informatieverstrekking overig	903	
Verificatieonderzoeken (Bodem)			€ 7.000
Milieuvluchten			*€ 7.500*
Incidentele uitgaven			*€ 2.000*
Bebording zwemwateren			*€ 3.500*
Waterwet	BOL-applicatie		*€ 5.100*
TOTAAL Uren / budget		**5.448**	**€ 45.100**

25. Overzicht producten en uren RUD Utrecht 2019

In de onderstaande tabellen is een volledig overzicht opgenomen van de producten en diensten die de RUD in 2019 levert. Dit is een specificering van de DVO. In de DVO staat het totaal aantal uren per wetsonderdeel vermeld. Er is in dit overzicht een onderscheid gemaakt tussen producten met een kental, waar het aantal wordt getoond, en de producten zonder kental, waar de uren staan opgenomen.

Voor de volledigheid hierbij een overzicht van het DVO 2018 vergeleken met het DVO 2019.[15]

Overzicht in uren DVO Provincie Utrecht 2019

Wetten	2018	2019
Algemene wet bestuursrecht	2.044	2.200
Dienstverlening algemeen	708	1.245
Dienstverlening informatiebeheer	1.138	903
Ontgrondingenwet	2.815	2.957
Provinciale verordeningen	414	902
Vuurwerkbesluit	2.834	2.946
Waterwet	3.296	4.021
Wet luchtvaart	2.147	2.172
Wet natuurbescherming	19.662	20.470
Wetboek van strafrecht	1.100	1.100
WHVBZ	3.499	3.551
Wm/Wabo	14.567	15.377
Wet bodembescherming	18.135	17.784
TOTAAL DVO (ex. projectbijdrage)	**72.359**	**75.628**

Projectbijdrage	2018	2019
Spoedlocaties	2.850	4.400
Acacialaan	300	-

Belangrijke wijzigingen 2018-2019	2018
Vijfheerenlanden	4.569
Wet Bodembescherming (ex. VHL)	-1.569
Spoedlocaties + acacialaan	1.250
Waterwet (ex VHL)	490
Wet Milieubeheer (ex. VHL)	-443

Overzicht	Uren
Totaal DVO 2018 in uren	75.628
Projectbijdrage spoedlocaties	4.400
TOTAAL DVO 2019	**80.028**

De uren, die eerder in dit document per onderdeel staan beschreven, komen niet geheel overeen omdat er diensten zoals vertegenwoordiging in overleggen en informatieverstrekking daar naar het cluster van de wet zijn gespecificeerd. Op de onderstaande wijze zal de RUD Utrecht rapporteren over de aantallen en uren van de geleverde producten en diensten. In de DVO 2019-2021 is een staffel opgenomen voor de Wet bodembescherming, waarbij in de komende jaren de benodigde uren omlaag gaan. Eenzelfde soort afspraak is voor de spoedlocaties gemaakt.

Overzicht totaalbedragen

	2019 DVO	
	Aantal	**Uren**
Totaal aantal en uren	2.486	75.628
		Bijdrage
Totaal variabele bijdrage		€ 4.394.129
Totaal begrote vaste bijdrage 2019		€ 3.101.235
Projectbijdrage		€ 308.318
Materiële middelen		€ 45.100
Aanvullende opdrachten		N.t.b.
Totale last provincie		**€ 7.848.782**

[15] In dit overzichtje is bij provinciale verordeningen op de 902 uur nog geen 300 uur in mindering gebracht vanwege de beëindigde gebiedsschouwen grondwaterbeschermingsgebieden. De uren zijn herverdeeld naar controles houtopstanden (198 uur) en beleidsondersteuning & advies Wnb gebiedsbescherming (102 uur).